Redacció i Administració: Passatge de Gràcia, 55.—Telèfon 1691-A
Tallers d'Impremta: Burriac, número 11 i 13.—Telèfon 1919-A

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EDICIÓ MATINAL

Barcelona	9	Pts. mes	
Catalunya i Espanya	7'50	"	trimestre
América llatina . .	8'50	"	"
Altres països . . .	25	"	"

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15147—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DISSABTE, 7 DE JULIOL 1923

EN ELS MOMENTS I COM EN LES HORES DE PAU L'INTERÈS SUPREM PER NOSALTRES ES L'INTERÈS DE CATALUNYA.

La campanya anti-catalana a l'Estranger

D'algun temps encà, pot remarcar-se una accentuació de les tendencioses informacions sobre Catalunya que publica la premsa estrangera. Aquestes informacions tenen per tema, generalment, el terrorisme. Greu és, en veritat, la nafra que pateix Barcelona. Però aquesta nafra és presentada en tal forma als ulls del públic estranger, que el nostre poble en surt difamat i desacreditat. Alguns catalans residents a Londres es planyen, per exemple, que els grans diaris londinencs, en parlar de Barcelona, l'anomenen "la ciutat dels crims", com abans l'anomenaven "la ciutat de les bombes", i que aquest nom es va generalitzant per tot Anglaterra.

Fa l'efecte que la mala anomenada que per desgràcia va adquirint la capital de Catalunya no és un fenomen completament espontani. Sembla que hi contribueixen alguns factors que es dediquen deliberadament a ennegrir la situació de Barcelona. Amb sospitosa insistència apareixen als periòdics estrangers correspondències de Madrid, en les quals es tendeix a una feina general de desprestigi contra Barcelona. No solament s'explota el tema del terrorisme, sinó que s'hi barreja el moviment nacional català, al qual es presenta com avorrible, pintant-lo amb els colors que més poden contribuir a fer-lo antipàtic als lectors dels respectius periòdics.

Dies enrera comentava el nostra diari una correspondència anti-catalana procedent de Madrid apareguda en un periòdic suís. Posteriorment ha arribat a les nostres mans un número del diari parisenc "L'Ere Nouvelle". En lloc ben visible publica una carta de Madrid, amb el títol de "Le mouvement catalaniste", i els subtítols següents: "Ses origines, son but, ses amitiés". Com que "L'Ere Nouvelle" és un periòdic d'esquerra, afiliat als grups extrems del partit radical, el seu informador madrileny s'esforça a presentar el moviment nacional de Catalunya com a cosa de gent reaccionària i tenebrosa. Si es tractés d'un periòdic conservador o dretista, aleshores es presentaria probablement el catalanisme com una causa avançada i anarquitzant.

El corresponsal madrileny de "L'Ere Nouvelle" posa l'origen del moviment català en la pèrdua de les colònies espanyoles. "Ja que Espanya—diu—no podia donar-los colònies per explotar, la clerecia i la gran burgesia no volgueren saber res amb Espanya." Després d'explicar a la seva manera la retirada d'En Cambó, el dit corresponsal presenta els homes d'Acció Catalana com uns polítics que no tenen altre propòsit sinó el d'aprofitar-se a llur torn dels avantatges de la intervenció en els Governs de Madrid. Per tal d'evitar que cap lector de "L'Ere Nouvelle" senti simpaties pel catalanisme, l'alludit i misteriós escriptor, afegeix: "Voldria posar-vos en guàrdia contra aquest moviment, puix que a Madrid hom no ignora certes simpaties que hi ha a París envers el catalanisme. En primer lloc, cal no oblidar que el partit catalanista està quasi exclusivament compost per la clerecia i per industrials i comerciants. La classe obrera li és molt hostil i tots els elements liberals li han declarat la guerra des de bon principi... Els elements intellectuals de Catalunya només juren per Charles Maurras, i les oficines de l'Acció Francesa són l'asil dels pitjors separatistes catalans... Tampoc cal oblidar que durant la guerra el partit catalanista ha estat netament germanòfil, tot i manllevant arguments regionalistes a Charles Maurras."

Aquest conjunt de nicieses i de falsetats evidents—"contra-veritats", com diuen els francesos—a Catalunya només poden fer somriure. Però aquestes propagandes fan un relatiu efecte a l'estranger. Es necessari, doncs, organitzar-hi una activa campanya catalana. Els catalans residents en poblacions forasteres haurien d'imitar l'exemple del bon patriota que dies enrera trametia al director del periòdic suís que havia publicat una correspondència anti-catalana, la cotundent i justa rèplica que en aquestes planes es va extractar.

Les classes mitjes en perill

Un problema social serios

Recordem haver llegit un llibre italià, aparegut en finalitzar la gran guerra on hom lloava ditiràmbicament la classe mitja "matriu d'herois, de savis i de sants".

Efectivament, la classe mitja, la veritable, la tradicional, és, a tots els països d'Europa la vestal de les virtuts de la raça. Els soldats més heròics, els més soferts, els més pacients, els més lleials, procedeixen de la classe mitja. Els contribuents més segurs, els que proporcionalment més ajuden a salvar les finances de l'Estat o comunals, els més sòlids, integren la classe mitja.

Entre la plutocràcia i el proletariat materialistes, entre els rics de nou i els nobles fets en quatre dies, la classe mitja, equànime, manté, esperant l'hora d'una reivindicació més o menys pròxima, els principis bàsics de la societat.

Quan la Fe trontolla, els millors sacerdots, les millors germanes de la Caritat, els més abnegats serventS de Crist, són oferts per la classe mitja. Quan la Pàtria es envaeix, o, esclava de segles, pretén alliberar-se de l'enemic, els més fervents defensors, l'única classe que ignora desertors, fràgils i emboscats, es la classe mitja. Quan l'Amor s'envilei en l'extrema aristocràcia i en l'extrem poble, quan els de més amunt i els de més en sota marxaguen entre el fang immund, la classe mitja salva l'honor de la Llar, de la Família i de la Ciutat. Quan el neomalthusianisme absorbèix en un sol estament abjecte potentats i plebs, la classe mitja reivindica el dret i el deure a la maternitat fecunda i nombrosa, a la descendència múltiple i patriarcal.

Això no s'esdevé pas a Itàlia sol: a Bèlgica, a França, a Catalunya, les classes mitges, entre dos focs adversos, entre dos enemics que pugnen només per immediates cobejances materials, entre la internacional de l'or i la internacional de la misèria, la classe mitja serva el culte a les coses de l'Esperit: la Ciència i l'Art, la Religió i la Pàtria, trobeu en elles llucs mues fidels. L'única gent capaç, ha dit un escriptor francès, prové ajut d'aquesta benemèrita classe.

Recentment en revistes i diaris hom ve assenyalant els perills que amenacen aquest estament, de mort. Maurice Lair, a la "Revue Economique Internacionele", acaba d'analitzar els diversos aspectes. Les classes socials, diu, existeixen encara—existiran sempre. Només llur composició és modificada, de guisa que cal distingir avui la "burgesia" que ocupa el graó més alt de l'escala en la jerarquia de les classes mitges i la classe mitja pròpiament dita composta d'aquesta majoral activa i treballadora, anomena garrebé sempre, de professors, artesans, comerciants, empleats, petits industrials, etcètera. Es del perill que amenaça aquesta darrera categoria que el senyor Lair, davant les condicions economiques actuals s'inquieta, perill que cal conjurar, per tal com amenaça, en la seva constitució i en la seva vitalitat, una de les forces més vives de la nació.

Aquesta classe mitja, desplega una activitat especial, per tal com les feinetes quotidianes no li sòn destorb per conrear la vida de l'esperit i la cultura intellectual. D'ací que Romain Stuart, a "L'Independance Belge", referint-se a aquest greu problema, molt viu a Bèlgica, diu que és de la classe mitja que han sortit, gràcies a esforços prolongats i a sacrificis difícils de sospitar, el major nombre d'advocats, de metges, d'enginyers, de funcionaris honestos, d'oficials, d'intellectuals, d'artistes, d'industrials, de comerciants, de "leaders" obrers desinteressats i nobles.

Veu's ací, segons Lair, la característica de la classe mitja: "Conservadora del treball, de la mesura, de l'economia, de l'ordre i de la simplicitat; una llar moderada i assenyada, un element de prosperitat material, d'harmonia social i nacional."

De la crisi de la classe mitja qui més en panteix és la civilització, per tal com el progrés d'un país no consisteix únicament en el benestar material, en els factors econòmics. La persecució de la fortuna comporta l'abandó dels treballs i de les especulacions intellectuals. D'ací que Romain Stuart observa amb temor com la joventut d'avui assaja de defugir de la classe mitja on ha nascut per a lliurar-se a activitats, encara que siguin musculars, més remuneradores, i que, digui hom el que voldrà, requereixen menya d'aprenentatge, i, sobretot, menys d'abnegació i de "tenue" moral.

A hores d'ara, a Bèlgica hi ha dificultats per recruta personal per a l'ensenyament i per a l'administració, capaç i abnegat. El buere immediat ofega les més nobles aspiracions. El problema és en aquests països, greu.

Diguem que entre nosaltres, catalans A secas, i que cal dedicar-hi una atenció preferent.

Full de dietari

EXCÉS D'ACTUALITAT

A totes les redaccions hi ha el prejudici que l'estiu és una època de calma atuidora en la qual la inventiva literària ha de suplir la crisi de notícies.

Haurem d'arrecerar aviat aquest pobre prejudici. Temps ha que els nostres estius superen en interès els hiverns, les tardors i les primaveres. Comptat i debatut, tot resta igual que abans, però no es pot negar que els titulars dels diaris troben una avinentesa per bellugar-se amb èmfasi.

Ara, per exemple, l'atur garrebé complet de la circulació com a sensació immediata i les bofetades de Madrid com a sensació remota, componen un home panorama on garrebé no hi falta res.

No sé si al general Aguilera l'ha sorprès gaire l'agressió d'En Sánchez Guerra. A mi, confesso que m'ha sorprès. Sospitava que entre els Sánchez hi havia certs vincles de solidaritat, però no fins al punt de venre a Sánchez Guerra repellint violentament l'atac epistolar que el general Aguilera havia adreçat a Sánchez Toca.

Diuen que alguns periodistes testimoniaren del fet van protrompre en crits de "Visca el poder civil!". Hi ha gent que té la fallera de convertir-ho tot en allegoria. Abstenim-nos d'imitar-les. Encara que les bofetades haguessin estat dels en lloc de dues, no ens hem d'avenir a mirar els senyors Sánchez Toca i Sánchez Guerra com a símbols de cap cosa excelsa.

Els catalans, a Madrid no n'hi tenim cap de símbol. Si allí hi ha un poder civil—hipòtesi arriscada—, és un poder civil d'ells, no nostre; si allí hi ha un poder militar—hipòtesi menys arriscada—, és un poder militar d'ells, no nostre.

En el fons del fons, un poder estrany no pot ésser mai un poder civil. Un poder estrany és sempre un poder militar.

No podem, desortadament, desentendre'ns del conflicte plantejat a Madrid, però l'hem de seguir amb tendor i serenitat, sense deixar-nos entabanar un sol instant per la retòrica que fabriquen el seu Senat, el seu Congrés, el seu Ateneu, el seu carrer i la seva Premsa. Hem fet prou el ridícul, per començar a comprendre que no l'hem de fer més.

Quan el senyor marquès d'Alhucemas deia ahir al Senat que l'acte de força que molt anunciava el general Aguilera per triomfar hauria de passar per damunt del seu cadàver, feríem mal fet de posar-nos tristos. Més avui ens pertoca somriure. Pensem que de "cadàvers" com aquest, el Diari de Sessions n'està ple. Un polític espanyol diu que caldria passar per damunt del seu cadàver amb la mateixa facilitat que fa un compliment a una senyora.

Carles Soldevila

La veritat sobre l'assassinat de Sarajevo

FOU ORGANITZAT PER L'ESTAT MAJOR SERBI

Coincidint amb el novè aniversari de l'assassinat de l'arxiduc-hereu d'Austria Francesc Ferran a Sarajevo, assassinat que fou el pretext per encendre la guerra europea, l'historiador serbi Stanojevic, autor de la "Història del poble serbi", ha publicat un llibre, "L'assassinat de l'arxiduc F. Ferran", que ha vist la llum, contemporàniament en llengua russa i en llengua alemanya. En el capítol que es refereix a l'organització del complot contra l'hereu de la corona austro-hongaresa, Stanojevic fa les següents revelacions:

"Després de l'entrevista de Guillem II amb Francesc Ferran a Konopitch, el cap del servei d'informacions secretes de l'Estat Major serbi, coronel Dimitrijevich, rebé una informació confidencial de l'Estat Major rus en la qual s'afirmava que el Govern de Sant Petersburg havia rebut afirmacions segures segons les quals a Konopitch, Guillem II s'havia adherit al pla de l'arxiduc hereu d'Austria d'agredir i d'enfonsar la Sèrbia havent promès a l'Austria l'ajut incondicional d'Alemanya.

El coronel Dimitrijevich es posà immediatament a fer indagacions sobre l'exactitud dels informes de l'Estat Major rus i quan l'Austria disposà que es fessin maniobres militars a Bòsnia i fou anunciat el viatge de l'arxiduc hereu a Sarajevo, Dimitrijevich es convencé de les veritables intencions d'Austria Hongria. Dimitrijevich medità llarganment el què s'havia de fer i acabà pensant que només la mort de l'arxiduc Francesc Ferran podia evitar la guerra.

Mentre arribava a aquestes greus conclusions es presentaven a l'ajudant del coronel Dimitrijevich dos bosnians i declaraven que havent rebut l'encàrrec d'una societat de joves patriotes d'assassinar a l'arxiduc hereu d'Austria durant la seva estada a Sarajevo, demanaven ajut i consell per a l'èxit de l'atemptat. El coronel Dimitrijevich accepta la proposta dels bosnians i deixà al seu ajudant encarregat d'organitzar els treballs del cop. Dimitrijevich i Tankovich no digueren res a ningú del complot i només el 15 de juny Dimitrijevich convocà una reunió del comitè directiu de l'Organització Unió o Mort i anuncià als presents d'haver enviat a Bòsnia dos joves amb l'encàrrec d'assassinar l'arxiduc. Sostingué a més a més la necessitat del delicte afirmant que només la supressió de l'arxiduc podia suspendre una guerra ja acordada. Garrebé tots els membres del Comitè parlaren contra el projecte i a la fi, Dimitrijevich, sota la pressió del Comitè, va prometre fer tornar de Sarajevo els dos enviats."

L'historiador Stanojevich, diu: "Sembla que Dimitrijevich fèu realment tots els possibles per suspendre l'atemptat, però o arribà tard o els criminals no volgueren obeir. Els esdevenments seguiren, d'aquesta manera, el seu curs fatal."

Belgrad, 1 juliol.

La retolació en català

Els catalanistes impacients, aquells que voldrien que la recatalanització fos cosa d'un dir Jesús, pateixen com uns condemnats, i amb raó, a la vista de la retolació castellana que predomina en tots els seus aspectes en el nostre tràfec comercial. En veritat, avui dia, la retolació castellana dóna als carrers de Barcelona i de tota altra població catalana un caràcter espanyol que no diferencia gaire l'aspecte immediat i extern del nostre poble dels altres pobles lligats a l'Estat espanyol.

Això de la retolació en la llengua indígena és cosa molt important en els inicis d'un qualsevol moviment nacionalista. Es l'amor propi de tots els nacionalistes, però sobretot és important des del punt de vista del laborantisme nacionalista: és veritable una qüestió d'economia nacionalista. Res no hi ha de més colpidor als ulls de l'estranger, sigui aquest un estranger amic, sigui un enemic, que l'estrangeria atorgada al poble separable respecte del poble opressor per aquesta retolació en llengua del país. Serà en va que la urbanització, l'arquitectura, la indumentària, etc., siguin idèntiques en el poble oprimit i en l'opressor: si la retolació arreu s'ofereix en la llengua revoltada o tan sols predominant sobre la llengua detentadora, la impressió del forastER, sigui amic, sigui enemic, serà una impressió d'estrangeria; l'efecte moral sobre el poble detentador ha d'ésser d'una eficàcia més ràpida i poderosa que qualsevulla argumentació o protesta activa. Això és axiomàtic, particularment quan el poble oprimit està sota les grapes d'un poble que mai hagi estat raonador i que, per tant, no entengui ni vulgui entendre argumentacions desplaents, poble que només entengui i parli el llenguatge concís i primitiu de la garrotada.

Per això és molt natural que, en desembarcar a Barcelona la gent escàmada de Castella, el primer que tingui sigui la retolació; i per això també és natural que, en llucar-la, sentin de seguida que un gran pes els ha estat lleuat del damunt de llur esperit temorenc: això de la retolació és una cosa tan parladora, i tan cruianera, i tan comunicativa...

Mai oblidaré la impressió d'estrangeria implacable, desperada, malgrat la nova prevenció, que tingui la primera vegada que vaig traspassar la frontera hispano-portuguesa, sobretot en barvar a les ciutats lusitanes. La llengua portuguesa és bastant semblant a l'espanyola: no obstant, el viatger català (més encara, sens dubte, el viatger castellà) en desembarcar per primera vegada per una ciutat portuguesa rep la impressió de total, d'inoblidable estrangeria, de tot un viure diferent sever i altiu, la impressió d'alta muralla o defensa espiritual que lleva radicalment a l'intrús tota velleitat d'engrapament o de senzilla familiaritat.

Aquesta impressió és ben bé causada per la retolació, el dibuix de les lletres que resta clavat als ulls gairebé tan estupefacientment com en l'enlluernament; aquella peculiar conjuminació de les lletres de l'abecedari europeu que les fa ballar i cantar de faisó sorprenent, que les fa produir sons nous o raríssims: melodia, fonètica, onomatopeies, ara extravagants, ara enterneixen, ara meravelloses com una percussió en el teu d'aquell esperit que parla així: ara subtils fins a fer-se envejar: ara resolutament estranyes, llunyanes, esquerpament fugitives, recullades en el cofís ancestralíssim d'una primera diversificació.

El tren fuig també per entremig de les muntanyes i conreus que crien aquelles onomatopeies i aquells melodiosos o estravagants sillabeigs i que els fan saboresos i savis, confitura d'emoció i de pensament. I no obstant, aquests rius i muntanyes, aquestes garrigues i conreus sòn encara idèntics als que trobes de deixar a l'altra banda de la frontera. Serà, doncs, que tinas deixat suggestionar per la cosa més externa i aparentadora del viatge? Segurament és el parlar dels habitants del nou país que visites el que t'ha impressionat més i ara ho atribueixis a les llur et declarèbol que, al cap d'avall, sòn les mateixes lletres que empren per entendre's la gent de Madrid, de Barcelona i de Filadèlfia.

Vo't ací una observació que s'ha de meditar. Però és que tota la gent del teu compartiment segueix parlant castellà o català i no has tingut ocasió de sentir parlar la llengua del nou país d'ençà que has passat per la duana, i la impressió aquella de les amaries tallades i del navegar a la deriva el colpeix àdhuc en la fuita esbojarrada per entremig d'aquestes boscúries i còdols tan semblant als còdols i boscúries d'Estremadura i no sembla pas que el paisatge sigui altre que el paisatge castellà, on encara estaves amarrat.

Després, quan l'hostal Haras a l'Hotel a Lisboa, a Oporto, quan deambularàs pels carrers d'aquestes ciutats, et pentirà tan estranger per la diferència del parlar teu amb el parlar del teu entorn, com per l'espectacle de la retolació. Dies més tard, mesos més tard, si vols, ja habituat al parlar i a la retolació estrangeres, la noció d'estrangeria, que et serà fàcil de recaptar en evocar la teva terra, te la donarà més forta i convincent l'estranya retolació dels carrers i cases i de tota cosa que no pas el mateix llenguatge, el que s'explica molt bé per la seva condició de llenguatge plasmat, que és com si diguéssim llenguatge dit i fet, per oposició al llenguatge parlat, el qual només és llenguatge dit i no és "fet", fet i clavat com el de la retolació. La moderna retolació pintada sobre fusta i cartró i paper ve a ésser com l'epigrafia marmòria i bronzínia dels Grecs i Romans, aquella gent que ningú al món pot sentir parlar, però que tots podem "veure" parlar un llenguatge per a l'eternitat.

Els grecs i romans escrivien damunt del marbre i del bronze tan sovint com damunt del paper i de la fusta, perquè la llur eternitat era de primera qualitat. Avui dia el taverner i la fleca i el càfè concert escriuen damunt del cartró i de la fusta més sovint que damunt del marbre, perquè la nostra actual eternitat també és de cartró i de fusta, és una eternitat de segona classe—perquè la no sé'n fan de marbre i bronze—, però tanmateix és una eternitat i, encara que sigui de fusta, com deia aquell fuster, la fusta sempre és fusta, i qui sap si amb els avenços innegables del nostre temps—malgrat el cartró—qui sap si demà podrem fabricar-nos una eternitat extra, més sòlida encara que la dels grecs i romans.

Per què, doncs, sobre el cartró o sobre el diamant no escriure-hi aquest anhel d'eternitat—tan infinitesimal com es vulgui, però tan digne i sobretot tan eloqüent per aquella gent que no entenen de raonaments i que només entenen i parlen el llenguatge de la garrotada?

Com a garrotada, aquesta de la retolació seria bona, però bona de debò, per a aquels propietaris de la nostra àmbit que tenim entre Portugal i Catalunya. Però, no siguem impacients: no volguem precipitar la retolació de les cases i carrers de Catalunya: no hi fem la forçosa. Deixem que la cosa es faci sense coacció: insistim-hi passivament, estudiem les causes d'aquesta repugnància catalana a retolar en català i fem-ne patent la llur pusillanimitat: l'altre ja vindrà probablement tot sol.

Joan Sacs

Carnet de les lletres

"LES CANÇONS DEL POBLE"

Ara ens arriba una espuma de la renaixença occitana. Sòn els versos d'Antonin Perbosc, hereu de la lira humanissima de Mistral. Perbosc ha editat en un breu opuscle la seva oda "Les cançons del poble". Es una evocació enternida del camperol a les tanxeres, del bon camperol occità que teu del fons de la seva àmina les cançons humils que dormien seta una palsina daurada; cançons

on la bèla Escribota escapa al Sarrazin:
ont lo rosinhol vola; ont vol lo romanin;
ont un agach en flor ris à cada tempèsta;
ont trasbals o sazons, gauch amar, dea Iorment
on miraihan; ont fa son franc espandi- Jment
tota la grelhazon de la vida campèstra.

L'oda del poeta Perbosc reflecteix una amor profunda a la mare terra; els seus versos tenen una resada fresca que els fa humits i acolorits com les herbes del camí. Però tant com la seva bentat, ens plau la seva intenció. Antonin Perbosc sent hategar en "les cançons del poble", l'esperit de la Pàtria. Una pàtria amplia, que va de la Gascunya al Llenguadoc, de Provença a Catalunya. Perbosc ha llegat de Mistral, amb la llum de la poesia, la flama d'un ideal de germanor occitana.

Ship-boy

La salut pública i la telegrafia sense fils

D'algun temps encà el servei públic d'higiene dels Estats Units que distribueix, com és sabut, consells transmesos pel T. S. F. amb el fi d'evitar certes malalties epidèmiques, o propagar la manera de tractar-les, calcula uns 27 milions el nombre d'habitants que han beneficiat d'aquest servei, inaugurat fa cosa de set mesos.

La Política

CASAL NACIONALISTA MARTINENC.

Aquest Casal, adherit a Acció Catalana, farà una visita collectiva al nacionalista empresonat En Joaquim Delclòs el proper dia 8.

Lloc de reunió: el prepi Casal, a les vuit del matí.

ACCIÓ CATALANA A LLEIDA.

La Junta directiva del Centre Nacionalista Lleidatà "Via fora" ha estat constituïda en la forma següent:

President, Miquel Raigé Cabré; secretari, Antoni Bergós Massó; tresorer, Francesc Terrafeta i de Barbarà; comptador, Lluís Parrós Pujom; vocals, Jaume Costa Escolà, Francesc Arqués Modol i Ramon Bera Benet.

LA CONFERÈNCIA D'EN ROVIRA I VIRGILI A L'ATENEU NACIONALISTA DE GRÀCIA

El tema que descabdellarà el nostre amic N'Antoni Rovira i Virgili dimarts vinent, a les deu del vespre, a la inauguració de l'Ateneu Nacionalista del districte VIII, és el següent: "Les forces polítiques de Catalunya".

Segons notícies que ens donen d'aquesta entitat, hi ha molt entusiasme per escoltar el conferenciant.

EL CASAL CATALÀ D'OLOT

La Junta de govern del Casal Català d'Olot ha quedat constituïda en la forma següent:

President, Joan Vilanova; vice-president, Francesc Vayreda; secretari, Joan Sala; vice-secretari, Narcís Domènech; tresorer, Tomàs Hostench; vocals, Ramon Camós, Lluís Bassols, Ignasi Nicolau, Antoni Bauluenas, Joaquí Sòler i Francesc Pla.

DE PORTUGAL

VAGA DE TRAMVIES A OPORTO

Oporto, 6.—Ha estat proclamada la vaga de tramvies a aquesta ciutat.—Havas.

EL POETA GUERRA JUNQUEIRA, MALALT DE GRAVETAT

Lisboa, 6.—Aquesta matinada s'ha agreujat encara més en la seva malaltia el gran poeta Guerra Junqueiro.

Els metges que el visiten han tornat a celebrar consulta.—Havas.

CLAUSURA DEL CONGRES NACIONAL DEL TREBALL

Lisboa, 6.—S'ha clausurat el Congrés nacional del treball que s'estava celebrant a Oporto, després d'haver-se aprovat, entre altres proposicions, la d'elaborar un pla d'indústries a explotar en el país.—Havas.

L'EMPRESTIT NACIONAL

Lisboa, 6.—L'empréstit nacional ha arribat ja només a la metròpoli a la quantitat de 4.700.200 lliures.—Havas.

ELS SOUS PORTUGUESOS AUGMENTEN DEU VEGADES

Lisboa 5.—Rebut amb retard.

Degut a la depreciació de la moneda portuguesa, el Parlament ha aprovat un projecte, pel qual es decupliquen els sous que anteriorment cobraven els funcionaris públics, civils i militars.—Havas.

UNA NOVA DIOCESI

Lisboa, 6. — El nou bisbe de Villarreal se posseïsionarà avui de la Diòcesi novament creada a Tras os Montes.

Ha estat nomenat, com se sap, per a aquest càrrec eclesiàstic el canonge i senador monsenyor Vila d'Andrade, al qual ostentarà ensems el càrrec d'aquebisbe de Mitilena.—Havas.

DESCOBRIMENT D'UN COMPLOT A VIENA

Viena, 5.—Rebut amb retard.—La policia ha descobert un complot polític, practicant-se nombroses detencions. Segons els diaris d'aquesta capital, es tractava d'assassinar un conseller i diverses personalitats polítiques i financieres.

Han estat registrats els domicilis de tres ex-oficials prussians, recollint-hi algunes armes. S'assegura que el Govern està disposat a obrar amb gran energia contra aquestes organitzacions reaccionàries.—Havas.

REFORMA DE L'EXERCIT

Lisboa, 6.—El ministre de la Guerra creu precisa una gran reforma a l'Exèrcit.

EL GENERAL GOURAUD A WASHINGTON

Washington, 6.—Ha arribat a aquesta capital general Gouraud, essent rebut pel secretari del Departament d'Estat, senyor Hughes.

Acudiren a més a més a saludar-lo nombroses personalitats de l'element oficial.—Havas.

La situació a Europa

Continuen les gestions de monsenyor Pacelli, Nuncl apostòlic a Berlin, i sembla que van donant resultat. El telegrama del Papa condemnant els atemptats ha produït una gran impressió, de tal manera que és molts pocs els diaris que no el condemnen i l'organització sindicalista ha ordenat als seus afiliats que esquivin en aquests procediments. El creu que el Govern també l'ha donat convèncer i que farà una declaració en el mateix sentit, però els sindicalistes no tenen cap fe en la sinceritat de les promeses que el canceller pugui fer.

Les negociacions anglo-franco-belges esquivaren el mateix cure conferrent. No se sap el seu certera la consolidació o la ruptura de l'Entente. La premsa britànica, amb tot, no abandona pas el seu to amenaçador.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 6 DE JULIOL DE 1923

BORSÍ MATÍ

	D.			Tanc.
Nord.	67'20	67 20	66'70	66'70
Alacant.	67'	67'	66'75	66'75
Orenses.	18'00	18'00	18'50	18'50
Andalusa.	58'10	58'10	58'	58'
Colonial.	67'			67'
Plates	5''			5''
Gran Metrop.	139	139'	138'	138'
F. C. Metrop.	150'	150'	149'50	149'50

BORSÍ NIT

	A.	Dall.	
	67'95		67'95
	66'95		66'95

DIVISES ESTRANGERES

França.	41'10
Suissa.	121'25
Belgica.	33'80
Lires	30'30
Lliures.	3'09
Dòlars.	7'04
Marcs	0'06
Corones	0'01 1/2
C. Tsecoslovaques.	

BORSA TARDA

Nord.	66'90	67'20	66'90	66'90
Alacant.	66'60	67'15	66'6	66'50
Orenses.	18'55	18'55	18'45	18'50
Colonial.	67'	67'15	66'85	67'
Càceres.	34'	34'05	34'	34'05
Gran Metrop.	138'50	139'	138'50	138'50
Andalusa.	58'			58'
Plates	5''			5''

BORSA DE LONDRES

Cèdules argentines	39 1/2	Montevideo	4262
Exterior	7050	Xile	3480
França	7535	Berlin	905000
Nova York	45637	Copenhagui	26225
Espanya	32015	Yokohama	2181
Suissa	2657	Bélgica	9560
Holanda	11622	Noruega	25325
Itàlia	107		
Suècia	1726		
Portugal	228		
Argentina	4162		

BORSA DE MADRID

	Cont.	1 mes	Dotat
Interiors	68'80		
Amortitzable 4 0/0	66'		
Amortitzable 5 0/0.	85'50		
Exterior 4 0/0.	61'95		
Banc d'Espanya.	362'		
Banc Esp. de Crèdit.	132'		
Banc Esp. Rio Plata.	549'50		
Tabacs	44'50		
Sucres pref.			
Sucres ord.			
Cèdules.	82'65		
Nords	333'		
Alacants	330'		
Francs	41'20		
Lliures.	32'32		

BORSA DE PARIS

Londres.	268'43	78'30
Bèlgica	61'95	
Espanya.	245'	244'50
Holanda.	577'	
Itàlia.	72'40	73'50
Nova York.	178'35	17'21
Portugal.		
Suècia	459'25	
Suissa	246'50	246'
Argentina	830'50	
Brasil.		
Grècia		
Noruega.	276'25	
Dinamarca.	198'	
Berlin	608'75	5'000
Viena.	24'08	024'5
Praga	52'63	

CANVI DE L'OR

Monedes or	Alfons	179'
" "	Isabel.	128'53
" "	unces.	124'53
" "	petites.	120'53
" "	francès.	104'53
" "	lliures.	91'53
" "	dòlars.	8'43

SUCRES

New York	Data: 5 Juliol
Setembre.	531'
Desembre.	400'
Març.	365'
Maig.	397'
Juliol	
Desembre.	

CAFÈS

New York	Data: 5 Juliol
Disponible.	11'10
Juliol	829'
Setembre.	744'
Desembre.	700'
Març.	685'
Maig.	660'

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del 6 Juliol 1923

NEW YORK	Darr.	Juliol	Oct.	Febr.	Gener	Març	Maig
Tanca anterior		20'40	19'77	19'10	19'90		
Obertura.		20'35	19'87	19'17	19'75		
Segon telegrama.		20'40	19'84	19'15	19'81		
Tanca.							
LIVERPOOL							
Tanca anterior							
Obertura.		14'50	13'12		12'37		
Segon telegrama.		14'53	13'07		12'40	12'08	12'01
Tanca.		14'53	13'10		12'42	12'02	12'40
New Orleans							
Tanca anterior	27'	28'38	23'08				
Obertura.							
Segon telegrama.							
Tanca.							

LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Empréstit 1914	75'75	75'50	
" 1920	74'	74'	
C. C. Comunal	74'75		

DIPUTACIÓ BARCELONA

Emp. 9.000.000.	78'50		
" 5.000.000.	79'75		
" 13.000.000 B.	77'75	77'75	
" 13.000.000 C.	77'75		

AJUNTAMENT BARCELONA

Emissió 1903.	78'	78'	
" 1904.	78'65	78'	
" 1905.	78'65	78'	
" 1906 A.	79'0		
" 1906 B.	78'35	78'25	
" 1906 C.	79'50		
" 1907 D.	78'	77'75	
" 1910 D.	79'50		
" 1912 B.	77'50	77'50	
" 1912 E.	75'		
" 1912 F.	73'75	74'	
" 1913 M.	77'50	77'35	
" 1916 B.	77'15		
" 1917 B.	77'10	77'50	
" 1918 B.	77'50	77'10	
" 1919 B.	76'75	77'50	
" 1920 B.	77'50	77'35	
" 1921.	77'50	77'40	
Eixample 1899	56'50		
" 1913	61'		
" 1907	83'50	80'	
Bons Reforma.	40'50		

FIRETS

Port de Barcelona	85'35	85'35
" " Melilla	100'	
" " Sevilla	92'25	
" " Gijón-Musel.	93'25	

DEUTES DE L'ESTAT

	Anter.	Corrent.
Interior 4 % A	70'85	70'20
" " B	70'40	70'05
" " C	70'55	69'9.
" " D	70'35	69'70
" " E	70'40	69'80
" " F	70'	69'60
" " G II	69'75	70'
Exterior 4 % A	87'	86'25
" " B	86'65	86'25
" " C	86'60	86'25
" " D	86'60	86'25
" " E	86'30	85'80
" " F	86'20	85'80
" " G II	86'	58'
Amortitzable 4 % A	89'50	
" " B	88'90	
" " C	88'90	
" " D	89'25	
" " E	90'	
" 5 % A	95'25	95'60
" " B	95'	95'50
" " C	95'85	
" " D	96'	
" " E	96'50	95'50
" " F	95'50	
" 6 % A	101'25	55'10
" " B	101'95	55'60
" 1917 A	95'80	55'60
" " B	96'25	55'50
" " C	96'25	55'50
" " D	95'65	
" " E	96'85	
" " F	101'25	
O. Tres. O. 1924 A	101'95	101'10
" " B	101'95	101'70
" F. " A	101'95	101'75
" " B	100'60	100'80
" O. 1923 A	160'50	160'55
" " B		

OBLIGACIONS FERROCARRILS

		Anter.	Corrent
Vilalbes	6 %	68'	
Alduanes	4 %		
Vasques	4 %	77'75	
Tudela	5 %	77'50	
Auxil 1.ª hip.	3 %	66'	
" 2.ª		54'50	61'25
" 3.ª		62'15	62'15
" 4.ª		62'50	
" 5.ª		62'25	62'50
Pamplona		62'75	
Tudela		62'	61'75
Segovies		66'50	66 25
M. S. Joan		58'75	
Asturies 1.ª		64'75	
" 2.ª		64'	
" 3.ª		62'50	62'50
M.Z.A. A 5 %		62'75	
" B 4 1/2 %		94'	
" C 4 %		77'25	
" D 4 %		70'	70'15
" E 4 1/2 %		70'	70'
" F 5 %		76'75	76'50
" G 6 %		86' 9'	86 35
" 1.ª		100'75	100'85
" 2.ª		89'15	89'85
" 3.ª		69'75	69'75
Fran. Ebro 2 1/2 %		76'	
" 1878 2 1/2 %		56'	55 75
Directes 2 1/4 %		52'	
Reus-Roda 3 1/4 %		52'75	52'50
Lleidas		47'	
Orenses fiix	3 %	46'50	46'50
Orenses var.		61 75	
Caceres 5 %		37'	
" " 4 %		69'	
" variable		70 50	
Banc Asturiana 1.		54'	54'
" " 2.ª		95'	
Olot Girona 4 %		97'50	
" 5 %		66'	
Andalus 5 %		85'	
Secundaris 4 %		79'50	79'50
		66'15	

OBLIGACIONS FERROCARRILS

		Anter.	Corrent
Manresa Berga 4 %		68'	
G. Oral Tram. 4 %		86'50	
" " 5 %		84	
Tramvies BCO 5 %		90'	
" 4 %		75'	75'
" St. And. 4 %		72'	
Sarrià-Barcel. 6 %		103 25	
Ferr. Calat. 5 %		98 75	
Ferr. Catalana 6 %		99 75	97'

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

		Anter.	Corrent
C. Bar. E. 1900 5 %		97'	
" 1907 4 %		80'50	
" 1908 4 %		82'	60'
" 1912 5 %		15'	85'
" 1913 5 %		14'	
" 1920 6 %		9'	91'
Aigües Barna. 3 %		59'50	59'
" 4 %		76'5	
" 5 %		87'50	
" 6 %		86'	
Catal. O.-E. D 4 1/2		76'50	73'
" E 4 1/2		73'75	73'
" F 4 1/2		73	
" G 6 0/0		91 15	91'
" Bons 6 0/0		89'35	89'15
Alum. pub G 5 0/0			
" H 5 0/0		60	
Energes. 5 0/0		85'50	85'75
" 6 0/0		92'75	92'75
" Bons 6 0/0		91'	91'15
E. del Ebro. 5 0/0		88'	
" 6 0/0		90'	89'
E M de Ebro 5 0/0		75'	
S. P. F. Mol 6 0/0		82'50	82'
" Bons 7 0/0			
S. E. C. Elct. 6 0/0		84'	
H. A. Elect. 5 0/0		98'	99'25
" 6 0/0		69'75	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

		Anter.	Cont.
C. Fluit Elct. 6 0/0		92'50	
C. Mall. Elct. 6 0/0		90'	
Manresana 5 0/0		86'75	
" 6 0/0		94'50	
C. Gral. Elct. 6 0/0		83'	

OBLIGACIONS VARIES

		Anter.	Corrent.
Trasatlàntica 4 0/0		85'	
" 5 0/0		89'75	89'50
" 6 0/0		103'50	
Urgella var.		85'	
I Filipines 4 1/2 %		90'50	
Tabac Catal.		80'	
Sucres 5 0/0		71'75	
" estamp.		82'	
" Bons 6 0/0		98'25	95'90
Asland 5 0/0		86'	
" pref.		87'50	
" 6 0/0		96'	
" 7 0/0		101'	101'
Reg. del Ebre 6 0/0		86'	
F. d'Obres 4 1/2 %		84'	82'
" 5 0/0		94'50	
C. Cat. I Aut. 5 0/0		82'	
Unió Vidriera 5 0/0		85	
Siemens 5 0/0		43'	
Carbs. Berga 4 1/2		66'	
Cons. Naval 5 0/0		94'	
" Bons 6 0/0		97'75	
A. I Gracia A 2 0/0		100'	
" B 7 0/0		105'	
" A I T 7 0/0		54'	
Cons. I Davia. 6 0/0		54'	
U. M. P. Tun. 5 3/4		94'	
" 6 3/4		85'	
St G de Recs 6 0/0		83'	
C O Carbons 6 0/0		105'	
Cases Barata 6 0/0		71	
Minas del Rif 6 0/0		84'	
" 6 0/0		85'	
I Fran. Esp. 7 0/0		97'75	

ACCIONS

		Anter.	Darrer.
Banc d'Espanya		346'	
Banc de Vilanova		84'	
Banc de Catalunya		180'	
Credit i Docks		165'	

FERROCARRILS I TRAMVIES

Sarrià Barcelona		100'	
Orense Vigo		19'	
Maurena Berga		16'	
Andalusos		57'	
Sur d'Espanya			
Vallad. M Riosecc		8'	
Olot Girona		28'	
Alandara		70'	
C. Ferros i Tramvs		16'	
Canal Ebre		22'	
Villena Alcoy		29'	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

Catalana B		77'	
" B		77	
" F pf. 5 0/0		87	
" F pf. 6 0/0		91'35	89'85
Barcelonesa		120'	
Metalurg. Ebre		87	
La Electricitat Sub		85	
Forces Motrius			
" O			
" P		71'	
Const Elèctriques		92'53	
Aigues Barna. O		122'50	
" diferides		29	
C. H. A. Elect. A		209'50	
" B		200	
C. Fluit Electric B		133	
" C			
" D		97	

ACCIONS VARIES

		Anter.	Corre.
C. Ori. Tabacs V 1.ª		237'50	
" " 2.ª		182	
C. Trasatlàntica O		103'	
" P		103'	
Canal Urgell		13'30	
La Maquinista		46'	
Espanya Industrial		151'	
Hidro. del Llobregat			
Sucrera del Segre O			
" P			
Gral. Tejidos O			
" P		88'	88'50
C. Pensular O			
" P		85'75	
F. d'Obres i Cons.		150'	
Unió Resinera			
Asland		117'	
U. Metalúrgica O			
" P		73'50	
Sucreres O		50'	
" P		80	
Mutua Propietaris		40'	
Indus. Agrícoles		177	
Unió Vidriera A		40'	
" B		70'	
Cotzes i Antos A		50'	
" B		80'	
Indus. Elèctrica		97	
Cons i Per. A B C D		56'	
" E		65'	
Automòbil S. A.		114'	
Hispano Suissa		205'	

ACCIONS VARIES

		Anter.	Corre.
Indus. Alcoholera.		73'	
Foment propietat		50	
C. Transmedit.		42'	50'
S. A. Motegal		42'	
S. A. Damm		145'	
Catalana G. i Nav. A		147'	
" B		100'	
Llanyera A		42'	
Salat O		61	
" P		57'	
Terras fer. i Cons		104'	
Manuf suro		100'	
Asfaltera Tarrag. A		72	
" B		72'	
Hotel Ritz		72'	
Carburs metàlics		120'	
La Bohemia A		94'	
" B		94'	
" C		94'	
S. A. Cros		153	

MINES I CARBONS

Carbonifères		20'50	
Hulleres		170'	170'
M. i sondeigs O		5'	
" P		5'	
Carbons elèctrics			
Mines del Rif		255'	
Carbons Berga O		95'	
" P		100'	
Carbonera P		72'	
" O 1.ª		120'	
" O 2.ª		140'	
H. Minera		63'	
General de carbons		41	
Unió Minera		53'	

BORSA DE PARIS

	Anter.	Cont.
Interior esp.	178	18'50
Exterior 4 0/0	81'50	81'40
" espanyol	69'5	
Ac. Alicant	85'	
Ac. Andalusos	615'	
Obs. " 1.ª	390'	
Obs. " 2.ª	285'	
Obs. Càceres var.	353	
Accions Nord	639'	
" 1.ª	772	
Pamplona 1.ª	760'	
Barcelona 1.ª	614'	
Asturies 1.ª	770'	
" 2.ª	780'	
Tabas Filip.	28'5	28'35
Riotinto	27	26'75
Renta franc. 3 %	65'0	65'05
" " 5 %	78'2	78'
Nort 2.ª sèrie	712'	
" 3.ª "	712'	
" 4.ª "	774'	
" 5.ª "	780'	
Lleydes	730'	
Asturies 3.ª	727	
Priorat	814'	
Pamplona esp.	755'	
València Utiel	770'	
Vincat 1.ª	625'	787'
" 2.ª	750'	800'
Caceres acció		
Cordoba	645' 25	
Andalusa 1.ª var.	300'	30.'
" 2.ª "	222'	
" 1917 3 %	540	540'
Nedaica	1130'	1140
Ced. Argent.	265'75	260'

VALORS QUE ES COTITZEN A LA BORSA DE BARCELONA I NO ESTAN ENCARA INCLOSOS A LA COTITZACIO OFICIAL

	Anter.	Cont.
Tracción 7 0/0 1921.	100'	
Traction Preferents.	109'	
C. E. Colonització 6 0/0.	90'50	
Foment O. i C. 6 0/0.	94'50	94'50
Bons Especialció 6 0/0.	97'25	96 75
F. Catalunya 6 0/0.	98'75	
F. Cremallera 6 0/0.	89'25	
S. A. Güell 6 0/0.	94'25	
M. Potassa Sòria 7 0/0.	89'50	
G. Metrop. 6 0/0.		
G. T. Barcelona 6 0/0.		
Hotel Ritz 7 0/0.		
Ajuntament Sevilla 6 0/0	94'75	
Productes Pirelli 6 0/0.	95'50	

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils del Nord d'Espanya

De l'11 al 20 de juny passat l'esmentada Companyia porta no augment en la seva recaptació de 706.728'12 pessetes vista la mateixa en les esmentades dates de l'any 1922.

De l'1 de gener al 20 de juny porta un total d'augment de 4.850.727'02 pessetes vista la recaptació en les mateixes dates de l'any 1922.

Chaves i C.ª, S. en Ca-
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 6
Telèfons 1230-1231 A.

Llet condensada
EL PAGES

MERCAT DE LLOTJA

BLAT

Aragó i Navarra, de.	
Castella i Manca, de.	44 a 46
Extremadura, de.	39 " 40
. . . . .	

(Preus en pessetes 100 ks. sense sac damunt vagó origen.)

FARINES

Força, de.	71 a 73
Extra floral, de.	65 " 66
Corrent id., de.	63 " 64
Blanca extra Castella, de.	63 " 64
Blanca corrent Castella, de.	62 " 63
Baixa, de.	43 " 44

(Preus en pessetes sac de 100 kg. damunt carro aquí.)

DESPOLLES

Número 2, de.	39 a 40
Número 4, de.	23 " 24
Segones, de.	19 " 20
Tercers, de.	18 " 19
Quartes, de.	17 " 18

(Preus en pessetes sac de 60 kg. damunt carro aquí.)

Menut (prims), de.	12 a 13
Segonet, de.	16 " 17
Segó, de.	16 " 16 1/2

(Preu en rals quartera de 70 litres sense sac damunt carro aquí.)

CEREALS

Moresc caixal, de	31 a 31 1/2
Moresc Plata nou, de.	33 " 33 1/2
Moresc Plata vell, de	31 " 31 1/2
Ordi Extremadura i Manca.	28 " 29
Ordi Plata.	28 " 29
Civada Extremadura, de.	33 " 34
Civada roja, de.	
Civada Plata, de.	32 " 33
Faves Mallorca, de.	
Faves València, de.	
Faves Llobregat, de.	47 " 47 1/2
Faves Extrem. o Andalusia noves, de.	39 " 40
Faves estrangeres, de.	
Favons fins disponibles, de.	47 " 48
Favons fins nous, de.	39 " 40
Favons Marroc, de.	
Favons estranger, de.	42 " 45
Besses Segarra, de.	48 " 49
Besses Andalusia de	
Besses estrangeres, de.	46 " 47
Besses verdes, de	
Escaiola Andalusia, de.	62 " 63
Escaiola Plata, de	51 " 52
Escaiola Marroc, de.	56 " 57
Mill estranger, de.	
Mill país, de.	
Erps, de.	34 " 35
Titus, de.	

(Preus en pessetes 100 ks. amb sac damunt carro aquí.)

LLEGUMS

Arròs

Bomba, de.	110 a 115
Especial, de.	66 " 67
Selecte, de.	62 " 63
Matisat, de.	63 " 64
Bell-lloch O, de.	60 " 61
Trencat.	49 " 50

Despulles d'arròs

Farina, de.	32 " 33
Cilindre (farinasses), de.	24 " 25
Escatllat, de.	

Mongetes

Castella, de.	
Mallorca, de.	95 " 96
Prat, de.	
Estrangeres, de.	81 " 82

Cigrons

Sauc, de.	120 a 140
Blancs arrugats alfarnates 44/46, de.	110 " 112
Blancs arrugats alfarnates 48/50, de.	105 " 106
Blancs arrugats alfarnates 57/54, de.	84 " 85
Blancs arrugats alfarnates 58/60, de.	76 " 77
Blancs arrugats alfarnates 60/65, de.	73 " 74
Pelons, de.	70 " 85
. . . . .	
Llentles, de.	
Guixes, de.	

(Preus en pessetes 100 ks. amb sac damunt carro aquí.)

GARBOFES

Xipre, de.	40 a 41
Negra Vinaroç nova, de.	36 " 37
Negra Castelló nova, de.	36 " 37
Negra Malalera nova, de.	34 " 35
Negra i roja vella, de.	31 " 32
Negra Eivissa nova, de.	27 " 28
Mallorca nova.	de 26 " 27

(Preus en rals 42 ks. sense sac damunt carro aquí.)

FERRATGES

Alfals primera, de.	10 a 14
Alfals segona, de.	9 a 10
Palla llargueta, de.	8 " 9
Palla curta, de.	5 1/2 " 6
Fulla d'olivera, de.	4 1/2 " 5
Trepadella, de.	

(Preus en pessetes 40 ks. damunt carro aquí.)

Polpa remolatxa, de.	27 a 29
Tortó de roca, de.	28 " 29
Farina llinosa, de.	36 " 37

(Preus per 100 ks. amb sac damunt carro aquí.)

VAGONS ARRIBATS

Estació M. S. A.

Estació del Nord

0 de farina.

Gaseta local

"Filets de lluç a la *Vapillate*" serà l'explicació que donarà demà, diumenge, a les dotze, el professor N'Ignasi Domènech, en les lliçons de Cuina pràctica familiar del Centre Social de Betlem, Tallers, 45, primer.

Les senyores i senyoretes que desitgin concórrer-hi, poden fer-ho encara que no pertanyin al Centre.

ANIS
SAN GERONIMO
(MONTSERRAT)

MONTAÑA
Vi negre, 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

Rebaixes veritat
Només de l'1 al 15 del corrent, en loes d'olles, cassoroles, pots, etc., etc., en alumini extra.
NEVERAS I GELADORES
Llorens Gns. Rbla. Flors, 30

Per a cines de família
no hi ha com la Casa Cuyàs: Portal de l'Angel, 11.

Han sortit avui amb el ràpid de França, d'excursió artístico-científica cap a les principals capitals d'Itàlia, els alumnes d'aquesta Escola d'Arquitectura que han acabat la carrera aquest any. Els acompanya l'arquitecte Alexandre Soler i March, professor de l'Escola.

Han acudit a acomiadar-los a l'estació, entre altres personalitats, En Joaquim Bassegoda, degà de l'Escola d'Arquitectura, el seu germà En Bonaventura, En Salvi Balmanya, en representació de la important casa de construccions Butsems i Companyia; famílies dels alumnes i moltes senyoretes.

Si encara no usa la llàmpara
VULCAN 1/2 WAT
assageu-la i l'adoptareu
Rambla Flors 26, botiga

S'ha cursat el següent telegrama:

"Excm. Sr. Ministre d'Hisenda.—Madrid. — Junta de Govern Col·legi d'Advocats de Barcelona acorda suplicar a V. S., se serveixi ordenar sia suspès termini presentació declaracions jurades sobre utilitats des de l'any 1920 exigides per Reial ordre de 23 de juny de 1923, mentre no es fixin mesures reglamentàries que la disposició tradicional quarta de la Llei de Reforma Tributària de 26 de juliol de 1922 ordena com a prèvies per a la incorporació advocats en la tarifa primera de la Contribució d'utilitats. —El saluda el degà, Amaneu Hurtado."

Aparells fotogràfics
garantitzats i econòmics els trobareu a la Casa Cuyàs: Portal de l'Angel, 11.

JOIES VILANOVA UNIO, 6

Demani a la **Llibreria Subirana**, Portaferrissa, 14, el catàleg ilustrat de literatura.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

Avui, dissabte, a les set de la tarda, el doctor N'Alfred R. Lloris donarà a l'Ateneu Barcelonès una conferència pública sobre el tema "Ideal de les classes sanitàries i educadores del poble".

CORDILLERA
Vi blanc, 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

El millor obsequi per a les vacances
és un aparell fotogràfic de la Casa Cuyàs: Portal de l'Angel, número 11.

La Cambra Agrícola Oficial de Fernando Poo ha establert una delegació amb una Borsa de Treball, havent fixat les oficines al carrer de Roger de Llúria, 93, entresol.

Transports
per auto camions a preus convencionals. Dirigiu-vos a P. 2679 B. Apartat 228.

El nen de quatre anys Joan Bonaven Terrades, caigué de dalt d'una cadira, a casa seva, trencant-se el braç dret.

Xampany Boqués
El de millor bouquet
Guardiola, 6 Pintrobi

En Joaquim Echarte prega als seus companys de professió que acudin al seu despatx (Corts Catalanes, 568), dissabte o diluns, d'onze a una, i de quatre a set de la tarda, per remetre'ls uns documents que els interessen.

Impressió general:

Poc tenim avui que poder adreçar als nostres llegidors respecte l'estat del nostre mercat, puix tant la part compradora com la venedora, es mostraven retretes en llurs desigs o pretensions.

Les operacions que havem pogut apuntar al nostre carnet d'informació han estat de poca importància i sense variar en preus de la nostra darrera cotització; amb això, doncs, podem avançar que l'esperit de tots, tant venedors com compradors, és de desanimació completa, en primer terme per la baixa de preus que ve confirmant-se de fora en alguns gèneres i després per les dificultats actuals.

En la nostra informació de demà, com hem fet avanent, podrem apuntar extensament les fluctuacions presentades en alguns articles, com les altres noves d'interès que hi hagi. Tal és el desig que ens anima en escriure aquesta ressenya diària.

SOLER i TORRA G. MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1
VALORS - CUPONS - GIRS - CANVI
Negociem tots els cupons vencimentl de juliol

Dr. M. Badal Villalonga
OCULISTA
Tractament especial i ràpid del tracoma (granulacions); malalties externes; correcció de tots els defectes òptics-visuals.
De 4 a 6 i hores convingudes
COLOMELLA, 7, 1r.

Anuncis Oficials

SOCIETAT DE FERROCARRILS DE MUNTANYA A GRANS PENDENTS

CREMALLERA DE MONISTROL A MONTSERRAT

La Junta general d'accionistes d'aquesta Societat, celebrada el 7 de maig, acordà repartir a les accions el dividend de l'exercici de 1922, d'import 8 pessetes o francs suissos per acció, lliure d'impostos. Per acord del Consell d'Administració es pagarà aquest dividend des del dia 10 del corrent al **Banc de Catalunya**, contra el cupó número 31 de les accions, fixant per a aquells que desitgin cobrar en francs suissos a l'Espanya el mínim de 120 per cent.

Barcelona, 6 de juliol de 1923. —El secretari, Elies Roquet.

PALAU DE LA GENERALITAT

L'ESCOLA D'INFERMERES

En el V Congrés de Metges de Llengua Catalana, celebrat a Lleyda, l'exposició de treballs realitzats per les alumnes de l'Escola d'Infermeres auxiliars de Medicina, de la Mancomunitat, ha estat distingida amb diploma d'honor.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interpusat per En Josep Viader Bruguera contra l'acord de l'Ajuntament de Sant Feliu de Codines del 26 d'abril de 1922, destituint-lo del càrrec de secretari d'aquella corporació.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a la contrucció de 75 armaris metàl·lics, on el personal destinat a la desinfecció pugui guardar les seves robes sense cap perill de contagi per al personal restant.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta capital per a la impressió de 9.762 fulles de cupons per afegir als títols del Deute municipal de l'interior, emissió del primer de maig de 1923.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta capital per realitzar determinades obres a la plaça de Pep Ventura, pel tipus d'11.347'30 pessetes.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta capital per fer obres de reparació a la màquina d'aplanar núm. 2, la qual ha quedat inservible per a l'ús a què estava destinada.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat per a l'adquisició i instal·lació d'una bàscula pública.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Esteve de Castellar per a la formació del pla taquimètric de la població.

El Dr. Montaña en retorn del seu viatge a l'estranger s'ha establert de nou al seu consultori per a malalties de la pell, cabell i venèries. Sant Pau, 28, pral. De 4 a 6.

DE FRANÇA

—o—

Els progressos de la reconstrucció de les regions devastades :: Declaracions del ministre M. Reibel

—o—

París, 5. (Rebut amb retard.)—Durant la discussió, a la Cambra dels diputats, del pressupost de despeses reembursables, el ministre senyor Reibel exposà l'estat en què es troba la reconstrucció de les regions devastades per la invasió d'Alemanya. De 3.500.000 hectàrees que es comprenen abans de la guerra, se'n recuperen en l'actualitat 3.150.000. De 741.000 immobles que foren destruits, n'han estat reconstruïts 590.000. La població que abans de la guerra atenyia la xifra de 1.900.000 habitants i que es va veure reduïda a 2.070.000 després de la guerra, quasi atenya novament la xifra anterior, mostrant tan sols uns 400.000 habitants. Els impostos, que en 1919 donaren un líquid de 629 milions, 1250 milions en 1920, 1.610 en 1921, donaren un total de 1.900 milions durant l'any 1922. El rendiment del primer trimestre de 1923 fa preveure per als impostos dels anys successius un rendiment anual de tres mil milions.—Havas.

LA CAMBRA APROVA EL PRESSUPOST REEMBORSABLE

París, 6.—La Cambra dels diputats ha continuat reunida fins a les tres de la matinada, aprovant per votació de "mans en l'aire" el pressupost de despeses reembursables.—Havas.

LES MANIOBRES NAVALS DE L'ATLANTIC

Lorient, 6.—Abir començaren les maniobres navals de l'Atlàntic. La desembocadura del Gironda està bloquejada pels submarins del «bàndol "B", que comanda l'almirall Sewerer. Al Sud, i bàndol "A", comandat per l'almirall Lequerre, intentà, sense èxit, abir a la tarda, rompre el bloqueig per mitjà de patrulles de torpedineres i de dirigibles. No s'ha fet encara cap simulacre de combat.—Radio.

EL PROCES PER L'AGRESSIO CONTRA CAILLAUX

Toulouse, 6.—Han acabat els debats sobre la causa incoada contra els "camelots" que el passat mes agrediren a Caillaux.

Dissabte es dictarà sentència.—Havas.

LA SALUT DEL MARISCAL LYAUTEY

París, 6.—El general Lyautey continua millorant. Dintre de poc es creu que podrà abandonar el sanatori.—Havas.

EL CONGRES NACIONAL EUCARISTIC DE PARIS

París, 6.—Després de celebrades diverses processons eucarístiques en diferents esglésies, a les quals assistiren molts de pobl i noies, se celebrà ahir, a la tarda, al Palau Nacional del Trocadero, la primera Assamblea general del Congrés nacional eucarístic. Hi assistiren més de 60 arquebisbes i bisbes i els cardenals de París, Reims, Lió, Rennes i Orleans. Darrers prelats desmentiriren els temes que els estaven encomanats sobre l'Eucaristia.—Radio.

EL PROCES JUDET
L'INFORME D'ACUSACIO DEL FISCAL

París, 6.—El fiscal, M. Lescouve, reprendrà ahir el seu informe d'acusació contra Judet. L'acabarà avui.—Radio.

L'ARQUESISBE DE BUENOS AIRES

Buenos Aires, 5. Rebut amb retard.—Per a l'arquebisbat de Buenos Aires el Govern argentí ha acordat suspendre el Vatica el nomenament de monsenyor Anfren.—Havas.

LA INDUSTRIA NORDAMERICANA DE L'ACER

Washington, 6.—El president Harding ha declarat als periodistes que els industrials americans de l'acer han tornat suprimir la jornada de dotze hores en llur indústria tan aviat com ho fui disponible la mà d'obra necessària.—Havas.

UN DESCARRILAMENT A NORUEGA
2 MORTS I 14 FERITS

Cristiania, 6.—Prop de Drammen ha tingut lloc un descarrilament, a consequència del qual han resultat dos morts i 14 ferits.—Havas.

VAGA MINERA A NOVA ESCOCIA

Sydney, 5.—Rebut amb retard. — A la Nova Escòcia s'han declarat en vaga 8.000 obrers minaires.—Havas.

DETENCIONS PELS MANEIGS COMUNISTES DE BUDAPEST

Budapest, 6.—La policia ha detingut onze persones sospitoses d'haver intervingut en els darrers maneigs comunistes i acusades de la distribució de proclames i fascicles inspirats a derrocar amb el poder.—Havas.

EL MINISTRE DE PORTUGAL A POLONIA

Varsòvia, 6.—El senyor Vasco de Quevedo ha lliurat al President de la República les cartes credencials que l'acrediten com a ministre de Portugal a aquest país.

Es el primer representant de la República portuguesa que ha tingut Polònia.—Havas.

DE RUSSIA

—o—

Rakovski ha estat nomenat cap de la delegació russa a Londres

—o—

Londres, 6.—El "Times" anuncia que, en substitució del senyor Sere, ha estat nomenat cap de la Delegació comercial de Rússia a Londres el senyor Rakovski.—Havas.

DECRET DEL GOVERN DELS SOVIETS CONTRA LA CONCENTRACIO DE LES INDUSTRIES

Moscou, 6.—A causa de la concentració de les indústries, el Govern dels Soviets es veu obligat a publicar un decret establint:

Primer: La venda als particulars de les fàbriques que romanguin improductives.

Segon: El traspàs de maquinàries i eines de les fàbriques que no produeixin, a aquelles que estiguin en activitat.—Radio.

AUGMENTA D'UNA MANERA ALARMANT A RUSSIA EL NOMBRE D'OBRERS SENSE FEINA

Riga, 6.—El nombre d'obrers sense feina augmenta d'una manera alarmant a Rússia a causa de la concentració de les indústries.

Durant la setmana passada a Moscou han quedat sense feina 37.000 obrers més.—Radio.

ELS LABORISTES ANGLESOS

LLUR PROGRAMA GOVERNAMENTAL. — DERROTA DELS COMUNISTES. — EL SOCIALISME OCCIDENTAL NO HA D'APRENDRE RES DEL BOLXEVISME RUS NI N'HA DE DEPENDRE.

El fet que el partit laborista anglès és representat a la Cambra dels Comuns per cent quaranta cinc diputats, i que forma el grup més nombrós després de'ls conservadors, ha servit, segons el corresponsal del *Secolo*, de Milà, per cridar l'atenció general sobre la conferència anual del partit que el 26 del passat es reuní al Queen's Hall. Com és sabut, el partit laborista, que representa prop de quatre milions de treballadors, està persuadit que en la pròxima llista electoral els seus successors seran tals i tants que esdevindrà el partit al qual haurà d'ésser confiat el Govern de la nació. Sabut això, es comprèn com l'actitud que el laborisme assumeix vers les seves ales extremes, això és, el socialisme marxista i el socialisme bolxevista, interessi vivamente l'opinió pública anglesa. Fa tres o quatre anys que els comunistes es fan representar a la conferència del partit laborista i demanen ésser acollits oficialment al si del partit mateix. En la darrera discussió, la votació ha estat extraordinàriament desfavorable per al comunisme. A la conferència hi prengueren part prop de 900 delegats representant comprensivament tres milions i mig de vots. De la votació pro i contra la moció amb la qual els delegats comunistes demanaven que llur partit fos declarat part integral del partit laborista, els opositors han obtingut dos milions 885 mil vots, mentre els comunistes no n'han reunit sinó 366.000.

La proclamació d'aquest resultat ha estat acollida per la conferència amb vives aclamacions i actituds que han fet elegir que l'opinió pública ha remès satisfeta i en certa manera tranquil·litzada vers la possibilitat d'un futur govern laborista.

Cal notar que en el decurs de la discussió d'ahir els oradors favorables als comunistes insistiren a posar en evidència que el comunisme anglès res no té que veure amb el comunisme rus, mentre altres han afegit com les terribles penes a través les quals ha passat Rússia han assenyalat als comunistes britànics i han servit per aconsellar la màxima prudència abans de procedir a certs experiments. Aquestes declaracions, però, no influeixen el més mínim sobre les decisions de l'Assemblea, la votació de la qual donà els resultats transcrits.

La conferència laborista s'ocupà després de la posició d'Anglaterra envers França i envers Bèlgica, criticant aspramente l'acció que aquestes dues potències estan desenvolupant envers Alemanya. Sidney Webb, en el seu discurs presidencial, ha declarat que quan el laborisme serà al poder—i això s'escurà probablement d'ací a un parell d'anys—el govern anglès no retardarà el dit al Govern francès la seva desaprovació complerta per una política d'agressió derivada d'un sentiment de pànic, indigne d'una gran nació, i que acceptarà en conseqüències fatals d'aquesta declaració. D'altra part, el laborisme afirma que Alemanya va obligada a compensar en els límits de la seva capacitat econòmica els aliats pels danys causats durant la guerra, i especialment per la destrucció de mines, maquinària industrial i edificis. Alemanya, segons els laboristes, haurà d'ésser tinguda també com a responsable per les víctimes causades entre les poblacions civils pels bombardaments amb aeroplans, i de l'extensió de la guerra submarina a les naus mercants.

PERILLOSA MANERA DE CELEBRAR LA FESTA :: 20 MORTS I 120 FERITS

Nova York, 6.—En onze estats nordamericans hi han hagut 20 morts i 120 feriti a causa dels petards i focs d'artifici amb què acostuma a celebrar-se aquell país el dia de la Independència.—Radio.

EL PROBLEMA DE LES REPARACIONS

El telegrama del Papa provoca a Alemanya un moviment de protesta contra la resistència

Els nacionalistes, però, són cada dia més forts :: Continuen les amenaces de la premsa anglesa :: El pla econòmic-polític que prepara Anglaterra :: La Cambra francesa i la carta del Papa : La situació a la Ruhr

Berlin, 6.—En la visita que féu ahir el Nunci apostòlic al canceller Cuno, fi parlà del telegrama del Papa condemnant els atemptats a la Ruhr. A aquesta entrevista, que fou curta, en seguirà una altra.

L'entrevista provocà un canvi saludable en l'opinió pública alemanya pel que fa als atemptats a la Ruhr, tant, que el comité confederal dels sindicats ha aprovat una resolució condemnant amb energia els actes criminals dels elements nacionalistes i invitant tots els companys sindicalistes a oposar-se per tots els mitjans als dits actes.

La "Correspondència Parlamentària Socialista" creu saber que el Govern farà una declaració condemnant els atemptats en general, però tem aquest diari que tal declaració serà solament de pura forma.—Radio.

Berlin, 6.—Es molt possible que aquesta tarda faci declaracions el Govern en el sentit que el Reich condemna els actes de sabotatge comesos a les regions ocupades.—Havas.

Berlin, 6.—El canceller Cuno ha celebrat avui una nova entrevista amb el Nunci de Sa Santedat monsenyor Pacelli.

Sembla que aquest ha aconsellat al Canceller que sigui suspesa en absolut la política de realitzar actes de sabotatge.—Radio.

Duisburg, 5.—Rebut amb retard. — S'ha produït un canvi radical en la major part de la Premsa alemanya, vocant als atemptats i actes de sabotatge. En compte de llorejar-los i encoratjar-les, com ocorria, ara els condemnen severament, en especial, per considerar-los inútils i servint únicament per motivar greus represàlies contra la població civil.

Les autoritats britàniques han fixat cartells en llocs públics desautoritzant tals atemptats i invitant la població a impedir l'acció dels sabotejadors.

La Cambra de Comerç de Mannheim ha d'rebut una carta als periòdics adherint-se a aquest punt de vista.

L'única excepció són els periòdics d'Hesse, els quals seguiexen la seva propaganda d'infidelitat a propòsit de l'ocupació comença dissabte.

La "Tageblatt de Berlin" diu que foren soldats francesos i belgues desmoralitzats i descontents de llur feina estants a la Ruhr, els que volaren el pont de Duisburg i calaren foc a la mina que les autoritats aliades col·locaren el mes de maig a la part superior del pont, amb l'objecte de proveir una eventual retirada.

Tals invencions no han merescut de les autoritats aliades ni una negativa ni un comentari.—Havas.

LA INTERPEL·LACIO A LA CAMBRA FRANCESA SOBRE LA CARTA DEL PAPA A MONSENYOR GASPARRI

París, 6. — La carta del Papa a monsenyor Gasparri ha originat a la Cambra prou demandes d'interpel·lació.

Amb tot i la calor aslixiant que regnava aquesta tarda, la Cambra es mostrava animadíssima, assistint hi diputats públic, ministres molts senadors.

El senyor Dumesnil diu que el Papa ha intervingut en un assumpte en el qual no hi tenia res a fer. El Papa s'ha barrejat en qüestions polítiques i és la seva carta es desprèn que la germanofilia domina en el Vaticà.

El senyor Marc Sangnier diu que creu reflectir l'opinió dels catòlics francesos. La carta del Papa no és res més que un document religiós, una mena de sermó. El Papa afirma que no vol immiscuir-se en les negociacions que poden ésser entaulades amb motiu de la qüestió de les reparacions. No hi ha motius, doncs, per dir que Sa Santedat s'ha barrejat en qüestions polítiques.

El senyor Maudhen diu que els catòlics francesos estan units en qüestions religioses, però que reclaven llur completa independència en les qüestions polítiques, però en aquestes volen obrar com ciutadans. El Papa realment expressa una opinió que no és la nostra, però està en el seu dret.—Radio.

DISCURS DE M. POINCARE

París, 6.—Cambra dels Diputats.—En entaular-se una discussió sobre la carta que el Papa dirigí fa uns quants dies al Cardenal Gasparri, intervé el president del Consell senyor Poincaré, el qual pronuncià un discurs, cient en síntesi el que segueix:

L'ambaixador de França prop del Vaticà tan aviat com tingué coneixement de l'existència d'aquesta carta, visità el Cardenal Gasparri, formulant a aquest les oportunes observacions i fent ressaltar que l'ocupació de la conca de la Ruhr ha respost al desig general del poble francès.

El Cardenal Gasparri contestà explicant que aquesta carta perseguia una finalitat cristiana i afegint que en el cas de donar proves Alemanya de bona voluntat, seria arribada l'ocasió d'examinar la capacitat de pagament de dit país i l'eventualitat d'evacuar les regions ocupades.

Per la seva part, el Papa donà seguretats a l'Ambaixador de França que aquesta carta seva la va escriure davant les sollicitacions de tots els catòlics de l'univers.

L'ambaixador de França insistí sobre els drets que assisteixen a França per procedir en la forma que ho fa i recorda les mentides propalades per la propaganda alemanya respecte de suposats actes criminals comesos per francesos i belgues a la Ruhr i a Rhenània.

El Papa declarà que reprovava terminantment totes les resistències criminals, afegint que si el Govern del Reich no s'esforçava en merèixer la confiança dels seus creditors, aleshores la carta pontifícia no tindria raó d'ésser.

El president del Consell afegí que la carta del Papa reconeix als aliats el dret de prendre's garanties.

Recordà després l'odiós atemptat del qual foren víctimes els soldats belgues la setmana passada a Duisburg, i diu que aquest atemptat es va cometre precisament amb motiu d'ésser dirigida al Cardenal Gasparri l'esmentada carta.

El Papa, segui dient el senyor Poincaré, estigmatitza el crim.

Altrament, per molt respectable que sigui l'autoritat de la qual emana aquesta carta, no té cap poder per intervenir en la política interior ni exterior de França.

La tesi sostinguda pel Papa s'aposta a la que sostenen determinats aliats nostres, però aquesta tesi no és la de França.

El senyor Poincaré afegeix: —Es cert que la carta del Papa no nega ni disminueix la legalitat de l'ocupació de la Ruhr, i que es limita a aconsellar que es procura alleugerir la càrrega que representa per Alemanya; no obstant, consells d'aquesta mena no poden tenir cap eficàcia, tota vegada que el Papa està manat de tota autoritat per a les coses temporals.—Havas.

París, 6.—Després del discurs del President, la Cambra aprova l'ordre del dia, per 388 vots contra 100.—Radio.

LA PREMSA ANGLESA I LES NEGOCIACIONS FRANCO-BRITANIQUES

Londres, 6.—Els comentaristes sobre les negociacions franco-britàniques no dissimulen que la situació continua essent en extrem delicada.

El redactor diplomàtic del "Daily Telegraph" escriu que el sentiment general en els cercles britànics és que ha passat el temps de les fintes diplomàtiques i que l'únic mitjà de sortir d'aquesta situació és una resposta pràctica a un qüestionari pràctic, com a base de les converses.

França—escriu el mateix periòdic—no vol comprometre's per endavant a evacuar tal o qual zona. Es de creure que l'opinió francesa no es dóna compte que el Govern britànic no pot esperar indefinidament una resposta definitiva ni aconsellar-se amb una rèplica segurament negativa a cadascuna de les seves insinuacions.

Recentment encara, lord Curzon, en conversació amb els ambaixadors de França i Bèlgica, els advertí que la paciència del Parlament de la nació britànica arribava al seu terme i fins i tot suggerí que el Govern, malgrat de repugnar-li, podria arribar a tractar de la possibilitat d'una acció independent si els francesos es neguen a abandonar l'actitud que han adoptat.

Molt menys intransigent i més optimista, el "Daily Express" assenyala les noves precisions demanades pel Govern britànic i parla de l'existència d'un pla que, sense exigir l'abandó de la política francesa a la Ruhr, comprèn altres mitjans de tractar la qüestió de les obligacions alemanyes.—Radio.

Londres, 6—Rebut amb retard.—Ha conferenciat amb el ministre d'Afers Estrangers lord Curzon, l'ambaixador d'Itàlia.—Havas.

ANGLATERRA PREPARA UN NOU PLA

Londres, 6.—Segons l'"Evening Standart", el Govern britànic, en espera de la resposta francesa, està elaborant unes contra-proposicions.—Havas.

París, 5.—Rebut amb retard. —Segons "Le Matin", el pla econòmico-polític d'Anglaterra proposa els següents extrems:

Primer.—Obtenir d'Alemanya el pagament de la totalitat d'anualitats que deu a Amèrica.

Segon.—Recuperar en part els crèdits que té sobre França, reemborsant-se sobre els crèdits que té França contra Alemanya i establir d'aquesta manera una col·laboració econòmica entre Anglaterra i França.

I en últim lloc, impedir que França aconsokueixi l'isolament ni la capitulació del Reich.—Havas.

LA RESPOSTA FRANCESA

Londres, 6.—L'Agència Reuter assegura que és molt possible que es reprenguin a últims d'aquesta setmana o primers de l'altra les converses franco-britàniques relatives a la qüestió de les reparacions.

S'espera que llavors el Govern francès donarà la resposta per escrit al qüestionari britànic, resposta sollicitada per lord Curzon.—Havas.

L'AMISTAT FRANCO-BELGA

París, 6.—Segons "Le Petit Parisien", sembla que els caps dels Gabinets belga i francès senyors Theunis i Poincaré celebraran d'aquí a pocs dies una entrevista amb l'objecte d'estrènyer encara més la cooperació entre França i Bèlgica pel que es refereix a la qüestió de la Ruhr.—Havas.

LES CONVERSES ANGLO-BELGUES

Brusselles, 6.—El diari "Dernière Heure" diu que les converses anglo-belgues continuen en les millors condicions, esperant-se que aviat se n'obtindrà el resultat que es desitja.—Havas.

LA CAMBRA BELGA APROVA LA CONFIANÇA AL GOVERN

Brusselles, 5.—Rebut amb retràs.

S'ha acabat el debat respecte de la declaració ministerial.

S'aprovà per 94 vots contra 63 i 17 abstencions, una moció de confiança al Govern que figurava a l'ordre del dia.—Havas.

EL VIATGE DE M. KLOTZ A ANGLATERRA
DISCURS DE L'EX-MINISTRE DE FINANCES FRANCES

Londres, 6.—L'ex-ministre de Finances francès senyor Klotz pronuncià ahir un discurs a l'Ajuntament de Winchester.

El senyor Klotz manifestà que creia altament beneficiós per a la humanitat que es substituís del pacte anglo-franco-americà que no s'ha portat a la pràctica, s'arribés a un acord entre França i Anglaterra, el qual hauria d'establir-se a base d'una absoluta igualtat de drets i deures, sense cap subordinació, ni tan sols de caràcter moral. L'execució de l'esmentat acord hauria de garantitzar-se d'una manera precisa i detallada. El senyor Klotz preconitzà la conveniència d'un pacte definitiu aeri entre França i Anglaterra.

L'ex-ministre de Finances acabà dient que desitjava que s'arribés amb tota felicitat al moment inevitable d'expressar públicament la política conjunta, després d'aquestes discussions secretes i que s'aconseguís donar al món la tranquil·litat i fe en la justícia, la qual cosa persisteix en reparar els mals voluntàriament causats, adquirint compromisos contrets solemnement que estarien encaminats a evitar l'anorreament de cap país.—Havas.

"LE TEMPS" I L'ESTABILITZACIO DELS CANVIS

París, 5.—Rebut amb retràs.

"Le Temps", comentant la memòria presentada pel pèrit britànic senyor Thornburn, fa les següents manifestacions:

En llor de discutir tantes vegades sobre l'ocupació feta per França i Bèlgica de la Ruhr—que és l'únic mitjà d'obligar Alemanya a pagar el que deu—per què no es posen d'acord França i Anglaterra per combinar un mitjà pràctic de garantir el cobrament progressiu de llurs crèdits que estan en cartera, en determinats valors negociables i totes les places i que en tot cas podrien utilitzar-se per a pagaments internacionals?

No és cert que el dia que es posés en pràctica aquesta combinació, quedaria facilitada l'estabilització dels canvis i deixaria ja d'ésser un obstacle la qüestió de la Ruhr?—Havas.

ELS REACCIONARIS S'AGITEN

Berlin, 6. — La reacció en alguns llocs d'Alemanya és cada cop més forta. A la Baixa Franònia les associacions nacionalistes preparen una mobilització. Aquestes associacions estan, a més a més, en relació estreta amb la policia, molts membres de la qual formen part del Comité de les tropes d'assalt.

A la major part de les ciutats de Pomerània s'agita novament l'activitat de les associacions reaccionàries militants.—Radio.

CONTINUEN LES AGRESSIONS

Duisburg, 5 (rebut amb retard). — Aquest matí, un grup d'alemanys tirotejà un soldat francès que portava despatxos oficials.—Havas.

Essen, 5 (rebut amb retard).— Durant la nit d'ahir un grup compost de trenta alemanys atacà dos carrilaires francesos, els quals, amb el propòsit de fer fugir els agressors, engegaren algunes trets a l'aire. Com que aleshores un dels carrilaires va tenir la desgràcia de caure, a l'acte els alemanys l'agrediren, inferint-li algunes punyalades al cap.—Havas.

Dusseldorf, 6. — Dos alemanys tiratejaren a Essen un guàrdia francès. Dos ferroviaris foren atacats ahir passada per uns 30 alemanys: els francesos intentaren fugir després de fer diversos disparats. Un d'ells, que va caure, fou atacat pels alemanys i ferit d'una gavinetada al cap. El seu estat és greu.—Radio.

TREN DE VIATGERS TIROTEJAT. — UNA PATRULLA BELGA MATA UN ALEMANY

Brusselles, 6. — A mb motiu d'haver estat tirotejat un tren de viatgers entre Aquisgran i Montzen, una patrulla belga disparà contra tres individus, resultant-ne d'ells súbdit alemany, mort i fugint els seus companys.—Havas.

LA FESTA DE LA INDEPENDENCIA DELS ESTATS UNITS :: TELEGRAMA DE SR. HARDING A M. MILLERAND

París, 6.—El president Harding ha tramès al senyor Millerand un afectuós telegrama contestant el que li dirigí el president de la República francesa amb motiu de la festa de la Independència dels Estats Units.—Radio.

EL TANCAMENT DE FRONTERES PROVOCA EL TANCAMENT DE BOTIGUES

Dortmund, 6.—A consequència de la manca de mercaderies agreujada pel tancament actual de les fronteres, el front per cent dels magatzems i botigues d'aquesta població s'han vist obligats a tancar llurs portes.

En certes fàbriques de la casa Krupp ha quedat així mateix completament impedit el treball.—Havas.

HA ESTAT DESMENTIT EL RECURS INTERPOSAT PELS SET SOLDATS ALEMANYS CONDEMNATS A MORT PEL CONSELL DE GUERRA

Berlin, 6. — L'Agència Wolf ha rebut un despatx de Dusseldorf dient que ha estat desestimat el recurs interposat pels set soldats alemanys que foren condemnats a mort el dia 29 de juny proppassat.

Com es recordarà, aquest recurs pretenia que es volés novament llur causa davant d'un altre Consell de Guerra.—Havas.

L'OCUPACIO DE LES FABRIQUES KRUPP

París, 6.—Respecte de les negociacions que han tingut lloc entre el director de les fàbriques Krupp i les autoritats d'ocupació, diu un despatx d'Essen que no s'ha arribat fins ara, a cap acord respecte de l'ocupació de les fàbriques Krupp per les tropes franceses.—Radio.

LA VAGA METAL·LURGICA DE BERLIN

Berlin, 6.—Els delegats dels obrers metal·lúrgics s'han renunciat a favor de la vaga.—Havas.

Berlin, 6.—S'assegura que la vaga de metal·lúrgics serà efectiva avui en nombrosos [illegible]—Havas.

Desenvolupament del feixisme a Alemanya

Comuniquen a l'"Humanité", de París, que el moviment feixista és cada dia més important a Alemanya. A totes les poblacions importants del Reich hom descobreix complots feixistes.

Durant la darrera sessió del Consell de la ciutat un diputat social-demòcrata féu revelacions importants sobre una organització feixista que té la seva seu a Hamburg. Uns feixistes alemanys han instal·lat en aquesta gran ciutat una oficina d'espionatge, el fi únic de la qual és d'informar les organitzacions secretes feixistes sobre les personalitats d'esquerra, sobre la vida privada d'aquestes persones i preparar crims polítics.

A Mecklemburg acaba d'esclatar un escàndol judiciari inòlit. El diari social-demòcrata de Rostock ha publicat darrerament documents revelant els plans d'organitzacions feixistes. La justícia ha obert un procés al diari social-demòcrata per haver publicat circulars secretes. Cal tenir present que la social-democràcia gaudeix, a Mecklemburg, de la majoria.

A Cassel també s'hi desenrotlla el feixisme. A Ulzen, a l'Hanovre, han tingut lloc recentment manifestacions feixistes importants. El moviment és tan pròxim en aquesta localitat, que els caps social-demòcrates s'han vist obligats a formar centúries obreres amb els comunistes, per bé que el ministre social-demòcrata Severing hagi interdit aquestes organitzacions.

A Hanovre, unes tropes feixistes procedents de Gottingen, de Brunswick, de Brielefeld, d'Ulzen, d'Hamburg i de Breme han arribat i s'han allotjat al voltant de la població. Aquestes tropes van fortament armades.

Noves semblants arriben dels quatre cantons d'Alemanya. Gairebé a totes les ciutats hom anuncia desplaçaments de tropes feixistes, celebració de festes feixistes, temptatives de provocacions o tumults. Els atemptats es multipliquen igualment i tot fa preveure que ens trobem en vigilies d'un gran moviment antirevolucionari alemany, d'un putsch feixista.

ELS FEIXISTES A TRIESTE

Trieste, 5.—Rebut amb retard.—Un grup de feixistes ha saquejat aquest matí la Borsa del Treball, causant danys de consideració. — Havas.

ANGLATERRA

Els obrers de diversos [illegible] declaren en vaga :: [illegible] Londres i Manchester arriben ja a 40.000

—o—

Londres, 6.—Els obrers de ports actualment en vaga arrenadeixen a 30.000; 14.000 dels quals corresponen a Londres. Els de Manchester és probable que secundin el moviment, amb els quals el nombre de vaguistes s'elevarà a 40.000.—Radio.

Londres, 5.—Rebut amb retard.—S'han declarat en vaga 7.000 treballadors del moll de Manchester. Es calcula en 40.000 la totalitat d'obrers que actualment estan en vaga.

Es tem que arribi a ésser difícil el proveïment de pa, perquè no es descarrega el blat, per causa de la vaga de descarregadors.—Havas.

FINAL D'UNA VAGA A LONDRES

Londres, 6.—El Sindicat de Transports i d'obrers no especialitzats ha ordenat als seus afiliats que es reprengui el treball a partir del vinent dilluns.—Havas.

ACCIDENT FERROVIARI :: 6 MORTS I SET FERITS

Londres, 5.—Rebut amb retard.—Aquest matí ha tocat en Diggle un tren exprés amb una màquina que feia maniobres, resultant de l'accident sis morts i set feriti.—Havas.

EL CAMPIONAT DE LAWN-TENNIS

Wimbledon, 6.—Rebut amb retard.—Semifinal del campionat de lawn-tennis:

Els espanyols senyors Flaquer i comte de Gomar vencen els senyors Borotra i Lacoste, per 11 a 9, 9 a 11, 6 a 4, 3 a 6 i 7 a 5.—Havas.

ELS PRESSUPOSTOS DE LA INDIA

Londres, 6.—La Cambra dels Comuns ha adoptat per 213 vots contra 74 el pressupost de l'Índia anglesa.—Havas.

AMNISTIA A EGIPTE

El Caire, 6.—A conseqüència d'haver deixat d'estar en vigor la llei marcial, han estat amnistiats tres cents presos que havien estat detinguts per qüestions polítiques.—Havas.

GRAN BALNEARI VICHY CATALA

CALDES DE MALAVELLA (PROVINCIA DE GIRONA)

TEMPORADA: de primer de Maig a 30 d'octubre

Malalties del aparell digestiu.- Artritisme en ses múltiples manifestacions. - Diabetis - Glucosúria

Establiment de primer ordre, voltat de frondosos pares. Habitacions grans, còmodes i ventilades. Menjadors i café grandiosos. Salons esplèndits i elegants, per a festes i atraccions. Capella mol formosa. Il·luminació elèctrica. Camp per a tennis i altres deports. Garatge. Telèfon.

ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 16, ENTRESOL

LA VAGA DELS TRANSPORTS

LA SITUACIÓ DURANT EL DIA D'AHIR. — ELS TRAMVIES I ELS AUTOMNIBUS SECUNDEN L'ATUR

Ahir a la matinada els delegats del Sindicat únic anaren donant instruccions als tramviaris perquè secundessin l'atur que el dijous al matí van iniciar els cotxes de lloguera, xofers de taxis i side-cars.

En compliment d'aquesta ordre, foren en reduït nombre els empleats dels tramvies quke ahir al matí es presentaren a les cotxeres. El servei no s'inicià a cap línia. Els empleats dels autòmnibus també suspengueren el treball.

Mancada de les comunicacions més essencials, la ciutat oferí un trist aspecte; els carros aparegueren en nombre inferior i contrastant amb els dies anteriors, tots ells en absolut anaven custodiats per forces de l'exèrcit.

A despit dels informes oficiosos, és evident que la situació s'ha agreujat en gran manera.

El moviment de viatgers sortits de les estacions es considerable, la qual cosa contrasta amb els d'arribada, que són en petit nombre. Només els trens procedents dels pobles d'estiueig donen una certa impressió de normalitat, degut el gran nombre de veins que diàriament van i venen de la ciutat.

DADES OFICIALS

Segons la nota facilitada a la Jefatura, ahir sortiren 304 carros de les quatres situades en els districtes següents: Barceloneta, 56; Llotja, 2; Audiència, 9; Concepció, 55; Hospital, 36 Universitat, 12; Sud, 181, i Oest, 6.

Al port, 619 obrers de la Germandat descarregaren 15 vaixells de mercaderies generals, ajundant-los 90 no associats.

Al moll del carbó treballaren 433 homes.

Amb tot, pot afirmar-se que a mesura que anava avançant el dia, el tràfec disminuí considerablement.

ALS MERCATS

Encara que potser no tants com el dia anterior, foren bastants els carros hortolans que ahir arribaren a la nostra ciutat.

Al mercat central (Born), les operacions es feien com d'habitud; els preus de tots els queviures acusen un augment de 10 a 20 per 100 sobre els de l'època normal. Això produeix una certa efervescència entre les classes treballadores, i els venedors s'excusen en el desmesurat preu a què els resulten alguns transports que poden obtenir.

A propòsit de l'actitud presa pels mosos i canàlics del Born de descarregar els carros i dedicar-se a les operacions de consuetud, escriu *Solidaridad Obrera*:

"Habéis realizado el acto más vil que un hombre puede hacer. Os habéis entregado sin condiciones a vuestros "amos", traicionando a los hermanos del transporte que tan bravamente luchan contra una burguesía despótica y despiadada.

"Hoy podéis reiros, pero cara pagaréis vuestra traición. Afortunadamente aún quedan hombres conscientes que saben cumplir con su deber al despreciaros cual merecéis, legionarios de la burguesía."

Degut a ordres circulades, avui no entraran els carros que porten peix de fora.

També sembla que s'adheriran a la vaga els mossos del mercat central de verdures i de peix.

ELS HOTELERS AL GOVERN CIVIL

Com és sabut, els conductors dels cotxes dels hotels s'han adherit també a la vaga; relacionat amb aquest afer i per fer-li present la greu dificultat en què els posa davant els seus estatjats, visità ahir a la tarda al senyor Portela una comissió d'hotelers. Aquest no féu més sinó prendre nota de la visita, prometent posar-hi remei.

ELS AUTOMOBILS PARTICULARS

Foren en regular nombre els automòbils particulars que circularen, alguns d'ells portant el retolet de "metge"; algú fins demanà si era possible que hi haguessin tants metges propietaris d'automòbil a Barcelona.

Se'ns diu que en una reunió de xofers i cotxers de plaça, tot i aprestant-se a la solidaritat que se'ls demanava a favor dels vaguistes carreters, entenien que els xofers particulars havien de secundar-la també sense distincions.

DE L'ATUR DELS TRAMVIARIS

Sembla que la direcció de la Companyia comptava amb algun personal d'oposició a fer sortir els cotxes, però no creguí oportú de fer-ho.

El senyor Foronda visità a mig dia el marquès d'Estella conferenciant largament; després es traslladà al Govern civil, i amb el senyor Portela es tancaren al gabinet telegràfic, comunicant una bona estona amb Madrid.

Ignoro el resultat d'aquestes conferències.

EL GOVERNADOR CIVIL

El senyor Portela, [illegible] sobre ahir [illegible], es mostrà molt reservat; [illegible] limità a dir que tenia molt [illegible] impressions del conflicte de la [illegible] de Gas i Electricitat, [illegible] que aquest perquè havia de [illegible] interrupció [illegible]

Al vespre donà compte del resultat dels escorcolls practicats durant el dia, havent-se recollit diverses armes.

Després demanà si ja es rebien conferències de Madrid i acomiadà molt afectuosament els periodistes. Ni una declaració, ni una esperança, respecte al conflicte actual.

* * *

Al matí celebrà extenses conferències amb el capità general i els coronels d'infanteria senyors Nouvilas, Saliquet, Escassi i Asensio.

Els interessats es mantingueren en una reserva absoluta.

ESCORCOLLS

Els agents continuen els escorcolls, acompanyats de parelles del Cos de seguretat i guàrdia civil. Sembla que han pres les Rambles com a base important d'operacions, puix abans d'ahir a la nit, totes les persones estacionades en els nombrosos establiments foren escorcollades; ahir, a la tarda, a l'encreuament de la Portaferrissa, hom notà un gran desplegament de forces. Era que els escorcolls continuaven.

UNA AGRESSIÓ

Fou agredit ahir un mosso d'una agència, anomenat Emili Laudet Tolrà, de 27 anys, habitant a la Travessera, núm. 156, que estava facturant alguns paquets a l'estació dels ferrocarrils de M. S. A.

Conduït al dispensari de la Barceloneta fou curat d'algunes erosions a la cara.

La policia detingué al presumpte agressor moments després.

COACCIONS I AMENACES

A can Tunis, la guàrdia civil va detenir tres individus, un d'ells armat d'una escopeta, per amenaces i agressió a un carreter.

Pel mateix motiu varen esser agafats dos individus més a l'estació de Vilanova.

—Ha estat presentada una denúncia a la policia de l'industrial Baldomer Dalmau, que va rebre una carta firmada per "El Comité", i en la qual se l'amenaça de mort, ignorant qui pugui esser l'autor ni els motius que l'han guiat a escriure-la.

—Acusat d'exercir coaccions fou detingut el neteja-vies Ursici Manteca Rodón; després de prestar declaració davant el jutge de guàrdia, fou alliberat. Instrueix diligències el jutjat del Sud.

MES PETARDS

A la plaça de les Navas, xamirà al carrer de la Bòbila, uns nois que estaven jugant trobaren, en un munt d'escombraries, dos petards, que recollí la policia, i en el carro blindat foren conduïts al Camp de la Bota.

—Al magatzem de fustes que En Josep Americh posseeix al carrer de la Creu dels Molers, núms. 14 i 16, foren trobats dos petards que estaren cremant i que no arribaren a esclatar.

Tots aquests petards són iguals que els trobats l'altra nit.

EL CONCLICTE DE LA CATALANA

Hom diu que en principi s'ha arribat fa a un acord entre les parts litigants a propòsit de les demandes de millora que tenen presentades els seus obrers a la gerència de la companyia.

Hi ha les millors esperances.

AL PORT

Continua en el mateix estat d'elidir la vaga de treballadors del dic i de l'escullera de les Obres del Port.

Les tripulacions dels vapors ancorats, que fins ara havien adoptat una posició neutral, durant tot ahir es mostraren inquietes, com si volguessin secundar la vaga. La inquietud de la tripulació del vapor de la Companyia Pinillos "Barcelona" arribà fins al punt que els fogainers es negaren a donar força perquè poguessin funcionar les maquinetes de càrrega i descàrrega.

En canvi les dels vapors carboners es mostraren més actives que els altres dies.

També per solidaritat amb els vaguistes del ram dels transport han secundat l'atur els calderers dels tallers "Vulcano", de la Companyia Transmediterrània.

Ha circulat el rumor que els obrers de la Germandat de Sant Pere Pescador, davant de les dificultats amb què han de lluitar per seguir treballant, tenen la intenció de suspendre el treball.

De totes maneres és probable que no recaigui cap acord ferm fins aquesta tarda.

ELS FERROVIARIS

Durant el dia circulà insistentment el rumor que els ferroviaris estaven disposats a acatar l'ordre d'atur.

A darrera hora es desmentí aquest rumor, assegurant-se que amb tot i que alguna secció s'havia mostrat favorable a la vaga, les altres, que són la majoria, es mostren talment contràries a l'atur que si el comité el decretés segurament es trobaria sense l'adhesió de gairebé tots els ferroviaris.

Les sardanes

LA SARDANA A SABADELL

Saben que per la festa major de Sabadell ha estat contractada la cobla Llavetana de Sabadell la qual és molt estimada dels sardanistes d'aquella localitat.

Pel dia 7 d'agost el Foment de la Sardana ha organitzat un concurs de sardanistes, las bases del qual es publicaran aviat.

HOMENATGE A EN GARRETA

A Olot s'està organitzant un homenatge a En Juli Garreta. Hi collaborarà la cobla Barcelona. Heu's ací un encert que mereix totes les llonces.

BALLADES

Avui, dissabte, a la nit: Foment de la Sardana, carrer Ample. Cobla Barcino.

—Tibidabo. Cobla Cathalonia.

Diumenge el matí: Principal Barcelonina.

Diumenge a la tarda: Tennis Club de Horta. Principal Barcelonina.

Casal N. Guinardo-renc. Cobla Barcelona.

Turó Parc. Barcino.

Diumenge a la nit: Agrupació Mossèn Cinto. Catalunya.

Ateneu M. Verdaguer. Nàpols, 415. Cathalonia.

Dilluns a la nit: Festa de Sant Cristòfol. P. Regomir. Cathalonia.

Dimecres a la nit: Centre P. C. Sant Andreu. Sant Andreu, 146. Cathalonia.

Foment de la Sardana. Bar Austràlia. P. Barcelonina.

Foment Sardanístic Sant Martí. Camp de l'Arpa. Barcino.

Dijous a la nit: Agrupació Sardanista, plaça Sepúlveda. Barcino.

BALLADA A TORA

Badalona. — Dissabte, a la nit. Foment de la Sardana, plaça de la Vila. Principal Barcelonina.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia 6 de Juliol de 1923

1. SITUACIÓ ATMOSFÈRICA GENERAL A LES 7 DEL MATÍ. — (*Observacions d'Europa, Nord d'Africa i l'Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils*):

Continuen les altes pressions dominant a Europa, amb el centre de màxima a Polònia. Les baixes són a l'Atlàntic, entre les Açores i Portugal. El bon temps es general i les temperatures relativament altes a tot Europa.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 6 DEL MATÍ. — (*Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon*):

Hi ha alguns núvols al l'allars i vall del Segre i serè a la resta de Catalunya. La temperatura màxima ha estat de 32 graus a Pobla, Seròs i Flix. La mínima ha estat d'11 a Puigcerdà i Vilaforta.

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. — (*Sondatges de l'atmòsfera lliure a les 7 del matí*)

Altitud, metres:	250,	500,	1000,	2000,	3000,	4000
Direcció:	SW,	SW,	WSW,	NW,	WNW	WNW
Velocitat en metres per segon:	6,	7,	9,	4,	4,	3

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13, i 18 *hores*

Baròmetre a zero i el nivell de la mar: 734'4, 764'6, 764'8. — Termòmetre sec: 25, 26'7, 25'2. — Termòmetre humit: 21'3, 23'4, 22'5. — Humitat (centèssimes de saturació): 70, 74, 78. — Direcció del vent: SW., SSE., SSW. — Velocitat del vent en metres per segon: 1, 2, 3. — Estat del cel: serè, quasi serè, nuvolós. — Classe de núvols: cirrus- cúmulus-nimbus; alto-stratus, alto-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 28'2. — Mínima: 20'2. — Mínima arran de terra: 18'6. — Oscil·lació termomètrica: 8. — *Temperatura mitja*: 24'2. — *Precipitació aiguosa*, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'0 millimetres. — Recorregut del vent en igual temps: 63 quilòmetres. — Observacions particulars: boira.

El lector diu...

DEL DISTRICTE SEGON

Sr. Director:

Hom ha ordenat al districte segon que totes les escombraries siguin recollides al Passeig de la Indústria i carrer de Fusina, i un cop apilades siguin retirades pels carros destinats a aquest fi. Les escombraries dels veïns són ja recollides pels escombriaires que van a domicili tocant la trompeta. Però les escombraries del Mercat central del Born i les dels magatzems de fruites i verdures són apilades i recollides i tirades al Passeig. Quan les tenen tirades de qualsevol manera i durant el dia passen els carros i les carreguen, representant aquesta manca d'organització una doble feina.

No es podria ordenar que els moços del Mercat apilessin les escombraries al mateix mercat i els amos dels magatzems ordenar a llurs moços que apilessin també les escombraries a un cantó dels magatzems i trametre-hi directament els carros a una hora determinada o bé dos cops al dia?

M. A. Planos

PEL PROGRÉS DE BARCELONA.

Sr. Director:

La nostra ciutat, dintre del seu abillament cosmopolita, envejat tanmateix, serva un esperit cavalleresc i elegant. La Barcelona veritable, la pura, l'espiritual, aquella que no serà víctima dels trets ni de les bombes, és la Barcelona culta, de *les estudis*, dels laboratoris, de *les biblioteques*; és la ciutat que progressa; és la *donzella* sempre bella i adorable sempre, amb aquella formosor de l'ànima que mai no es marceix.

L'angunieuse situació de la ciutat no és pas altra cosa que una fórmula nova de la lluita entre la matèria i l'esperit. Els enemics de l'ordre, els enemics de Catalunya, els enemics del benestar social ataquen la carn de la ciutat nostra. Bé prou que les sentim les fiblades, i els que estimem la Pàtria, a cada nova ferida sentim augmentar el rosec de la dolor de l'ànima. Però no sentim defaliment. L'esperit de Barcelona mai no el venceran. Es massa fort; és massa pur; mai no gosaran ni atacar-lo. Els acovarda la vergonya de sucumbir en la lluita; de caure vençuts només de pensar-hi. L'ànima noble i catalana de la ciutat de Barcelona no consentiria ni una mirada de la gent abjecta. L'ambient espiritual perjudica la salut física dels enemics de Catalunya. Els embafa i els *ofega* com l'aire pur, ben oxigenat ofega els malalts tuberculosos.

I els enemics del progrés de Catalunya no són res més que una mena de tísics de l'ànima. Cal, doncs, que els catalans enfortim encara més el tresor espiritual de la ciutat. Cal que, augmentant la fortitud de Barcelona, arribem a assolir aquell ambient espiritual que, irremissiblement, ofegarà les figures anèmiques dels tísics de l'esperit, tanmateix foraster.

Joan Maria Santa-le

AMICS DE LA CATALUNYA MAGNA!

A l'amic Bartomeu Oliver.

Sr. Director:

Fa algun temps que en aquella mateixa secció vaig procurar posar en relleu els perills i amenaces que incloien l'abandó i deixadesa nacionalitzant de les regions germanes, per al futur de Catalunya. Ben pensat, fins per [illegible] calcula escarrilar-les, encoratjar-les, ajudar-les, és clar que sense posar-nos massa en llurs confers particulars i amb un marge tòlid de llibertat i d'autodeterminació.

La feina a fer i el treball a realitzar encara hauria d'esperonar-nos. La manera com les joves intellectualitats germanes se'ns acosten, fan prevenire el fructifer que seria un treball metòdic i constant d'apropament i de desvetllament. La no provatura d'aquests treballs ens hauria de fer entrar al cap i al cor esperances.

No volguem emprar totes les nostres energies per la Catalunya estricta. No volguem recloure'ns dins un egoisme perjudicial i mal entés. L'esplendor de la futura Catalunya magna ha de planar damunt els nostres caps i aparèixer davant els nostres ulls agermanant la illa daurada, l'horta ubèrrima, amb la germana amorosa i feinejanta.

Ja que no hi ha cap societat amb aquest fi, no podria fundar-se'n una amb el nom d'"Amics de la Catalunya Magna"?

No podria esmerçar alguna de les nostres sociétats polítiques, culturals, etcètera, algunes esforços a remoure aquest altanònd?

J. M. Boronat Recasens

CRIT D'ALARMA

Sr. Director:

Les publicacions pornogràfiques són cada dia més nombroses a Catalunya. Això ho sap prou tothom, però la majoria s'ho xuma amb massa indiferència.

Avui, però, l'increment que això ha pres és alarmant de debò. Arreu arreu ens arriben els esquitxos d'aquest llot repugnant. I fins el mon barber, que de Barcelona sols prenia "La Vanguardia", ha cregut convenient d'efectuar la subscripció a dos setmanaris indecents.

Als llocs de venda de periòdics veureu aquesta immundícia impresa, posada en lloc preferent; i a la vista de tothom, tant si volen ho deuen veure-ho, com si no. Es a dir, que no fa mal tan sols als qui compren aquestes coses, sinó que també molesta els que passem pel carrer i això ens sembla completament ilícit. El carrer és de tothom!

No vull creure que les autoritats permetessin que algú, des d'un quiosc, s'entretingués a embutir-nos el vessill en passar nosaltres pel davant. Força més impotent és l'embrutiment de l'esperit.

Ha tingut lloc un aldarull general amb motiu de les escombraries. Per què no ha de llançar tothom un crit enèrgic de protesta contra aquest pus pestilent de la pornografia, via efectes de la lluita són molt més extensos i desastrosos que totes les escombraries plegades?

Penseu que és, d'una manera especial, l'ànima i la salut del jovent de Catalunya, que es corca i fa malbé amb aquesta mena de publicacions.

Jo crec necessària, molt necessària, una campanya decisiva per treure aquesta epidèmia de casa nostra. Ja sé que són moltes les campanyes decisives que hem d'emprendre els catalans, si volem demostrar que tenim dignitat i sentim vergonya de certes coses. Però, a voltes, val més esperar i preparar el terreny per assegurar l'èxit complet, i altres és indispensable d'actuar tot seguit si es vol evitar un mal pitjor, com succeeix en el cas que deixo apuntat.

Ja he dit allò que em proposava. Els dito[illegible] noucria [illegible] han esll[illegible] a fre[illegible]-nos-la [illegible], fins als qu[illegible] l'odiem [illegible]tensament. C[illegible] una [illegible] forta, [illegible] del cert vers on s'han de dirigir els nostres esforços per tal que doni millors resultats. Crec, no obstant, que la pressió hauria d'exercir-se sobre l'autoritat competent, que és la que disposa dels mitjans adequats per ofegar aquestes notes.

J. B. Farreres

Del Municipi

ACLARIMENT

El senyor Tomàs i Boix ens prega de fer constar que no ha pres possessió de la tinença d'alcaldia del districte primer ni ho pensa fer.

LES COLÒNIES ESCOLARS

La Comissió municipal de Colònies Escolars ha assenyalat les següents poblacions per les que s'han organitzat enguany:

Colònies de nenes: Arbúcies, Banyoles, Borredà, Sant Joan de les Abadesses, Santa Maria de l'Estany, Sant Celoni, Els Arcs, Lloret de Mar, Falset, Sant Feliu de Guíxols, Premià de Dalt, Sant Feliu de Codines, Malgrat, Montblanc, Sallent, Hostalric, Tordera, Tona, Breda, Caldes de Malavella, Pobla de Claramunt.

Colònies de nens: Olost de Lluçanès, Prats de Lluçanès, Pobla de Lillet, Mieres, L'Escala, Bagur, Palamós, Torredembarra, Capdella, Cervera, Crilles, Sant Hipòlit de Voltregà, Tortellà, Font de Vilumara, Centelles, Ripoll.

Colònies de párvuls, dirigides per mestresses: Peratallada, Llagosteria, Vidreres, Cardedeu, Cabrera, Campdevànol, Sampedor, Vallfogona de Ripoll.

TELEGRAMES

El senyor alcalde ha rebut un telegrama del tinent d'alcalde senyor Nadal, que és a València representant l'Ajuntament a les sessions del tercer Congrés de la Corona d'Aragó, manifestant que tornarà a Barcelona divendres.

— També n'ha rebut un del senyor Matons que acompanya una representació de l'Acadèmia de Metges de la Llengua Catalana a la visita a diversos hospitals i facultats de metges de França, que diu:

"Alcalde i regidors de Tolosa agaeixen alcalde de Barcelona les seves felicitacions. Comissió de Barcelona [illegible] les [illegible]cions rebudes de l'alcalde, regidors, [illegible] de la Universitat, degà i un altre [illegible] de Medicina de Tolosa. Demà marxem cap a París."

De Catalunya

SABADELL

Concurs de sardanistes.—En Ramon Molins.—"Marianela"

Sempre, a Sabadell, han assolit un veritable èxit els concursos de sardanistes, dels quals n'ha quedat ja com una mena de tradició. Tothom recorda els triomfs en anys anteriors dels organitzadors de concursos, especialment els celebrats al Centre d'Esports. I aquest any no podiem pas quedar sense aquest concurs, tan típic a Sabadell, i el Foment de la Sardana s'ha encarregat de fer-lo reeixir, preparant-lo com cal i amb tota solemnitat.

Dins de pocs dies es publicaran les bases del concurs, havent-se confiat la interpretació de les sardanes a la cobla Barcelona.

—El fill del nostre amic Lluís Molins Voltà, advocat, En Ramon Molins, ha obtingut, en els seus estudis de batxillerat, i en els exàmens d'enguany, cinc matrícules d'honor, per la qual cosa el felicitem.

—Hom diu que s'estan fent gestions per celebrar, durant un dels dies de la Festa Major, i en un teatre d'aquesta ciutat, una representació de "Marianela", del mestre l'ahissa.

Volem creure que si s'arriba a dur a terme aquesta iniciativa és que per endavant es compta amb una absoluta garantia de seriositat per part dels que han de representar-la, puix d'esser altrament creiem que no fóra recomanable exposar una obra de tal magnitud a possibles barroeries de festa major.

El proper Concurs d'Aprenents.—D'aviació.—Sardanes.

Després de publicades les bases per les quals deu regir-se el Concurs d'aprenents de la festa major, hom ha pogut notar un enfebroiment a tots els tallers i obradors, on els aprenents treballen activament a fi de quedar en lloc escaient en la classificació general dels premiats.

Tots els gremis de la ciutat han correspost generosament al Concurs, donant importants premis, així com un gran nombre de particulars, per la qual cosa la llista de premis es fa interminable.

Per aquest Concurs es compta amb la collaboració de totes les autoritats sabadellenques, havent-se format un Comité d'honor, per integrar el qual han estat invitats els diputats de la Mancomunitat, el diputat a Corts i el President de Catalunya, senyor Puig i Cadafalch.

—Durant els dies 4 i 5 del proper agost, la "Penya de l'Aire", de Barcelona, celebrarà uns festivals d'aviació a la nostra ciutat, amb la collaboració de vuit o deu aviadors amb els corresponents aparells. Coincidint aquestes dates amb la festa major de Sabadell, la Comissió de festes ha acordat patrocinar la iniciativa de la "Penya de l'Aire", obrint premis per la celebració de diverses proves.

Així, durant els dies 4 i 5, al matí, els avions evolucionaran per damunt la ciutat, i a les tardes es disputaran 5.000 pessetes de premis, en proves de velocitat, d'aterratge, d'altura, de regularitat i d'acrobàcia.

El circuit per aquestes proves serà: sortida del camp de can Oriach, cap a Castellar, Santuari de la Salud, Sabadell i camp de Can Oriach.

—Per prendre part en els festivals de la festa major, la Comissió de festes ha contractat la cobla de sardanes sabadellenca *La Principal del Vallès*, la qual, conjuntament amb la cobla Barcelona, tindrà cura de les audicions i ballades populars de sardanes a l'aire lliure durant aquells dies.

VALENCIA

Al Centre Català

Dissabte passat se celebrà un àpat en honor del senyor Francesc Barado per la intel·ligència i el palesats dels de la presidència del Centre Català.

El vice-president del Centre, En Jaume de Tos, ofert l'àpat, llegint al festejat la placa d'honor que li ofrena el Centre. El senyor Barado agraí l'homenatge, dolentíssim després de la greu situació perquè travessa Barcelona i regretà de tot cor la generosa preocupació que manifesta la Premsa valenciana perquè cessi aquell estat.

Darrerament es cantaren, a peu dret, els himnes de València i del Centre.

Finit l'àpat s'inaugurà l'Exposició Humorística anunciada.

Secció d'Història.—Presidit el senyor Cebrian.

Es va llegir un treball del senyor Antoni Michavila, sobre el tema "Apuntes para el estudio de la vida social del reino de Valencia en la época de los Reyes de la Casa de Aragón".

Es va llegir un altre estudi sobre les "Concesiones y privilegios que otorgaron los Reyes a Villarreal de los Infantes", del cronista d'aquest poble Sr. Traver.

El cap de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, senyor Rafel Andrés Alonso, presentà un treball titulat "Ritacion de testamentos reales". Fé algunes observacions el senyor Carreras Candi.

Es va llegir un treball del senyor Josep Gaspar Vicente, sobre la campana d'Oca.

El senyor Lluís Cebrian llegí donà a conèixer un treball [illegible] Jaume, ja difunt, sobre els Furs de València.

El pare Fausti D. Gassió va llegir una memòria sobre "El Puig de Santa Maria".

El senyor Fausti Barberà va llegir un treball sobre el Arnaldo, havent trobat dades suficients per afirmar que el fill del celebrat Arnaldo viu a Concentaina i fou sacerdot.

Quedaren encara llegir-se una pila de treballs.

Secció d'Arqueologia.—El senyor Sinancas va llegir un estudi titulat "Noticias de algunos directores y maestros de obras militares en el reino de Valencia desde el siglo XIII hasta principios del XVI". Demanà al Congrés que s'adrecí a l'Ajuntament de València perquè aixeca collocada una lapida a les torres de Serrans, dedicada a la bona memòria de Pere Balaguer.

Es donà a conèixer l'oferiment que fa el Centre Aragonès de la seva casa i biblioteca, perquè hi puguin anar els congressistes.

El senyor Elias Tormo desenrotllà una conferència sobre el sugestiu tema: "La Catedral de Valencia tal como fué y como se la ve ahora".

La conferència del senyor Tormo esdevingué força interessant, puix donà compte de tots els estudis que tenia fets per conèixer els orígens de la Catedral i després nuà explicant tots els períodes de construcció i analitzant-la d'una manera admirable.

A la nit, abans de la conferència del senyor Carreras Candi, es reuní la secció arqueològica, i el senyor Duran i Sampere, cap de l'Arxiu Històric de Barcelona, donà lectura al seu estudi, titulat "Esclarimens de l'obra del pintor Lluís Borrassà".

El senyor Duran considera a Borrassà com l'artista català representatiu de la seva època, al qual es creu documentalment, autor de més de 25 obres. L'art de Borrassà s'estengué per tot Catalunya, com ho demostra la diversa qualitat social de la seva clientela.

La lectura del senyor Duran i Sampere fou molt celebrada.

A les quatre de la tarda els congressistes visitaren la casa de la Ciutat i l'Arxiu municipal.

Després el senyor Martínez Martínez, marmessor testamentari del bibliòfil senyor Martí Grajales, lliurà a la ciutat la biblioteca d'aquest, en compliment de la seva voluntat.

Primer va llegir unes quartilles en llengua valenciana en les que féu revivre la personalitat de Martí Grajales. Li contestà el senyor Artal, acceptant en nom de la ciutat el valuós donatiu.

Finalment els congressistes visitaren el Palau municipal, on se'ls obsequià amb un lunch, concert de la Banda municipal i balls típics.

Anit, a dos quarts d'onze, després de la reunió de la Secció d'Arqueologia del Congrés, el senyor Carreras Candi, al salò de sessions de la Diputació, donà la seva conferència sobre els orígens de la llengua valenciana. Ocupà la presidència de l'acte el senyor Giménez de Bentrosa, president d'aquella corporació.

Féu constar el senyor Carreras Candi que més que d'una conferència es tractava d'una conversa familiar.

Sentà l'afirmació que la llengua nostra no és filla d'una imposició, com molts creuen, sinó que és un producte perfectament autòcton, recordant l'opinió del senyor Rodríguez de Berlanga, que diu que la nostra llengua és la més ibèrica de totes les de la península.

Sense possibilitat de referències documentals del que poguérem dir ibèrica literari, creu que s'ha de recórrer a l'examen de la toponimia.

A continuació fa un estudi molt pintoresc sobre el valor dels termes geogràfics.

No sols la geografia, sinó també la història palesen l'existència de la civilització llatina. Cita la fundació a Osca d'una Universitat ibèrica. Afirma que els romans no aconseguiren destruir allò de cop i volta i que conservaren el llenguatge ibèric, el mateix que ara es parla amb les naturals evolucions.

Segueix el senyor Carreras Candi la seva fantàstica conferència dient que el Rey En Jaume I no pogué dur a València l'idioma perquè abans de la seva vinguda els moros ja parlaven valencià. En venir després l'expansió literària trobem la unitat essencial de la llengua a Catalunya, València i Mallorca.

Critica que aquesta llengua de tant de valor històric no mereixi el respecte dels de Madrid. Recorda casos de respecte d'altres països per acabar dient que el que es fa a Espanya és incivilitzat i fomenta el nacionalisme. Precisament els atacs que Romero Robledo féu al català donaren lloc a l'impuls formidable del nacionalisme, i, en conseqüència, es pot dir que ell va ésser el seu fundador.

Acabà dient que si ell escriu preferentment en català és per l'ostracisme en que es té la nostra llengua, però que quan se la respectarà i estimarà, aleshores ja no s'afeirissarà d'aquella manera a l'expressió catalana.

El Pare Julians mostà la seva conformitat en gairebé totes les teories del senyor Carreras Candi.

El senyor Jiménez de Bertrosa clogué l'acte manifestant que, malgrat d'haver nat en terres castellanes, ha sentit tingut l'honor de qui, presidint, ell la Diputació, es reconeguès el valor oficial de la llengua valenciana.

La conferència del senyor Carreras Candi, que durà [illegible] sar, fou molt pintoresca. Nosaltres, però, no li agraïm gai. Cata-

ment que la seva tesi sembla la d'un boig i que hom se l'escolta amb un somriure als llavis. Però d'aquesta mena d'homes n'hi ha una pila respectable per València i la conferència del senyor Carreras Candi ha vingut a donar força a les seves manies.

Mentre parlava el senyor Carreras Candi nosaltres esguardàrem les cares dels oients. Reflectien una aprovació joiosa. Si els haguessin dit que el senyor Carreras Candi no es fa escoltar ni cinc minuts a Catalunya, i que està tot sol, s'haurien decepcionat.

Els fa nosa el llatí, la gramàtica, la filologia i tot, i com que el senyor Carreras Candi manifesta un despreci estúpid per aquestes coses, els homes del Centre de Cultura i alguns de Lo Rat Penat el creuen un home de raó.

Secció d'Arqueologia.—Presideix el senyor Martínez Aloy i es concedeix la paraula al marquès d'Ezenarro, llegint aquest una memòria relativa a la caça i pesca al regne.

Es llegeix un treball del senyor Ibarra sobre arqueologia d'Elx i ceràmica en general. L'acompanya un àlbum de fotografies.

Alguns congressistes fan observacions respecte de l'época a què es refereix el treball, els seus mèrits indubtables i la competència de l'autor.

Després el senyor Martínez i Martínez presentà una proposició del senyor Martínez i Martínez perquè es concedeixi un vot de gràcies al doctor Trigo, per la collocació de l'artesonat del saló del Consulat de la Llotja.

A la tarda els congressistes anaren d'excursió a Llíria, on collocaren una làpida d'homenatge al senyor Izquierdo.

REUS

Notícies diverses

Es troba a aquesta ciutat, de pas cap a Casablanca, per afers comercials, el nostre paisà senyor Marius Sugranyes, ex-president d'Acció Radical Catalana, de París.

— Han estat inaugurades les Colònies escolars, costejades per l'Ajuntament de **Reus**, installades al vei poble de Riudecanyes. L'expedició constava de 25 infants de cada sexe, que foren acompanyats per les autoritats i professorat.

— Els productes farmacèutics del doctor A. Punyed Lloberas, d'aquesta ciutat, installats a l'Exposició adscrita al V Congrés de Metges de Llengua Catalana, han merescut del Jurat qualificador el premi amb medalla d'or.

— La Joventut Caritativa organitza per al diumenge vinent, una Tòmbola als jardins del Teatre Circ, a benefici de l'Institut de Puericultura.

— El Centre d'Aficionats a la Caça organitza per al vinent diumenge un concurs de tir de colom, que tindrà lloc a les formoses platges de Salou.

— Es desfavorablement comentat el fet que a la Banda de música del regiment de Luchana, que anà a prendre part al concurs de bandes militars a Burgos no li deixessin executar una sardana que portaven com a peça de concert. Pel que es veu, és gran l'afecte que la gent d'allà dalt sent per les nostres coses, àdhuc tractant-se de llart sublim i de música militar.

— Diumenge vinent es trasladaran a Tàrrega els equipiers del Reus Deportiu per lluitar amb el club d'aquella vila, en partit de semifinal de Campionat de segona categoria de Catalunya.

Són en gran nombre els aficionats locals que acompanyaran els jugadors, per tal de presenciar un partit que porta traces d'ésser interessantíssim.

MATARÓ

Homenatge a l'ajudant de Marina senyor Tejero —:. Altres notes

Assabentada la nostra gent d'aquest tros de mar que l'ajudant de Marina, senyor Tejero, tenia el propòsit de demanar el trasllat, a causa d'una campanya injusta que contra d'ell s'ha fet en part de Premsa barcelonina, va decidir demostrar-li la seva adhesió i simpatia en pública manifestació.

Amb tal objecte anaren al local de la Comandància de Marina altra les Juntes en ple de la Germandat "Marinera Mataronesa", Obrers de Mar i Pescadors de Calella, l'alcalde, senyor Arañó; el primer tinent, senyor Montserrat; el regidor senyor Cabot; secretari de l'Ajuntament, i altres, entre ells patrons i remitgers en gairebé la seva totalitat, exceptuat d'un, que no accepta els acords de les Juntes i pesca amb arts prohibits.

El senyor alcalde fèu un discurs agraint al senyor Tejero, en nom de tots, la seva actuació en el càrrec que exerceix i demanant atengui els desigs dels pescadors i el seu, en nom de la ciutat, continuant en el lloc. El senyor Tejero, visiblement emocionat, contestà agraint les manifestacions del Sr. Arañó, afegint que si ha d'ésser per la pau germanívola de la gent pescadora d'aquest tros continuarà en el càrrec, i espera que tots complirem, dins la llei, fent, quan sigui aquest violada, les oportunes denúncies contra l'infractor. I en acabar, dirigint-se al senyor alcalde, digué que les paraules que li havia adreçat el lligaven més encara a la ciutat i que tota la vida serviria el més gran record de l'arte. Totes dos foren fets aplaudits.

— A' local del Casal Catalanista tingué lloc una reunió de socis de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana de la nostra ciutat, per tractar de la futures Escoles Catalanes.

Fou nomenada una Comissió, a la qual s'atorgà [illegible] per [illegible] i [illegible] d'estatuts d'aquest Patronat de Cultura projectat i gestionat la ràpida installació de les Escoles. Per formar part de la Comissió foren designats els senyors Marcal Trilla, periodista; doctor Lluís Marmòn, Joan Mas, Eloi Català, Manuel Viladevall, Josep Sélva i Vicens Casals.

— Un auto, al carrer de l'Havana, agafà el noi Joaquim Cullell, de 3 anys, causant-li unes ferides al front i al genoll, qualificades de pronòstic reservat. Fou trasladat al seu domicili, Ravalet, 21.

— Diumenge jugaren, en partit semi-final de Campionat de Catalunya, els primers equips de la U. S., de Figueras, i l'Iluro S. C. Fou el resultat de triomf per als nostres, per 4 gols a 3. El partit, que fou presenciat per enorme gentada, fou disputadissim, en especial en el primer temps, que l'Iluro tingué una de les seves millors tardes.

— Celebrà la seva festa patronal la piadosa confraria de la Purissima Sang de Nostre Senyor Jesucrist, establerta a Santa Maria.

— Diumenge passat al Collegi dels RR. PP. Escolapis s'inaugurà l'exposició dels treballs escolars del present curs. Adhuc de la reverenda comunitat i alumnes hi assistí una representació de l'Ajuntament. Com cada any, l'exposició és ben notable.

— El resultat total de les recaptacions efectuades els dies de Sant Pere i diumenge següent en totes dues parròquies a favor de la Bona Premsa importa 385 pessetes.

VALLS

Obituari :: Desgràcies :: Nomenament

Ha causat dolorosissima impressió la mort de'En Joaquim Freixes i Martorell, esdevinguda a Barcelona, a la clínica del doctor Puig i Sureda, on havia entrat perquè li fos practicada una molt delicada operació.

El difunt era fill de Vilafranca del Penedès. Poc temps després de terminar la seva carrera, guanyà per oposició una plaça de notari a la ciutat de Lleyda. L'any 1900 vingué a la nostra ciutat, on fins ara havia exercit la seva professió amb una gran probitat i competència.

Estava donat en cos i ànima al moviment nacionalista català. Fou un dels fundadors de l'Associació Catalanista d'aquí i el seu primer president. El setmanari "Pàtria" fa notar avui que En Maragall escrivi l'article "L'alçament", tenint davant unes notes sobre el moviment de Solidaritat a la nostra ciutat i comarca, que li trameté el senyor Freixes.

El nostre condol a la seva distingida esposa, fills i apreciable família.

— La cobla vallenca "La Principal del Camp" donà diverses audicions de sardanes a Tarragona els dies 30 de juny i primer de l'actual.

— El dia de Sant Pere un jove del vei poble de Puigpelat que anava a la part davantera d'un automnibus, tingué la dissort de caure a terra, passant-li el vehicle pel damunt. Resultà amb una cama trencada.

Dimarts també esdevingué un fet, que causà viva impressió. Una dona d'uns trenta cinc anys, veïna de Barcelona i arribada aquell mateix dia per tal de passar uns quants dies amb uns parents moliners, fou trobada ofegada dins d'una bassa propera al molí.

Sembla que hi anà per rentar-se els peus i caigué a dins a conseqüència d'un fals moviment.

— Ha estat nomenat vice-president del Patronat de la Biblioteca popular, el senyor Indalecí Castells.

En la reunió que dissabte celebrà la Junta s'acordà la celebració d'una exposició per a últims d'any, de llibres, programes i altres impresos concernents a la ciutat de Valls.

— Es troba malalt de gravetat el jove Josep Pinyes i Lari. Dimecres li foren administrats els darrers Sagraments.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Notícies diverses

Al *Butlletí Oficial* ha estat publicada, als efectes de la Llei d'expropiació forçosa, la sollicitut feta per l'Ajuntament d'aquesta ciutat perquè sigui declarada d'utilitat pública una modificació de la alineació i rasant del carrer de Tetuán, compresa en el pla general d'obres d'urbanització i embellment de la muntanya de Sant Telm.

La dita reforma afecta 22 finques.

—Han estat elegits per integrar la Junta directiva dels Amics de la Sardana:

President, Pau Condom; vicepresident, Josep Colomer; secretaris, Just Lleonsi i Antoni Bargelí; tresorer, Josep Auglada; vocals, Jaume Lladó i Endald Caseras.

—En Josep Roca Kabell ha fet remesa a la Comissió delegada en aquesta ciutat de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana" d'un importantíssim lot de llibres catalans per repartir entre els alumnes de les escoles de Sant Feliu.

—Dimecres, i de pas cap a La Bisba, estuguéren aquí el diputat per Borges Blanques, En Francesc Macià, i el senyor Duran i Albesa.

Ambdós foren saludats i obsequiats per un bon estol de nacionalistes de tots els matisos.

—Per refús d'En Sebastià Matas Cruañas, ha estat cedida en arrendament la báscula municipal, i sota el tipus de 2010 pessetes anuals a En Josep Collell Baró.

—Dijous, fia 12 del corrent, la delegada de l'A.I.P. de la E. C. celebrarà un acte cultural al Saló de sessions de l'ajuntament.

—Ha estat detingut i posat a disposició del jutjat en Josep Planas Cruañas, per amenaçar de mort a la mestressa de la casa de menjar "El sabre".

—Diumenge treballant en el jardí de la casa núm. 25 del carrer del May, caigué de dalt d'una palmera el jornaler Antoni Sardó, de 65 anys, casat, sofrint tan greu commoció que morí hores després a l'hospital.

—Ha mort darrerament Na Rosa Bota Juanals, mare del nostre company en la premsa, En Josep Aràbia.

—Dimecres varen contraure matrimoni a la capella de Nostra Senyora dels Àngels el distingit jove N'Emili Ribot Vila i la gentilíssima senyoreta Hermendina Cerqueda Vila.

CRONICA de CULTURA

VISITES CULTURALS

Organitzades per la seva Secció Permanent d'Educació i Instrucció, els socis del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria continuaren les visites que fan a les institucions culturals sostingudes pel nostre Ajuntament, anant el darrer diumenge a l'Escola Baixeres i a l'Escola de Mar, que són orgull de Barcelona i dignes d'ésser comparades a les millors de l'estranger.

El senyor Mart Albera, director de l'Escola Baixeras, mostrà als visitants el ben muntat edifici, donant-los tota mena d'explicacions i dades referents al seu funcionament.

Amb igual amabilitat el professor senyor Sedó, representant la Direcció, ensenyà minuciosament les aules i dependències de la incomparable Escola de Mar.

Per a la visita del dia 15 d'aquest mes, dedicada a l'Escola d'Oficis de la dona, hom anunciarà oportunament l'hora i lloc on trobar-se.

CRONICA SOCIAL

EL SINDICAT DE LA CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT

Aquest Sindicat convoca tots els empleats i obrers de la Catalana de Gas i Electricitat a una assemblea que se celebrarà demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, al local dels cambrers, carrer de Ponent, per donar compte de la contestació de l'Empresa a les Bases presentades. Aquesta reunió tindrà gran importància, car si l'assemblea aprova la gestió de la Junta directiva i de la resposta de l'Empresa, el conflicte es donarà per acabat, desapareixent l'amenaça d'una nova pertorbació a tan important sector de serveis públics.

* * *

La Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria invita tots els seus associats a la conferència que En Joaquim Escofet donarà avui, dissabte, a dos quarts de deu de la vetlla, a la sala de conferències del Centre, sobre el tema "L'aspecte sindical del moviment obrer internacional".

Noves religioses

ATENEU DE SANT LLUIS GONÇAGA (SANT ANDREU)

L'excursió general i diada de germanor catòlica que cada any efectua l'Ateneu, i que fa dos anys s'ha vingut celebrant, amb gran brillantor, a la parròquia de Sant Pere de Rubí, tindrà lloc, enguany, a la pintoresca Colònia Güell, situada a 12 quilòmetres de Barcelona, i al bell mig del Pla del Llobregat, entre les estacions de Sant Boi del Llobregat i de Sant Vicens dels Horts.

Al matí del diumenge, dia 15, hi hauran solemnitats religioses. A la una de la tarda tindrà lloc un àpat de germanor. A les quatre de la tarda l'eleuc artístic de l'Ateneu representarà "La cren de la masia".

FESTA DEL SAGRAT COR DE JESUS A SARRIA

L'Apostolat de l'Oració de la parròquia de Sant Vicens de Sarrià prepara, amb tota solemnitat, solemnes cultes dedicats al Sagrat Cor de Jesús. Actualment se celebra un solemne triduum, essent l'orador sagrat el Reverend Pare Ramon Maria de Bolós, Pvre., S. J.

Demà, diumenge. Festa principal. — A dos quarts de vuit, missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria que dirà el Rvnd. En Joan Basany, Prevere, rector de la parròquia, repartint-se bonics llibrets de propaganda eucarística als fidels que s'acostaran a la Sagrada Taula. A les deu, i amb exposició del Santíssim Sagrament, ofici solemne, cantat per la Capella de música de la parròquia que dirigeix Mossèn Angel Obiols, Pvre., quedant Nostre Senyor de manifest durant el dia, amb torns de vetlles pels associats i devots del Sagrat Cor de Jesús. A la tarda, a les cinc, després del rés del Sant Rosari, exercicis propis del dia, amb sermó pel mateix predicador del Triduum, organitzant-se acte seguit la processó, que seguirà el curs següent: sortirà de la parròquia, dirigint-se pels carrers de Catalunya, Ferran, Sagrat Cor, Santa Madrona, Sant Miquel, Església, Sant Francesc, Creu i Major. Està confiat el sermó principal al senyor Frederic Amat Arnau, havent honorat amb els cordons del mateix a En General Daura Piera i En Desiderí Canals. Ocuparà la presidència de la mateixa una Filla representació de l'Excelentíssim Ajuntament de la ciutat. De retorn al temple, es cantarà l'himne eucarístic, finalitzant-se amb la solemne benedicció i reserva [illegible].

NOTICIES DE MADRID

L'actitud del general Aguilera :: La suposada conjuració militar :: Manifestacions de polítics i comentaris de la Premsa :: El govern no prendrà cap determini referent a la destitució del general Aguilera, fins dilluns

Al Senat es parla de les mines d'Almadén, de la política electoral del govern i segueix el debat sobre la qüestió catalana

Al Congrés segueix el debat sobre les responsabilitats polítiques

LA INTERRUPCIO TELEFONICA D'ABANS D'AHIR

Referent a la interrupció de les conferències telefòniques que ens impossibilitaren de donar la informació completa de Madrid, ahir al migdia s'insistia oficialment que fou deguda a una avaria causada pr un fort temporal que hi hagué més enllà de Saragossa.

Segons aquesta versió, el vent va fer caure set o vuit pals i causà altres desperfectes a la línia.

Hem de confessar, però, que en tot avui no hem rebut cap notícia que confirmés aquest temporal, i, en canvi, s'ha sabut que Bilbao, València i altres ciutats de la península es trobaren incomunicades amb Madrid igual que Barcelona.

El rumor que recollíem en la darrera edició d'ahir, referent a un desafiament entre els senyors Sànchez Guerra i Aguilera, coincidia amb el que circulà per Madrid durant tot el vespre sobre la dita qüestió, que si no va aribar-se a dur al terreny dels fets fou degut a que no es trobaren padrins de la qualitat que, segons prescriu el "Codi de l'honor", corresponen a la categoria dels dos adversaris.—N. de la R.

(Telefonemes corresponents a la informació d'ahir)

El cas Aguilera

ADHESIONS

Dia 5, a les 11'50, nit.

El cap de la Casa Militar del Rei, general Milans del Bosch, ha deixat tarja aquesta nit al domicili del general Aguilera. Això és molt comentat.

També han deixat tarja al domicili del general Aguilera nombrosos caps i oficials, com són el general Villalba i els coronels Riquelme i Martínez Monie.

Un grup de militars disrutien, manifestant-se partidaris de no produir cap excitació als ànims.

Acabada la sessió del Senat, el capità general Muñoz Cobos anà al Casino Militar, explicant l'incident del Senat i calmant la gent. Aconsellà prudència.

DECISIO DE L'AGUILERA

Dia 5, a les 11'30.

El general Aguilera, després de la sessió del Senat, digué:

—Seguiré a la presidència del Suprem de Guerra fins que me'n treguin.

DESMENTIMENT

Madrid, 6, a les 2 matinada.

El ministre de la Governació ha desmentit aquesta matinada que hagin estat interceptats els telegrames dirigits al general Aguilera.

Preguntat sobre el rumor del desafiament Sánchez Guerra-Aguilera, contestà que el Govern havia pres mesures per impedir-lo.

OFERIMENT A L'AGUILERA

Dia 5, a les 11'50, nit.

En Marcelí Domingo ha visitat el general Aguilera, per oferir-li el seu concurs al Parlament.

El general Aguilera ha agraït l'oferiment i li ha dit que seguirà la seva obra de justícia fins a la fi.

L'entrevista ha durat una hora.

La situació política

DECLARACIONS DEL MARQUES D'ALHUCEMAS

En rebre aquesta tarda els periodistes el president del Consell els ha parlat en aquests termes:

—Senyors: ja ha acabat la meva absència, la qual no ha estat voluntària, sinó forçosa, pel treball que he hagut de fer a les Cambres.

A Barcelona, la vaga del trànsit rodat és absoluta, i no han circulat avui ni taxímetres, ni cotxes, ni tramvies.

Al·ludint el debat sobre les responsabilitats, ha manifestat que creia que avui acabaria el debat, amb l'objecte que dimarts pugui votar-se la Comissió parlamentària proposada.

Això és una cosa que interessa al Govern per deixar solventat aquest assumpte.

Ha anunciat que dilluns se celebrarà Consell de ministres.

—No el podem disposar abans— ha afegit—, perquè el ministre d'Estat té pendents algunes conferències diplomàtiques, i vol despatxar-les abans.

Ha dit també que avui havia despatxat amb el rei, sense posar a la seva signatura cap decret.

Al·ludint després l'incident Aguilera-Sànchez Guerra, ha dit el cap del Govern:

—Després de l'ocorregut ahir al despatx del president del Senat, no és possible que l'assumpte tingui altres conseqüències.

Han visitat el marquès d'Alhucemas una comissió d'agricultors de Jaén, per protestar contra la baixa del blat, i una altra comissió de viticultors, acompanyada pel senyor Zulueta.

El ministre de la Governació no ha rebut els periodistes per trobar-se celebrant una conferència amb el director de la guàrdia civil.

LA VAGA DE BARCELONA

El sots-secretari ha confirmat l'extensió de la vaga de Barcelona als automnibus i tramvies, afirmant que l'atur era absolut.

EL QUE DIU EN GASSET

En acabar el despatx amb el monarca el ministre de Foment, s'han acostat a aquest els periodistes per interrogar-lo sobre la denúncia formulada pel marquès de la Viesca al Congrés, relativa a la participació del senyor Gasset en una conjura militar.

El ministre de Foment ha contestat:

—He donat tan poca importància a aquest assumpte que no pensava recordar-lo.

Ahir, a la nit, em vaig quedar sorprès davant les noticies donades pel marquès de la Viesca, que jo estava d'acord en una conjura amb el general Aguilera.

Potser em passi allò que passava al personatge de certa novella, que parlava en vers sense saber-ho. Es possible que jo faci dictadures militars sense donar-me'n compte.

La meva història política és ben coneguda, i tothom sap que no és precisament cap al costat militar el que jo em decanto sempre.

De totes maneres—ha afegit en to irònic—agraeixo la bona predisposició que sent per mi el marquès de la Viesca, volent atorgar-me un lloc en el futur Govern.

Això és sempre d'agrair.

CONSELLS DEL CAPITA GENERAL DE MADRID A LA GUARNICIO

Anit passada sopà a la terrassa del Casino Militar el capità general de Madrid, senyor Muñoz Cobos.

Hi havia al Cercle nombrosos caps i oficials de la guarnició, i en sa majoria desfilaren davant del senyor Muñoz Cobos, saludant-lo.

El capità general els dirigí la paraula.

Digué que tenia el convenciment profund que la guarnició de Madrid mai desertaria del seu deure, i que no se sumaria a moviments d'indisciplina.

Va excitar-los a tots a seguir fidels a les tradicions glorioses de l'exèrcit, i afirmà que mai permetria determinats moviments sense castigar-los severament.

Tots els que l'oiren prorromperen en Vísques a Espanya, al Rei i al capità general.

MANIFESTACIONS DE L'AGUILERA

Un periodista ha preguntat al general Aguilera si tenien algun fonament les manifestacions que anit passada fèn el marquès de la Viesca, al final de la sessió del Congrés sobre una suposada conspiració.

El general Aguilera ha contestat:

—Per Déu! res d'això és exacte, ni pot ésser-ho.

El ministre de Foment és antic amic meu i molt sovint esmorzem junts, però és absurd suposar que ni ell ni jo ens prestem a tal cosa.

Mai no he sentit desitjos de governar, ni tan sols hi he pensat.

Soc un espanyol que estima fondament la seva terra i únicament en el cas que veiés les turbes als carrers empenyent-se cap el caos, faria tot el que fos precís per salvar la meva pàtria sense cap interès particular ni cap ambició.

ELS COMENTARIS DE LA PREMSA

"A B C" diu que el general Aguilera no sabé o no volgué aprofitar les circumstàncies d'ambient per sortir airós del conflicte que se li ha creat. S'entestà a mantenir la carta i per a això no calia anar al Senat.

Allò d'ahir fou pitjor que la carta, puix si aquesta era una provocació encoberta a la impunitat parlamentària, l'anar a mantenir-ho és una provocació davant la Cambra.

I afegeix:

La carta fou un atac encobert a la inviolabilitat del senador; l'acte públic i solemnial d'ahir fou una provocació, un ultratge a tota la Cambra i al Govern.

De l'acte de la carta sólem que el seu major interès, més que en les derivacions, està en el que serveix per instruir l'opinió pública i desenganyar els innocents.

Abans de l'acte d'ahir, en l'acte d'ahir després de l'acte, el general Aguilera no ha saboit refusar el concurs de gent alvelebrada; no ha volgut tancar les portes de casa seva a l'impuls de les dames roges i dels tradicionalistes molinaris, ni negar per a certs periòdics la referència de les adhesions misterioses.

"El Sol" diu que el general Aguilera ve donant mostres de la més escassa habilitat.

El president del Consell Suprem de Guerra i Marina, parlamentari inhàbil, se sentia emparat per l'opinió pública i sincerament, durament, ha negat aquest empar davant del que ell creia injustícia i atropell de la gent política.

Hem de pensar que se sentí emparat com a president del més alt tribunal de justícia militar i que ni per un instant se li ocorregué somiar que l'opinió pública, traicionant el poder civil, es traicionés ella mateixa; però reconeix que el poder civil es troba avui en mans incapaces. Després del desastre, sols s'ha vist que ha estat mantingut en l'element militar.

Si el poder civil vol dignificar-se ha d'imitar aquest exemple.

"La Libertad", en el seu article de fons diu que ha d'exigir-se justícia implacable per a tothom, però cal fugir de la dictadura militar.

I afegeix:

Volem que no es malmetin les esperances que tot Espanya ha posat en el general Aguilera i no fracassi tan important element personal amb irreparable dany de l'element depurador que batega en el país.

Desitgem que es trobi un mitjà pel qual, sense desprestigi dels fonaments democràtics del règim, pugui el general Aguilera continuar la seva transcendental missió des de la presidència de l'alt tribunal militar.

La mateixa gravetat del moment obliga a tots a procurar la solució.

A nosaltres no ens interessa en aquest camí que ra carta que dirigís al senyor Sànchez de Toca signi o no retirada, puix que ho considerem dins l'òrbita personal i per això no hi atribuïm la transcendència dels problemes més profunds que avui ens preocupen.

"El Debate" observa en el món civil una manca extraordinària de valor, si bé creu que el Govern haurà acordat la destitució del general Aguilera i la petició del suplicatori per a processar-lo, però que per raó de prudència ho calla, si bé no pot callar ja molt temps.

Es evident la gran popularitat que el general Aguilera ha assolit dintre i fora de l'exèrcit presidint el Consell Suprem de Guerra i Marina, però no ho és menys que en els darrers dies ha perdut moltíssimes i sobretot valuosíssimes adhesions en tota Espanya.

No compta, ni de bon tros, amb la unanimitat de l'element militar i entre l'element civil la porció més selecta, per la seva cultura i el seu esperit d'ordre, reprova francament el gest heroic del general.

Cal distingir entre la personalitat privada i l'oficial del general Aguilera, i no és tolerable que, emparant-se en el Consell Suprem, al qual tots han de seguir respectant, es vulgui erigir en dictador.

"El Liberal", diu:

La insensatesa dels homes civils ens acosta, cada dia més, a solucions extremes contra l'actual ordre de coses.

Resisteixen estúpidament a la depuració de les responsabilitats ministerials. Als dos anys de la desfeta del Marroc, encara és diu en el Congrés que no estan investigades les culpes dels ministres responsables.

Això produeix efectes fulminants en l'automatisme amb què es forma l'opinió pública.

Els Governs d'Espanya no sols són responsables de l'desdevingut al Marroc, sinó que resulten també acusats de negligència i prevaricació per no haver fet aquesta investigació que es troba tan a faltar.

Sorgeixi al Parlament l'home civil que pugui dir: "Jo acuso; formuli l'acusació en termes clars i precisos; faci's amb l'energia que el país reclameix l'anullació d'[illegible] i s'[illegible] esvaït instantàniament els fundats temors que inspira una situació que posés en perill la supremacia del Poder civil.

EL S BOCATS ENTRE PER LES RESPONSABILITATS

La direcció del Consell de propietats de la Casa del Poble ha publicat la nota següent:

"En reunió celebrada la nit d'avui per la Junta administrativa del Consell de Propietat de la Casa del Poble de Madrid, i es examinat la desdeveniments polítics d'actualitat, acordà fer pública, mitjançant la Premsa, la seva més absoluta identificació amb l'actitud adoptada al Parlament per la minoria socialista, això és, que la classe obrera desitja vivament que s'arribi a l'exigència justa de totes les responsabilitats, tant civils com militars, i advertir molt especialment a tots els treballadors que aquests visquin alerta i no es deixin impressionar per qualsevol maniobra que es tramés per qualsevol dels bàndols impunistes.

Aconsellem així, amb l'objecte que amb el pretext de produir-se qualsevol moll pel carrer o altra cosa qualsevol, es desvii l'opinió del veritable lloc on què està collocada, i es perdés l'esperança que la justícia sigui administrada rectament en un assumpte en el qual la dignitat nacional ho reclama."

NO HI HA RELLEVAMENT

En sortir de despatxar amb el rei aquest matí el marquès d'Alhucemas, li han preguntat els periodistes:

—No ha posat a la signatura cap Decret?

—No n'hi ho posat cap.

Un reporter li digué que s'esperava que s'hagués signat el relevament del general Aguilera, i el president ha contestat: —No res, senyor; no res, no res res.

EL GENERAL VILLALBA ES DEFENSA

El general Villalba, parlant amb els periodistes, ha dit que no [illegible] en la manifestació de simpatia al general Aguilera donde crits subversius com s'assegura en alguna periòdic.

—Jo, sí, formava part de la manifestació—ha afegit—però la meva actitud es limità a calmar els ànims dels més exaltats.

NOVES ADHESIONS

Segueixen rebent-se cartes, telefonemes i targes dirigides al general Aguilera, d'adhesions a la tasca que realitza al Suprem.

VERSIO D'UN DISCURS

En el "Diario de Sesiones", en el discurs pronunciat ahir pel general Aguilera, estan tergiversats fots els seus termes, de tal forma, que el discurs del marquès d'Alhucemas no concorda amb els conceptes emesos pel general Aguilera.

EL PENSAMENT D'EN BERGAMIN

El senyor Bergamin ha dit que l'incident promogut pel senyor Aguilera havia d'haver-se liquidat a la Cambra; però ja que no s'havia pogut aconseguir, ara li toca resoldre al Govern, amb la mirada posada en l'interès públic.

SENAT

A les quatre menys deu minuts comença la sessió, sota la presidència del comte de Romanones.

Al banc blau hi ha els ministres d'Hisenda i Treball.

Un secretari llegeix una carta signada pel president del Congrés, donant excuses al Senat per l'incident ocorregut ahir en aquesta Cambra entre dos diputats.

PRECS I PREGUNTES

El senyor BURGOS MAZO: En aquests moments que la passió climina sense fre, no m'ha deixat de sorprendre la notícia que llegeixo en la Premsa de la meva complicitat en una conspiració per enderrocar aquest Govern.

Nega la seva intervenció en aquests treballs i diu que l'uneix al general Aguilera, el mateix que al ministre de Foment, una gran amistat; però sols això.

Naturalment, reconeix que hi ha entre ells certes coincidències en apreciar aquests problemes. Ja ho expressat en la Premsa, la meva opinió sobre els temes d'actualitat, com la sento, amb tota sinceritat, equivocadament o encertadament; però esser fidel expressió del meu estat de consciència.

Diu que en cas imperatiu, ell no desertarà, sempre que això no constitueixi un estigma per a la [illegible] per al Senat.

El senyor GONZALEZ ECHAVARRI Pregunta si en aquests moments ha dimitit el president del Consell de ministres o el president del Consell de Guerra i Marina, perquè, després de l'ocorregut ahir, entén que s'imposa una de les dues dimissions.

El ministre del TREBALL contesta que el Govern no té cap notícia que hagi dimitit el General Aguilera, però li de dir que aquest no representa al Senat el Consell Suprem de Guerra i Marina.

El senyor GONZALEZ ECHAVARRI afirma que el general Aguilera estigué parlant ahir [illegible] en nom del Consell Suprem de Guerra i Marina.

El ministre del TREBALL [illegible] que hi [illegible] [illegible] de la [illegible]

El nom del MORAL DE CALATRAVA: Aquestes paraules no estan [illegible] per l'engrant abir pel ministre de Finances.

El senyor GONZALEZ BONAVARRI recorda el cas del general Primo de Rivera, essent capità general de Madrid.

El ministre del TREBALL contesta que no té inconvenient a acceptar la [illegible] sobre aquest particular.

El senyor SORIA dirigeix un prec al ministre de la Governació, que aquest promet atendre.

El marquès de VILLAVICIOSA anuncia una interpellació, en termes pintoresocs.

E necessari — diu— acabar amb això.

Cal que caigui alguna cosa i això és indubtable.

Perla repetidament d'Alfons XIII en termes que produeixen estrany risso.

El PRESIDENT toca constantment la campaneta.

El marquès de VILLAVICIOSA: Jo comprenc que toqui la campaneta, perquè S. S. és un dels culpables del mal que pateix Espanya.

(En la tribuna pública s'aplaudeixen les paraules del marquès.)

Han de venir aquí S. S., el marquès d'Alhucemas i el senyor Melquiades Alvarez i, o entonces els tres el "Jo pecador", o els tallarem el cap.

(Rialles en tota la Cambra. A la tribuna pública s'inicien uns aplaudiments que tallen els uixers.)

Demana al Govern que li assenyali dia per explanar una interpellació sobre les següents afirmacions: Que Espanya està sofrint grans disorts gràcies al desconcert dels governants i que la corrucció dels causants es fa indigerible. Això va a confirmar que alguna cosa ha de caure.

Assegura que ell no té por a la revolució social, com la de Rússia, perquè, què em podria succeir a mi?

El meu major honor és el d'ésser cirabotes de S. M. Doncs bé: què em podria succeir si tallaven el cap a don Alfons i al vescomte d'Eza?

Què passaria?

(Forts cops de campaneta de la presidència i rialles de la Cambra.)

Abans que ens tallin el cap a nosaltres, el tallaran a S. S., al president del Consell, a En Melquiades Alvarez i a molts d'altres.

El PRESIDENT no para de donar cops de campaneta.

ORDRE DEL DIA

S'aprova l'acta.

Continua la interpellació del senyor Gonzàlez Llanas, referent a les mines d'Almadén.

El senyor GONZALES BARRAS llegeix xifres i documents demostratius del deplorable estat en què es troba aquell establiment minor.

A precs de la presidència suspèn el discurs per tenir que anar-se En Villanueva al Congrés i voler exposar alguns conceptes abans de marxar.

El MINISTRE DE FINANCES afirma que farà quan estigui a la seva mà per corregir les deficiències que es noten a les mines d'Almadén.

Califica d'inestable el que passa a les mines d'Almadén i defensa al Consell d'Administració.

Se suspèn aquest debat.

El MINISTRE MARINA, d'uniforme, llegeix un projecte de llei.

El senyor BAS explana una interpellació sobre la política electoral del Govern, al qual dirigeix dures censures.

Protesta de la conducta del Govern que obliga als governadors de provincies a suspendre els Ajuntaments que no serveixin la seva política. Explica casos concrets de suspensió de municipis que constitueixen veritables atropells.

Demana que siguin repostos tots quants Ajuntaments que amb motiu de les eleccions hagin estat suspensos.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIO li contesta.

Diu que En Bas s'ha deixat influir per la passió política, puis la conducta electoral del Govern no mereix les censures que li han estat dirigides.

El senyor BAS rectifica i Alomà ho fa el MINISTRE DE LA GOVERNACIO.

Continua la interpellació d'En Duran i Ventosa sobre el problema nacionalista a Catalunya.

El senyor SALA entén, com resultat d'aquest debat, que els regionalistes i nacionalistes, en lloc d'aparitar-se com feren altres vegades, hauran de col·laborar en l'obra del Govern formant part de la Comissió. Recorda l'extraparlamentari que s'ocupà d'aquest a què s'ha proposat el Govern en ma base dels treballs que s'han de realitzar, que es pregui el projecte de reforma autonomista municipal la que hi estan condensades les esperances i anhels de tots quants cal tenir, preocupant per les millores del règim local.

Es manifesta de conformitat amb En Duran i Ventosa en què l'apoiament problema català solo pot resoldre's d'una manera efectiva però si cal és necessària una modificació de procediments, puis no [illegible] hauran de parlar.

en la solució del problema, de l'afirmació de la unitat de la pàtria.

El senyor ESTADELLA rectifica el seu criteri respecte a En Sala en el problema català i es felicita d'això, declarant que l'únic que el separa d'ell és el fet que per qüestions particulars d'ell amb En Cambó ataqui institucions que mereixen sols elogis, Defensa els sacerdots catalans que inculquen als nois el seu amor a la pàtria petita, sense que això signifiqui que predisquin l'odi a Espanya.

Respecte als comptes de la Mancomunitat de Catalunya té que dir, com a conseller que és d'aquesta institució, que la llei per la qual fou creada li atorga una personalitat jurídica especial que l'animeix de lliurar els seus pressupostos al Tribunal de Comptes del Regne.

La Mancomunitat és una institució que maneja valors catalans i aquesta institució rut escrupolosament comptes a una Assemblea constituïda per elements catalans de tots els sectors polítics.

Es dol de la contesta que el Govern ha donat al seu discurs. Sols pretenia fer l'apologia de l'autonomia i de la descentralització; i a això se li contesta que estava posant en perill els fonaments de la unitat nacional. Aquesta acusació la rebutja per injusta i improcedent.

Fa un estudi històric per demostrar que l'unitarisme espanyol no compta amb aquest quatre o cinc segles d'existència. L'unitarisme espanyol començà l'any 1812 i estava completament realitzat en 1848, de manera que no és exacte que nosaltres ataquem els fonaments racionals de la unitat espanyola. Entent que quant més català sigui més treballa en profit de la grandesa d'Espanya.

Prega al Govern que el més aviat possible doni una solució al problema autonomista, puix no tots els catalans pensen com nosaltres —diu,—que si caigués sí caurem de cara Espanya. No oblideu que quan no ens tilleu de separatistes sospitosos a Catalunya podem ésser acusats de traidors.

El senyor SALA rectifica. Entén que la Mancomunitat Catalana està obligada a retre comptes, puix rep quantitats de l'Estat per a ensenyança, carreteres i altres i, sobretot, perquè no retem comptes a l'esmentat Tribunal.

El senyor SALA: Això no ho justifica. Insisteix en què hi ha sacerdots a Catalunya que ensenyen a servir Espanya i per demostrar-ho ja esment d'alguns textos de periòdics en els quals un sacerdot ataca la bandera espanyola. Això és una xacra social que tinc l'obligació d'assenyalar davant el Senat.

Es felicita de les paraules del senyor Estadella, i això m'acosta a S. S., i més prop estic del senyor Estadella que tots els senyors regionalistes. Acaba insistint en què el problema català sols tindrà solució dintre d'una compenetració d'idees. Estant uns davant els altres continuarà essent un problema sense solució possible.

El senyor ESTADELLA. — Si que en el fons en Sala està conforme, i confio que llunades certes aspres exteriors arribarà un dia que, units, predicarem en pro del regionalisme.

El senyor SALA. — I serà per a mi un gran honor.

El senyor ESTADELLA. — Però ara no vaig a contestar a la rectificació d'en Sala.

Vull protestar de les paraules del Govern, que obrava en aquest debat apassat per contrarietats polítiques, i això no és exacte. La prova és que vaig actuar com a representant de l'espanyolisme quanqu'ent una interpellació al ministre de la Governació sobre que el Govern quan li convé als seus fins electorals no ha dubtat en nomenar de Reial ordre alcaldes [illegible] separatistes, atorgant el seu ajut a elements d'anarquia i ilegalitat política.

El MINISTRE DEL TREBALL, en nom del Govern, accepta la interpellació. Es preocupa del problema català, però al mateix temps es preocupa del problema de la vida regional d'Espanya.

Assegura que en un termini molt breu presentarà una ponència al Parlament, avançant que es tractarà el problema acomodant la vida regional d'Espanya a les modalitats modernes i fundant-se en la vida municipal. Vol insistir que no es farà res que alteri en el més mínim la unitat de la pàtria.

Se suspèn l'ordre del dia per al dimarts, i s'aixeca la sessió a dos quarts de vuit.

CONGRES

A les 3'45 s'obre la sessió sota la presidència del senyor Alvarez.

Al banc blau hi ha els ministres de la Guerra i Gràcia i Justícia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

El senyor ZULUETA anuncia una interpellació sobre el problema dels "foros", i prega al ministre de Gràcia i Justícia li hi sàpiti per al dia més proxim possible.

El ministre de GRACIA I JUSTICIA manifesta que per tenir anunciada una altra interpellació sobre el mateix assumpte el senyor Iglesias, convindria que ambdós es posessin d'acord perquè la setmana entrant puguí explanar-se.

El senyor ZULUETA mostra la seva conformitat i no té inconvenient a cedir la iniciativa per explanar la interpellació al senyor Iglesias, preguntant, no obstant, que se li reservi un torn per a les breves manifestacions que es proposa fer aquestes no sols, sinó

als interessos econòmics, sinó també als espirituals de Galícia.

El senyor ORDOREZ també demana un torn en aquesta interpellació.

El PRESIDENT ofereix habilitar un dia de la setmana propera per explanar-la.

El senyor TEJERO sollicita que es faci alguna modificació en la llei d'aigües i que es fonin també algunes obres que contribuïssin a la modificació d'un canal que vaga terres aragoneses i navarreses.

El senyor SABORIT demana el criteri del Govern sobre l'indult de Josep Maria Viñuela, el qual sofreix condemna perpètua a Santoña per un delicte d'homicidi.

Recorda les condicions en què es va cometre el delicte amb ocasió d'una vaga a Asturias.

Desitja que el ministre de la Guerra, tenint-se càrrec de l'estat d'opinió favorable al Viñuela, demani antecedents i dades i formi judici sobre la conveniència de concedir-li l'indult.

Després pregunta al ministre de Foment sobre la permanència del Tir Nacional a la Moncloa.

Com que malgrat totes les ordres del ministre, se seguexen practicant exercicis de tir, el perill de la vida dels que transiten per allí és imminent.

S'ocupa després de la gran escassedat d'aigua que s'observa en alguns barris de Madrid, molt populosos. Hi ha als dipòsits del Canal molta aigua embassada, però manquen les canyeries per conduir-la per manca de diner per fer les obres.

Invita el ministre de Foment a resoldre el problema de l'aigua a Madrid.

El MINISTRE DE LA GUERRA promet demanar els antecedents de la causa Viñuela per portar-los al Consell, i celebrarà que el resultat sigui favorable.

El MINISTRE DE FOMENT contesta que ha ordenat la clausura del Tir Nacional, i espera informes tècnics sobre les obres que es necessitin per garantir que no hi haurà desgràcies, i mentre no els tingi no ordenarà el restabliment.

En co referent a l'aigua diu que en Saborit té raó, perquè cal anar amb urgència a la solució del problema, puig el Canal d'Isabel II es féu per a una població de 300.000 habitants i avui Madrid en té tres vegades més. Quan es faci el nou Canal quedaràn subsanades aquestes deficiències.

Altres diputats formulen precs d'escàs interès.

ORDRE DEL DIA

Continua discutint-se el dictamen sobre el projecte de llei ampliant per un any més la facultat de fer rebaixes superiors al 30 per 100 en la segona columna de l'arancel, als países que otorguin als productes espanyols avantatges equivalents.

Rectifiquen els senyors FANJUL i BENITEZ DE LUGO els discursos de defensa i impugnació, respectivament, a un vot particular.

Se suspèn aquesta discussió, i continua la referent a la proposició sobre responsabilitats.

El senyor LERROUX parla, començant amb l'anunci que serà breu, puix li sembla tan important liquidar aquest assumpte, que per a ell tota demora seria un cas de consciència.

Afirma que la minoria republicana no formarà part de la Comissió que es vol nomenar. L'acusació reclama justícia sobre l'actuació d'Espanya al Marroc, i la reclama amb tota insistència i amb tal premsa, que quan el Consell Suprem de Guerra i Marina ha fet una part d'aquesta justícia, a l'ordre civil se li ha posat una situació que obliga a fer justícia amb tota energia. Es un renaixement de la sensibilitat de l'ànima nacional, potser perquè no s'han depurat responsabilitats anteriors des de 1909. En aquesta situació m'explico les paràbules que ha hagut de descriure el Govern per no actuar directament d'acusador i fiscal.

Potser no oblida aquest Govern que en el mateix hi ha homes que figuraven en la desgràcia de 1898.

El nomenament d'una comissió em sembla ineficaz i per això em proposo restar absent d'ella. I em sembla ineficaz perquè es va a jutjar a homes que han governat en el nostre país, que han estat els liberals i els conservadors i la comissió donarà a aquestes dues tendències la majoria absoluta, perquè encara que no puguin elegir més de sol, es donarà la circunstància que la majoria catorze diputats a la comissió que seran jutge i part al mateix temps. Això no hi ha qui pugui desmentir-ho.

Aquí ja s'ha dit que hi ha presumptes responsables, puix el mateix cap de govern ha dit que potser ell també sigui responsable. Per tot això insisteixo en què no pot anar a la comissió personalment, ni representat.

A més a més quan noto que per aquesta comissió es vol allargar el temps, per arribar a la depuració de les responsabilitats fins l'any 1909, penso que s'incorreix en el mateix cas que s'imputa a En Cierva quan diuen les RR. OO. sobre l'expedient Picasso, assenyalant un límit a la investigació de les responsabilitats.

La catàstrofe de 1921 té els seus gèrmens en 1917 i 1919, i aquesta els té en 1909, que a la vegada prenen els seus precedents en 1898. No dic que no m'en pugui dir qui ajut es podrà anullar fins al Jutjat, però cal concretar un cicle i aquest és el de la Restauració.

Avui vivim sota la constant pressió de l'opinió pública i jo no vull tirar sobre la meva consciència la seguretat de jutjar sense coneixement de causa. Per això no vull figurar en aquesta comissió. Pot un error un fet extraordinari al voler jutjar pels procedimnts ordinaris. Perquè no es tracta de jutjar un home, un govern i un partit polític, sinò tot un règim.

Si el que nos interessa és sols el càstic, no puc imputar-vos mala fe; però si creien de bona fe, per què no us confiau als homes parlamentaris que no han governat i estan lliures de tota responsabilitat? (Rumors.)

Quan es procedeix amb independència no pot importar el qualificatiu de ministerial, però si cal pensar que l'opinió de fora d'ací ha d'exigir una satisfacció completa. Vista la manera com heveu format la majoria no hi ha garantia que arribada l'hora de votar un dictamen es procedeixi amb justícia. Això ho hauria dit des del primer moment, però més hé ho dic després de l'esdevinguet ahir.

Jo no considero el Govern amb autoritat per imposar la justícia, ni per una ni per altres procediments. Grans sòn els meriteixments del general Aguilera, i llorables els seus propòsits de fer justícia; però entenc que les paraules d'ahir del cap del Govern, contestant al general Aguilera, si no van seguides de fets, no seran sinó paraules. El general Aguilera ja no hauria d'ocupar la presidència del Consell Suprem de Guerra i Marina per decòrum del poder civil. (Bé.)

No han de passar més de vint-i-quatre hores sense que surtin a la "Gaceta" unes línies destituint el general Aguilera, Aquest general pot ésser útil a la pàtria en un altre lloc. (El senyor Besteiro demana la paraula.)

En aquesta situació tal vegada estigueu disposats a sacrificar-vos pel prestigi del poder civil i pel benestar de la pàtria, però és necessari que també se sacrifiqui el règim i, en primer terme, el que trobe més alt en ell.

El PRESIDENT: El règim està aquí representat pel Govern, al qual s'han de demanar els sacrificis que es vulguin sollicitar. (En algunes tribunes se senten murmuris.)

El senyor VILLANUEVA li contesta. Diu que no recorda que en el Govern hi hagi ningú que es consideri responsable i hagi restat en el Govern. Si aquest hagués formulat acusació contra persones que pertangueren a partit oposat es parlaria de venjança i d'abusos de força, i per això el Govern no ha acusat ni acusarà.

Això en tot cas ho ha de fer la Cambra. Els diputats d'oposició tenen facultats per sollicitar quantes dades i expedients necessitin per jutjar.

El senyor IGLESIAS: Aquí no hi ha règim parlamentari.

El senyor VILLANUEVA: La prova que n'hi ha és que està S. S. aquí. Aquí les oposicions exerciten les seves facultats amb una exhuberància com no hi és en altres Parlaments, sobretot en els europeus. (Rumors.)

Nosaltres tenim pleit a exigir-vos quelcom més que el silenci, perquè si és veritat que existeix un estat favorable a la depuració de les responsabilitats, vosaltres teniu el deu responsabilitats, vosaltres teniu el deure de recollir-lo i portar-lo aquí. Si no, no sou un partit d'opinió.

No és cert que la comissió hagi de concretar les responsabilitats de 1909.

El senyor PRIETO: Però la comissió no pot a rarear les responsabilitats fins Adam i Eva. (Rialles.)

El senyor VILLANUEVA: Ja ha dit el senyor Lerroux que podrem arribar fins al Diluvi, i d'aquí a Eva no hi ha pas una gressa diferència. (Més rialles.)

L'any 1908, quan vaig veure el camí que s'emprenia, ja vaig discrepar, i ho vaig dir, afegint que no quedaria cap més recurs que enviar expedicions militars.

Es clar que ens podem remuntar fins 1903, però no crec que es pugui culpar a tota la Restauració. La Restauració acabà la guerra colonial.

El senyor Lerroux s'estranya que les coses extraordinàries no sortissin a una comissió. Quin altre camí pi ha a Espanya?

El senyor LERROUX: Pel mateix que no n'hi ha, cal crear-lo. (Rumors.)

El senyor VILLANUEVA: Cal que la justícia d'Espanya sigui feta pels espanyols. Per això s'ha d'anar a la comissió.

El Govern, avui, es sent més fort que abir, precisa a la seriositat. El cas del general Aguilera és un incident que en altres circumstàncies fora fàcilment la solució, però avui el Govern ha d'mar amb pau es plom per tantar-se d'un general que ocupa un càrrec especial en el qual l'opinió té posada la vista i si no l'destitueix es podria creure que el Govern vol assumptejar la justícia. (Aplaudiments en la majoria i protestes als altres escats de la Cambra.)

El senyor LERROUX rectifica i diu que els Governs heredeu les glòries, però també les responsabilitats dels seus antepassats.

Perquè no es cregui que ens oposem a la comissió votarem la candidatura que les minories acordin, però no hi figurarem.

Creu que fora millor no parlar del cas Aguilera, car el Govern no pot parlar amb arrogàncies després d'aquest cas i de l'ocorregut amb el capità general de Barcelona.

El senyor VILLANUEVA li contesta que no ha d'haver impunitat pels homes civils. Admira al senyor Lerroux, però es plany que no abandoni el sistema d'acusar de debil al Govern, i és que S. S. continua parlant el mateix llenguatge d'altres temps, mentre el Govern s'acomoda a les circumstàncies.

El senyor LERROUX insisteix en no figurar en la comissió. Quan ha culpat el Règim ho he fet amb tot el respecte que la llei imposa. (Rumors.) Però, és que no podem discutir el Règim? Es que en el país no hi ha capacitat revolucionària? (El SOCIALISTES: Per culpa de S. S.)

El que passa és que no es veu que està calent el que queda d'aquest règim.

El senyor GRIJALBA: En 20 anys.

El senyor LERROUX: Que importa això per a la jornada que té S. S.? (Rialles.) Acaba dient que davant les arrogàncies dels generals, que fan un moviment revolucionari sense fer-lo, ha d'alçar-se la supremacia del poder civil.

El senyor BESTEIRO diu que els socialistes reconeixen, amb en Lerroux, que les responsabilitats no es depuraran totalment mentre no es transformi l'actual estat de coses.

Parlava En Lerroux del cap de Rop, però el que jo he vist és que no havem anat les esquerres pels pèls, però ningú ha arribat fins el cap.

El senyor PRIETO: Es que el llop li semblà de tant en tant.

El senyor LERROUX: Ens riu a tots. (Rialles.)

El senyor BESTEIRO diu que en el Parlament anterior En Lerroux accepta un lloc a la Comissió i no va estar-hi. En aquestes Corts és més sincer i no accepta cap lloc a la Comissió. Es que la independència ministerial consisteix en no figurar a la Comissió. Nosaltres creiem que és un deure de les minories anar a la Comissió, puis tenim una funció fiscalitzadora per denunciar al país el que ens sembli mal fet.

Nosaltres acceptem anar a la Comissió amb les condicions que hem exposat, sense perjudici de exigir altres responsabilitats. Aquesta Comissió té com principal treball si cercar les relacions al desastre d'Annual. Tot el demés que se d'hi sòn ab tractions que no portin a res principal. Si després es volen altres consideracions que enhorabona, benvingudes siguin; però abans de tot havem d'anar a l'essencial.

Aquesta minoria no fa cap [illegible] el Govern perquè procedeixi contra el general Aguilera; i diem més encara que des d'ahir s'està jugant amb ell en a la defensa heroica del fer civil. Ara s'ha sagit En Sánchez Guerra en Santa del Poder civil, quan aquest al poc [illegible] no es cuida de defendre-lo.

Per a nosaltres no hi ha Poder civil i militar: només hi ha Poder públic. Insisteix en què les esquerres no podem excitar el Govern a que [illegible] Cup'si a l'home que tins en el Poder que està complint amb el seu deure. El prestigi de les responsabilitats ha de realitzar-se vulguis o no.

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que ha demorat la seva intervenció perquè en el Parlament es discuteix amb el Govern i si ell s'hagués interposat entre les esquerres i el banc ministerial, hom part del debat hagués girat al voltant de la seva persona.

Elogia les paraules que ahir pronuncià el cap del Govern al Senat, com les dites aquesta tarda aquí pel senyor Villanueva.

Estima, com el senyor Besteiro, que no hi ha més que un poder, que és el poder públic. No comprèn perquè no ha de tenir autoritat per defensar-lo ell, puix des del banc blau realitzà actes que no es poden haver oblidat. Recorda que mentre ocupà la presidència de la Cambra tots els Governs que passaren pel banc blau trobaren en ell decidit ajut.

Passa a detallar els antecedents de l'última crisi i diu que el senyor Villanueva, en representació dels liberals, manifestà que havia que acceptar la dimisió del senyor Bugallal. (El senyor Villanueva fa signes negatius.)

Nega que la crisi es fes per culpa del senyor Cierva, sinó que fou perquè va fer que es liquidés l'incident de la dimisió del president de la Cambra, senyor Bugallal.

Diu que en la crisi no hi ha hagut consultes com ha dit el senyor Cierva, perquè tot va passar a la fum del sal. Afegeix que tal com estava la situació, aconsellà al rei que no hi havia millor solució que l'evaluació al poder de la conservació liberal.

Afirma que les seves relacions amb el cap del Govern han estat sempre honestes i de bona fe. (Rialles.)

Diu que va portar l'expedient Picasso al Parlament perquè la consciència li deia que havia de portar-lo. I li hauria pesat [illegible] encara que no hi hagués hagut l'oferta anterior del senyor Cierva, que a Sevilla va dir dues coses: Que se'n aniria a Alhucemas, i que l'expedient Picasso vindria al Parlament, perquè l'opinió no se li podia amagar el coneixement de res.

Diu que el nomenament de la Comissió no deixa d'ésser una proposta del Govern que ha pres cos amb la proposició del senyor Alvarez Valdés, per tal com recorda que el marquès d'Alhucemas va dir que havia estat ell qui l'havia remesa al president de la Cambra.

Cal no oblidar la realitat del moment i que en l'opinió hi ha una gran part que anhela la depuració de les responsabilitats. Afegeix que els conservadors aniran a la comissió però se li ha de donar un termini perquè formi criteri, perquè altrament seria una burla sangnant al Parlament i a la justícia. Aquí s'ha parlat no menys que de judicis sumarissims.

El senyor PRIETO: Nosaltres no hem dit això.

El senyor SANCHEZ GUERRA: Doncs des d'aquí hem sentit alguna cosa que s'hi assembla.

El senyor PRIETO: Seria el sorol d'una ensenta, però no l'eco de la nostra veu.

El senyor BESTEIRO: I nosaltres ja tenim format el nostre judici.

El senyor PRIETO: El tenim format des de novembre i ja el vàrem exposant.

El senyor SANCHEZ GUERRA: I la Cambra el rebutjà unànimement.

El senyor BESTEIRO: Però s'ha transformat el Parlament i des de novembre ençà s'ha discutit molt aquí i fora d'aquí. Si se'ns donen raons podrem rectificar, naturalment, però ho dubtem molt.

El senyor SANCHEZ GUERRA segueix dient que abans d'elegir la comissió cal fixar el límit i l'abast de la investigació. Després cal tenir el valor cívic necessari per dir a l'opinió que es busca la depuració de les responsabilitats per fer justícia, però sense deixar-se influir per aquesta aparició d'injustícia que hi ha en les bullangues de carrer. Acaba dient que mai no hi haurà ningú al partit conservador que s'oposi a la depuració de les responsabilitats i a què es faci justícia, però que es tingui molt en compte a no procedir per passió política.

El PRESIDENT diu que el senyor Rotés ha presentat una proposició, però que només té una signatura i segons el Reglament ha de portar la signatura de set diputats.

El marquès d'ALHUCEMAS diu que cal declarar que la proposició és del Govern, que fou examinada en Consell de ministres i s'acordà la seva presentació. Encara que sia emparada pel Govern, es tracta d'un procediment parlamentari per a la depuració de les responsabilitats. Per això invita a formar-ne part a tots els representants de totes les fraccions de la Cambra.

Es clar que el termini de vint dies és totalment arbitrari, ja que el propòsit del Govern és que aquest termini sigui breu. En això el Govern va d'acord amb la Cambra.

El senyor SANCHEZ GUERRA rectifica insistint en els arguments exposats en el discurs.

El senyor BESTEIRO també rectifica, i referint-se a la crisi del senyor Bugallal, diu que sorgí el matèix dia que havia de llegir-se al Senat el suplicatori per processar el general Berenguer i que el dia abans el senyor Sánchez Guerra havia fet una altra crisi per donar entrada al Govern a un representant del senyor Cierva.

Ningú pot suposar que els socialistes anàssim l'exèrcit perquè sòn anti-militaristes. El que ha és que avui al sagit revolucionari no està solament a la classe proletària.

Nega que la minoria socialista vagi a la Comissió amb un criteri fixent. El termini perquè es documenti la Comissió no pot ésser limitat, sinó que ha d'ésser molt breu.

El MARQUES DE FIGUEROA intervé per exposar el criteri dels maurins. En comença a parlar els socialistes crearen: —Que vingui En Maura. Els conservadors promoueren algunes protestes obligant al president a pregar als diputats que no interrompin.

El marquès de Figueroa es lamenta de la manera que es perd el temps. Es parla d'un termini breu i fa una setmana que discutim si s'ha de nomenar o no la Comissió. Aquesta sessió no ha d'acabar-se sense que la proposició sigui aprovada i nomenada la Comissió.

La depuració de les responsabilitats ha d'ésser seriosa.

Justifica la desconfiança del país respecte el Parlament, a causa de la tassa ineficaç que realitza d'ençà de la dissolució de les Corts.

El senyor DOMINGO anuncia que la minoria nacionalista republicana mirà a la Comissió. Diu que les responsabilitats s'estenen a tots els organismes de l'Estat. Respecte al Marroc, la màxima responsabilitat és dels que portaren Espanya a l'Àfrica. Diu que les responsabilitats van sorgir l'any 1909, però que era hora de nomenar-se als Governs que precediren i seguiren el desastre d'Annual. Si no s'exigeixen sorgirà un moviment revolucionari, del qual ells no en deputaran.

No censurem el Govern perquè no ha destituït el general Aguilera.

Creiem que el Consell Suprem ha d'exigir responsabilitats militars. No es pot oblidar l'expedient Picasso i a aquest Tribunal deuem l'honra de portar-nos a exigir responsabilitats civils.

Respectem que assisteixin a la Comissió, però imposant l'obligació que les Corts restin obertes fins que se substanci l'assumpte.

El senor SENANTE renuncia a parlar i prega se li reservi la paraula per a la sessió següent.

El senor GARCIA GUIJARRO pronuncia breus paraules; s'aprova la proposició i s'anuncia que dimarts s'elegirà la Comissió.

Eixa la sessió a dos quarts de deu.

IMPRESSIO POLITICA

Encara que certes informacions procuren difondre una impressió de tranquil·litat moral, el cert és que els ànims no han recobrat llur normalitat i segons la pauta de dos periòdics, s'observen exageracions narratives que arriben a convertir en manifestacions de vi'n entusiasme pel general Aguilera allò que ells mateixes qualifiquen d'impressió de respecte.

Fent honor a la veritat, cal dir que entre determinats elements no ha satisfet pas saire la solució que s'ha donat a la qüestió Aguilera-Sánchez Guerra.

Sobre la destitució del general Aguilera hi ha dos pareres dintre el Govern.

De moment no prendrà cap resolució fins el Consell de Ministres.

L'opinió, per interessant en aquest cas, del president del Congrés és la següent:

Segons criteri del senyor Melquiades Alvarez, el general Aguilera havia d'haver estat destituït de la presidència del Consell Suprem de Guerra i Marina. Malgrat en atenció a les circumstàncies especialíssimes actuals no ha volgut exterioritzar la seva discrepància amb el Govern.

El Govern creu que durant aquests dies s'ha confiat la maniobra de suposar que les responsabilitats no es depurarien si es destituís el general Aguilera.

Per evitar que la maniobra reeixi, el Govern ha ajornat tots decisió.

No cal dir que s'afirma que la majoria de l'exèrcit no comparteix aquesta opinió.

El Govern mira que dimarts quedi designada la Comissió parlamentària encarregada de depurar les responsabilitats.

Dimarts mateix quedarà fixat concretament el termini que haurà de prendre's per les seves investigacions.

Probablement la presidirà el senyor Alvarez Valdés i el Govern farà que en formin part totes les minories, tan la representada pels senors Senante i Garcia Guijarro.

D'obtir-ho, creu el Govern que han canviat molt les coses i que el general Aguilera no ha donat aquella sensació d'enganyimiat que ha de sobresortir en persona que ocupi i presideixi un alt tribunal de justícia.

D'això el Govern en té nombrosos exemples.

RUMORS SENSACIONALS

A mitja tarda començaren a circular rumors sensacionals.

Entre ells, el que diríem es tancarà el Congrés.

El ministre d'Instrucció Pública, preguntat per algú, ha dit que els rumors eren absolutament falsos.

DOS GENERALS DAVANT EL SUPREM

Aquest matí, a les onze, ha arribat al ministeri de la Guerra el general Cavalcanti, el qual hi estigué fins després de la una.

Durant la seva estada el general Cavalcanti amplià la declaració davant el jutge en la causa pel combat a Tizza i lliurà al secretari l'escrit sollicitant la revocació de l'acte de procesament.

Davant el jutge instructor i el secretari relator, Andreu Rey Latuente, ha declarat el general Cabanellas, com a testimoni de la causa general instruïda amb motiu de l'enfonsada i recomposició de la Comandància de Melilla.

La seva declaració, pel seu interès i el concret de les seves afirmacions, és de veritable importància, i tenita entés que pot qualificar-se de sensacional, tant considerada des del seu aspecte tècnic com des del punt de vista de la importància nacional, fins al punt que no falta qui afirma que és la més valenta i decisiva de quantes s'han fet fins ara.

VISITA COMENTADA

La presencia del capità general de la regió al Congrés durant un bon tros del dia, fou molt comentada.

El general parlà amb distintes persones i digué a les preguntes que li dirigien, que la seva missió era la de vigilar que les tropes de la guarnició estiguessin instruïdes i complissin adelantat els serveis.

També fou molt comentada una larga conversació del ministre de la Guerra amb el general Luque.

A dos quarts d'onze arribà en auto el general Aguilera, acompanyat del general Barreiro, del seu ajudant i del secretari.

Durant la major part del matí, el general va permanèixer a la sala.

Notes d'Esports

L'Esport i el Nacionalisme

En vistes a la propera Olimpiada de París

Dins de poc, quan comenci la temporada esportiva, l'atenció mundial es projectarà intensament sobre París, lloc escollit per celebrar-hi els VIII Jocs Olímpics, aquests formidables *meetings* internacionals que en renovar-se tots quatre anys assoleixen proporcions cada vegada majors.

Ultra l'eminent interès esportiu que comporta la lluita entre els diversos representants atlètics, han constituït sempre aquestes magnes festes de l'esport una formidable manifestació nacionalista. I ha estat sovint en elles que s'ha pogut veure com sota la superflua denominació d'un Estat hi havia el batec d'un poble oprimit el qual, mancat d'altres armes per reprimir, es manifestava davant tot el món culte, com insubordinat i independent a les cadenes polítiques que l'oprimien.

Els ferms independentistes de mantes nacions avui reconegudes, com són Finlandia, Bohèmia i Polònia, d'ençà dels primers Jocs Olímpics pensaren emprar aquest mitjà per tal que Europa i tot el món civilitzat s'adonessin que sota els jous rus i austríac bategava l'esperit d'uns pobles lliures als quals res de comú els lligava amb les jerarquies imperants, i dels quals estaven totalment distanciats per llur llengua, per llur història i per llur cultura.

I és així com els Jocs Olímpics que s'iniciaren en un sentit purament esportiu cada quatre anys comportaven noves protestes de llibertat.

I els primers *palmarès* que havien especificat els atletes només amb el nom de l'Estat, prompte anaren omplint-se dels de nacionalitats oprimides. Les designacions de txec, finès, polonès, ruteni, irlandès, etc., esdevingueren freqüents des d'allavors.

Es que els Estats oficials veien de bon grat com anava estenent-se aquesta propaganda resoltament independentista fronteres enllà? Certament que no i no mancaren els entorpiments ni les dificultats que es crearen al voltant d'algunes d'aquestes nacionalitats, com n'és exemple el cas de Bohèmia, a la qual li fou privat d'enviar-hi representants si abans no se sotmetien a la designació d'austríaca en totes les proves en que havien de prendre part.

Però com que aquells atletes sentien per damunt de tot l'esperit de rebeldia envers l'Estat opressor, saberen vèncer sempre les dificultats que els havien estat oposades.

I així, cal dir-ho ben alt. No era sinó la conseqüència de la gran activitat desplegada per tots els patriotes que dirigiren el país i que comprengueren tot seguit que si arribaven a bastir en el cor dels seus atletes i dels seus gimnastes l'orgull de la raça i la consciència de l'estigma que sobre ells pesaria en haver de renunciar a llur pròpia nacionalitat, l'avenir de la Pàtria restava assegurat.

Aquells polítics finesos, txecs, etc., fingueren una perfecta visió de llur deure principal. Albora que una joventut físicamente forta, volien una joventut conscient dels seus deures i els homes que ella prepararen han arribat a assolir la independència total de llur nació.

Quan hom gira els ulls envers aquests pobles que han de servir-nos d'espill, sent una viva rojor cremar-li les galtes. Nosaltres no hem pas sabut imitar aquests magnífics exemples de nacionalisme i hem perdut vanament el temps en divagacions platòniques i estèrils.

Car avui la situació internacional ha variat talment, que ja no podem aprofitar-nos d'aquell ample marge condescendent i pel qual els pobles oprimits tèdiem inscriure'n lliurement als certàmens dels Jocs Olímpics.

Abans de la guerra, potser que amb mires polítiques o amb una certa consciència de la viva realitat, era possible a tothom prendre-hi part, escollint-se a un apartat qualsevol dels seus reglaments. En 1912 (tal com havíem preconitzat dos de les columnes del diari "El Poble Català") podíem enviar-hi lliurement els nostres atletes, sense traves ni entorpiments. En Pere Prat era el nostre únic candidat, car d'ell teníem la seguretat que sabria donar a Catalunya un relleu i un prestigi només comparable al que havia donat poc abans a la seva pàtria finesa el desconegut Hans Kolemainhen.

Però sorgí la guerra amb la seva pruja d'innovacions, també modificà essencialment els estatuts del C. O. I. La liquidació dels imperis germànics i la tornada de la plena llibertat a Finlandia, semblaren deixar resolts tots els problemes de les nacionalitats irredemptes, acordant el C. O. I. que des d'allavors només hi concorreguessin els Estats oficials. Fins Irlanda restava exclosa, si bé aquesta formidable raça ha sabut trencar de pressa els lligams que volien deturar-la en el seu camí de llibertat.

I ens trobem ara amb què Catalunya no pot aprofitar-se d'un mitjà tan fet a posta com eren els Jocs Olímpics per palesar davant de tot el món l'existència d'un poble que, sent també anhels de viure, que posseeix una llengua pròpia i una història ben seva.

A l'estadi de Colombes voleiaran totes les banderes de les nacions que prendran part a l'Olimpíada, ajuntant-se en una gran competició d'esport i de germanor tots els pobles lliures.

Els nostres atletes (si és que n'hi van) hauran d'ostentar, en canvi, unes insignies que no diuen res amb les de l'escut català. Però, a desgrat de les dificultats que comporta els reglaments avui, creiem que si en veritat senten el patriotisme, encara tenen mitjans per presentar el plet de la Nacionalitat Catalana davant el món.

Per la importància de l'afer, insistirem en una pròxima ocasió.

V. B.

AUTOMOBILISME

EN JIMMY MURPHY CORRERA A L'AUTODROM DE SITGES

El Comitè Executiu de les carreres internacionals que se celebraran sobre l'autòdrom de Sitges està d'enhorabona.

Després de la inscripció ferma del comte de Zborowski amb el seu cotxe "Miller", aquest Comitè acaba de rebre una carta de la casa Miller anunciant la participació de dos cotxes d'aquesta casa, que seran conduits pels famosos Jimmy Murphy i Martí d'Alzaga.

Jimmy Murphy, el campió de Nord-Amèrica de 1922, és considerat com l'"as dels ases" a les pistes americanes. Tot el món recordarà encara la seva gran victòria en el Gran Premi del Mans, el dia 21 de juliol de l'any passat, en la qual féu una cursa magnífica, deixant entusiasmat el públic francès.

Entre les moltes curses que ha guanyat Jimmy Murphy citarem una de les seves últimes victòries que fa poc obtingué a l'Autòdrom dels Angels, sobre el qual recorregué els 400 quilòmetres en 2 hores, 9 minuts, 43 segons, 6 dècimes, o sigui a una velocitat mitja de 186 quilòmetres per hora, el que constituïx el record del món.

Es interessant donar aquest detall, per ésser aquesta pista semblant a la de Sitges, puix la nostra és considerada, àdhuc a l'estranger, com la més ràpida i la més emocionant del món.

Es de preveure que podrem estar orgullosos que a Catalunya serà batut per primera vegada a Europa un record del món d'aquesta magnitud.

L'altre corredor, Martí Alzaga, que a Indianòpolis formava part de l'equip Bugatti, és un hàbil corredor, guanyador de diverses importants curses en el Sud-Amèrica, d'on és l'actual campió.

FUTBOL

LIMITANT ELS PARTITS ESTIUENCS

Davant de l'abús que representava el gran nombre de partits que vàlen contractant-se, impropia de la calorosa temperatura actual, els elements de la F. C. C., amb molt bon encert, han decidit que es consideri closa totalment la temporada des del vinent dia 15, no permetent-se més partits als jugadors de primera categoria, fins el dia 30 d'agost.

El Comitè Federatiu aprecierà si en algun cas ha de fer-se una excepció i pel bé de l'esport celebraríem que es guardés un criteri ben restringit en la concessió de aous permisos.

Pels equips de segona categoria no hi ha limitació de cap mena i queden lliures d'emplaçar-se al seu gust durant la temporada estiuenca.

La Federació s'ha fet creditora a moltes felicitacions, pels seus encertats acords.

ELS PARTITS INTERNACIONALS PER A LA TEMPORADA VINENT DEL F. C. BARCELONA

Els directius del nostre primer cercle no es donen punt de repòs; n'és un vis exemple el calendari confeccionat ja a aquestes hores:

Dies 16 i 17 de setembre.—Contra el "Cracovia", campió de Polònia.

23 i 24.—Contra el "Furth".

27 i 30.—Contra l'Atlètic de Bilbao.

6 i 7 d'octubre.—Contra el València.

8 i 9 de desembre.—Contra l'Atlètic a Bilbao.

13.—Contra el Vasas, de Budapest.

25 i 26.—Contra el Sparta, de Praga.

30 de desembre i 1 de gener.—Contra el Slavia, de Praga.

S'està, igualment, en tractes per fer venir l'Hamburger Sportverein pels dies 5 i 6 de gener, i als Young Boys de Berne, els dies 2 i 3 de febrer.

UN BANQUET INTIM

Els elements que composen la Penya Conti, del F. C. Barcelona, han volgut retre un homenatge íntim a l'entusiasta Ricard Cabot, pels seus molts serveis al cercle i al futbol català, pel prestigi dels quals ha vetllat sempre.

L'acte, amb tot i el seu caràcter íntim, palesa les moltes simpaties de què s'ha fet creditor el senyor Cabot.

Noticiari dels Cercles

F. C. BARCELONA

Han pres la possessió de llurs càrrecs els individus elegits en la darrera Assemblea; la nova Junta ha quedat integrada de la següent manera:

President, Enric Cardona.
Vice-presidents: Jaume Baladia i Josep Maria Solderila Grau.
Tresorer, Antòn Amat Martra.
Comptador, Romuald Torres.
Secretari, Josep Rosich Rubiera.
Vice-secretaris: Pere Guardiola i Marian Vintró.
Vocals: Lluís Torres Ullastres, Joan Domingo Purroy, Joan Sitges, doctor Ramon Perpiña, doctor Ernest Segura, Jaume Bruteu i Jaume Patxot.

No cal dir que els desitgem forces encerts.

C. D. EUROPA

Per la memòria presentada pel Consell Directiu d'aquest cercle s'ha vist que el primer equip ha jugat 76 partits, amb 50 de guanyats, onze empatats i 15 de perduts. Marcà 205 gols, contra 119 que li en foren fets.

Aquella xifra va repartida de la manera següent:

Cros, 53; Olivella, 35; Julià, 34; Peldro, 19; Pelaó, 19; Alegre, 15; Alcàzar, 13; Pellicer, 9; Nogués, 5; Xavier, 3; Pujol, 1; Baguñà, 1

DINER
a l'acte sobre autos, teixits i altres mercaderies. Raó: Rambla de les Flors, 24, primer.

SEGELLS DE GOMA
Grevats de totes classes en metalls i fustes. Radipesa en els encarrecs. Corts Catalanes, 643 (entre Bruch i Lluria).

LES EXCAVACIONS DE PALESTINA :: EL PROBLEMA FILISTEU
LA CIUTAT DE DAVID

(De Jerusalem)

„La "temporada de turisme" està a punt de clourer's. Els visitants vinguts a primers de febrer, no troben pas gairés dies de calor, però l'abril i el maig porten tots els encisos de la primavera. Dies clars i assolellats, verdor als cims i catifes de flors a les valls. Hi ha molts indrets poc freqüentats on els visitants poden passar un sojorn tranquil i delitós. Enguany han estat molts que han travessat el Jordà per visitar Jesara, on troben interessants restes de l'època imperial i alguns, gràcies a les facilitats ofertes pel Govern, han arribat fins a Petrae, famosa per la seva romàntica situació, pels seus paisatges i els seus temples cavats a la roca viva.

No obstant, dintre mateix de Palestina hi ha un bon nombre de llocs històrics, pràcticament inaccessibles durant els últims anys, però que avui poden explorar-se amb comoditat. Entre aquests llocs tan plens d'interès hi ha Beit Jibrin amb les seves tombes pintades d'origen fenici; Samària, on les excavacions d'abans de la guerra posaren al descobert el Sanedri junt amb el gran temple, construït per Herodes a honor d'August, i el fonaments de l'antic palau dels primers reis d'Israel; Ascalon, on s'ha instal·lat un Museu a l'aire lliure entre les esplèndides ruïnes dels claustres d'Herodes, recentment descobert per la Palestina Exploration Fund. L'estació d'Ascalon és Mejdel, primera parada del tren que passa per Gaza amb la qual l'uneix un bonic passeig que porta a la històrica ciutat dels filisteus que domina el Mediterrani; Athlit, el castell dels pelegrins, són unes altres ruïnes admirables, que recorden la croada de Ricard Cor de Lleó; Acre (Sant Joan d'Acre), la ciutat situada més al Nord de la costa, també és molt visitada. Encara no hi ha hotels, però s'ha organitzat un excellent servei de carruatges des de Kaifa. Fa poc temps que s'hi ha descobert la cripta de l'església de Sant Joan, que té una volta de pedra d'aresta viva del temps de les Croades.

Aquesta ciutat, per les seves pintoresques fortificacions medievals i turques de la costa i pels seus històrics records de l'època dels Faraons, constitueix un dels indrets més interessants de la costa de Palestina.

TOMBES FENICIES

Els llocs històrics el major interès dels quals depèn dels progressos de les excavacions, com Taanach, Megiddo, Dothan i les antigues Sinagogues de Galilea, actualment poden visitar-se gràcies a les combinacions de les agències de turisme i al servei de guies locals.

Durant la primavera i la tardor es veuen circular molts automòbils pel camí d'Esdralon. Les facilitats de comunicació augmenten talment, que la temporada que ve Beit Jibrin, on avui solament pot anar-s'hi a cavall, es podrà visitar en automòbil.

La major part de les construccions subterrànies, explorades només en part, estan obrint-se, oferint tota mena de facilitats al visitant. De moment podem dir que l'escola francesa (Ecole Biblique de Saint-Etienne), la qual emprendrà aviat els seus treballs d'excavació en aquests llocs, descobrirà altres tombes fenicies al llarg d'aquell camí, intactes segurament. Més cap al Nord, el bell campanar unit a l'antiga mesquita de Ràmieh, al qual durant la guerra les granades causaren seriosos desperfectes, actualment s'està reconstruint.

LES EXCAVACIONS

El final de la temporada de turisme coincideix amb el començament de la temporada de les excavacions. Actualment l'única expedició que ha començat a treballar és la "University Museum of Philadelphia", que durant l'última temporada va tenir la fortuna de descobrir una inscripció monumental del Faraó egipci Sety I, en la qual hi ha una interessant referència a la Fenícia. Al final de la temporada trobà un nombre considerable de taüts de ceràmica en forma humana, d'innegable influència fenícia, els quals es calcula que procedeixen de la primera edat de ferro, corresponent a uns 800 o 900 anys abans de Jesucrist.

Actualment la direcció de les excavacions estudia dels nivells d'edificació superposats, els quals sembla que foren modificats durant la dominació romana. La manca de restes corresponents a aquesta època, generalment molt abundoses en les excavacions de Síria, constitueix un problema d'arqueologia local que preocupa tots els exploradors, els quals posen a contribució tota la seva ciència per resoldre'l.

Les tres escoles que han emprés treballs aquesta temporada són: la francesa, que començarà a Beit Jibrin; l'americana, que tornarà a Teil el Ful i estudiarà els tossals amb aparència de monuments funeraris de Malhah, al Sud de Jerusalem, i l'anglesa, que seguirà les exploracions a la plana d'Acre.

ELS BARRIS DE SISCRAE

El segon butlletí de la British School of Archeology de Jerusalem ha donat una idea del primer període de la civilització a la costa de la plana d'Acre i de les relacions d'aquella època amb la plana d'Esdralon, de l'interior.

Tant l'una com l'altra regió són de gran interès històric, perquè mentre que la darrera compta amb llocs tan famosos com Taanach i Meggiddo, la primera és molt menys coneguda, i segurament que l'estudi de les relacions entre els estrangers de Galilea i la civilització de Tir i de Sidon (que s'estengué avall de la costa de Palestina fins a Joppa), serà de gran interès per posteriors recerques en aquella regió.

Són de gran importància els resultats obtinguts a Tell Harbaj, amb l'exploració d'un indret que tant per la seva situació estratègica i geogràfica com per les indicacions arqueològiques aconseguides, correspon al "Haroshet dels gentils", amb quarter de sisena.

Els sondeigs han demostrat que la història d'aquest promontori pot prendre's des de l'edat de Crouse, és a dir, d'uns 3.000 anys abans de J. C., que és el període del Llibre dels Jutges. En aquest temps fóu massissament fortificat i abandonat després. Dominava l'entrada de la plana d'Esdralon per la part d'Acre i queia a uns o dues milles de l'últim gual del Kishon, on el riu és prou fondo per devenir perillós quan les pluges el fan créixer.

Darrerament s'ha deduït que el nom de Harathiyeh, que encara conserven els voltants de la població moderna, sembla perpetuar l'antic nom de Haroshet. El que hagi estudiat el "Cant de Debora" i la narració paral·lela de la batalla de Tanach, reconeixerà la valor d'aquestes indicacions.

A l'interès bíblic d'aquest lloc, la seva posició en contacte amb les ciutats canaanites d'Esdralon, amb els estrangers de Galilea i amb els fenicis, s'hi afegeix l'interès arqueològic. Les noves descobertes poden contribuir al coneixement dels orígens dels mateixos canaanites i del caràcter d'aquests estrangers del Nord, la misteriosa procedència dels quals ha estat fins ara tan poc explicada.

CERÀMICA ANTIGA

Un dels altres llocs que ha atret amb preferència l'atenció de la British School ha estat Tanturah, la clàssica Dora, escenari de la històrica visita de l'ambaixador egipci Wen-Amaa a les darreries del segle XII, abans de Jesucrist. Encara conserva la petita badia i els roquissers on els marxants i els pirates d'aquell temps trobaven un plaçaèvol refugi.

Al Nord d'aquesta badia hi ha un promontori anomenat El Burj, a la base del qual l'acció del mar ha posat al descobert el sòcol d'uns grans murs; a l'extrem del dit promontori s'observen estratificacions de ceràmiques que per l'arqueòleg poden tenir un interès excepcional. En aquests indrets s'han practicat alguns sondatges preliminars amb l'objecte de determinar la conveniència de les excavacions, les quals poden donar alguna llum sobre les possibles relacions que aquesta antiga ciutat dels Zakkalel hagués pogut mantenir amb els filisteus del Sud i amb els habitants de la plana d'Acre al Nord.

El problema filisteu ha estat posat damunt de la taula altra vegada a Jerusalem per una recent lectura del director auxiliar de la British School.

Aquesta lectura ha obert una nova ruta en l'estudi d'aquest ardu problema, en la qual s'anoten amb molts detalls les ceràmiques i altres materials admesos com a característics dels filisteus durant llur estada a la plana d'Acre. Indica l'origen d'aquest ceràmica i fixa la seva aparició a l'Egeu amb els aqueus i les subsegüents onades de pirates del Nord, els quals es posaren en contacte amb l'Egipte abans de l'aparició dels filisteus.

Demostra el parentiu dels filisteus amb aquests predecessors i fixa l'àrea dels Balcans i de les costes de la Dalmàcia com el centre d'aquests moviments.

Aquestes conclusions sembla que concorden amb els resultats obtinguts pels que treballen a Grècia.

Recordant que per als filisteus el nom d'Egipte era Pulasta, ben significatiu que el nom Pulaste es trobi en l'època clàssica a la costa de la Dalmàcia junt amb el d'altres agrupacions, com Micians i Dardanians, l'emigració dels quals cap al Sud i l'Est i a l'interior del mar Egeu són ben demostrades.

LA CIUTAT DE DAVID

A part d'aquests treballs de recerques tant en el terreny teòric com en el pràctic, els residents a Jerusalem esperen amb ànsia el començament de les excavacions que amb caràcter internacional es faran a la ciutat de David al Mont Ophel. Amb aquest objecte s'han assenyalat diverses àrees en les quals treballaran diferents cossos d'exploradors sota la direcció de la Palestine Exploration Fund, que és l'encarregada de les excavacions.

Tot el món seguirà amb emoció el curs d'aquests treballs. Hom espera que les indicacions de M. Will i d'altres, feles abans de la guerra no seran desmentides, i que el parcial aplanament del promontori descrit per Josefus haurà deixat intacte les històriques restes de la ciutat de David i dels seus predecessors, els jebusites.

VENDA
Una casa a Badalona, botiga i dos pisos, magnífic pati, prop de mar i de l'estació. Informa carrer Salvá, 26, 3-2.

A Tiana Gran Hotel, Servei a la carta. Coberts a 7'50 pessetes. Carrer de la Plaça, 34.

Subhasta voluntària
Per acord del consell de família de la incapacitada donya Elisa Rafecas Pasarell, de data 7 de juny proppassat, el dia 18 d'aquest mes, a les deu del matí, al despatx del notari d'aquesta ciutat **don Francesc Espriu i Torras**, estatjat al carrer de Llúria, 48, principal, es procedirà a la venda en pública subhasta de la meitat indivisa de la casa sita en aquesta capital, carrer de la Pau de l'Ensenyança, número 2, bis, pel preu o tipus de cinquanta cinc mil pessetes, amb subjecció al plec de condicions, que obra a l'expressada notaria, en la qual estaran de manifest els títols de la finca tots els dies feiners, d'onze a dotze.

Es la reina de les aigües de taula
LA DE LA VALL DE SANT DANIEL
Depositari: JOSEP PAGANS, Ponent, 28

IMPOTENCIA
(DEBILIDAD SEXUAL)
poluciones nocturnas, espermatorrea (pérdidas seminales), *cansancio mental, pérdida de memoria, dolor de cabeza, vértigos, fatiga corporal, histerismo* y *trastornos nerviosos de las mujeres* y todas las manifestaciones de la *Neurastenia* o agotamiento nervioso, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con las
Grageas potenciales del Dr. Soivré
Indicadas especialmente a los agotados en la juventud por toda clase de excesos (viejos sin años), y para conservar hasta la extrema vejez, sin violentar el organismo, el vigor sexual, propio de la edad.
Venta, 5 ptas. frasco: Seguí, Rambla de las Flores, 24; Farmacia Gilart, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y Americas.

Belcher, en l'entreacte, menys que un aplaudiment atapeït subratllava de bell endevi l'èxit de Felissa Alvarez, espià la noia de les butaques. Quan ella es va alçar la va veure de cara: era ben bé Jessie Sinclair; tanmateix no pogué reconèixer a distància, qui l'acompanyava.

Pensatiu, passejà pels corredors i, després d'haver saludat a alguns amics, entrà en la lotja dels Bryant. Arribà fins al primer rengle per saludar Mrs. Bryant. Feliç de trobar-se amb un rostre amic, ella girà rodonament l'esquena a la sala i l'acollí amb simpatia. Ell tenia massa tacte per deixar de comprendre que tota manifestació de consol estaria fora de lloc. Mrs. Bryant no oferia la més petita expressió de desesperació o de febiesa. Una transformació completa s'havia operat en la seva persona, i mirant els seus ulls li costava de raor dar que el vespre abans havien vessat llàgrimes abundants.

Al seu voltant, en tots els grups, hom discutia la sort de Slade, ço que al capdavall era una manera indirecta de parlar de Majendie.

—L'i pendran fins l'últim centau—deia uns veus.

—Veiem si també en matarà — respongué un altre.

—Com trobes a l'Alvarez? — va dir Belcher molt alt per desviar la conversa.

XVIII

Es a les hores de les grans crisis, a la vetlla d'un desastre, quan un país reconeix els seus mestres veritables, i a mesura l'estesa de llur dominació.

Els deu homes apiegats a casa Gunther, esperant l'arribada de Slade, representaven tots sols un capital de més de deu mil milions. Si haguessin estat capaços de refrenar llurs gelosies, d'oblidar llurs recíproques malfiances i de reconcentrar llurs esforços vers un objecte únic, aquests deu homes haurien pogut sense que cap d'ells ho impedís, apoderar-se poc a poc de tots els diaris, de tots els carrils, i, per l'acaparament metòdic de totes les indústries, esdevenir els mestres absoluts de l'avituallament de la nació.

Haurien jugat dispenent vint milions de dòlars cada quatre anys comprant tots els vots, culinar entre bastidors totes les eleccions i assegurar-se tota la impunitat.

Si la hipòtesi de semblant coalició resultà una fetenia, les raons, fortunadament, al joc dels interessos i dels temperaments, conseqüència inevitable de la natura humana no [illegible] si [illegible] poder ésser sinó transitòries.

Per alçar-se estrenyé el braç d'ell fins a fer-li mal i d'ençà que posà el peu a la vorera:

—Gràcies, gràcies mil vegades, diré al xòfer que us torni al teatre.

Abans que ell hagués pogut pronunciar cap mot, Mrs. Kildair tancà brutalment la portella i va fer senyal al xòfer de posar-se en marxa. El noi de l'ascensor es precipitava ja al seu encontre.

—Mr. Slade és dalt, po?

—Sí, senyora.

—Una mitja hora.

Entrà en l'ascensor, i arribada al pis, saltà vivament sobre el replà.

—Ara, ell i jo!

I, per un darrer prodigi de voluntat, aconseguí donar al seu rostre una màscara de perfecta impassibilitat.

Mrs. Bryant, dominant-se, altiva, no havia restanyejat.

—M'agrada molt — va dir impertorbable.

El jove, gairebé de seguida, prengué comiat d'ella amb un sentiment d'indefinible malestar. Quan anava a passar al corredor, Mrs. Bryant el saludà amb somrís ambigu i li estrenyé la mà amb una cordialitat exagerada.

Quan retornà al seu lloc, el colpí l'aire d'extrema fatiga de Mrs. Kildair que, en l'avantlotja discutia en veu baixa amb Mrs. Fontanine.

—Us asseguro — protestava ella — que puc perfectament tornar sola a casa.

—No ho permetré pas!... Teddy, així que s'aixequi la cortina sortiu. Mrs. Kildair no es troba bé, la duré a casa seva. He demanat l'automòbil. Podré tornar a ésser aquí al darrer acte.

Mrs. Kildair no posà més resistència. Havia acabat les forces.

—Seient aquí—va dir a Belcher, tirant-se caure sobre el canapè—. No vull que s'adonguin de la meva malaltia.

—Us trobeu malament?—va fer ell inquiet.

—Sí, un mal malalta—respongué maquinalment.

Va fer-se un silenci en la sala. Sonaren els tres cops rituals. Mrs. Kildair va adreçar-se en un rampell d'energia i amb el gest indicà al seu company que estava a punt.

ELS TEATRES

-TEATRES-

TIVOLI

Avui i demá
Tarda i nit
4 UNIQUES FUNCIONS, 4
per
EL GRAN
RAYMOND

Teatre Barcelona

Telefon 514 A
COLISEU DE VARIETATS
Temporada 1923-24

Avui, dissabte, tarda i nit. Projecció de notables pellicules. Debut de la simpàtica ballarina **Mary Luisa. Exit** dels célebres comediants excèntrics

Franek Pichel & Scales

Exit dels musicals **Carelli and Fátima** i dels ilusionistes **The Olyway's.**

Grans ovacions a la eminent tonadillera

LA GOYA

Repertori nou i exclusiu. Riquíssima presentació en decorat i vestuari. A petició del públic cantará les seves creacions **La Cruz de Mayo, Alma de muñeca** i **Maloto tango.**

ELDORADO

Companyia cómica-lírica
PRADO-CHICOTE
Temporada popular. Vint únics dies. Preus econòmics

Avui, dissabte, tarda, a les cinc. *Nit*, a les deu. *L'aproposit* en un acte, de Torres de l'Alamo i Asenjo, música del mestre Calleja.

LA ROMANTICA

El melodrama en un acte i cinc quadros, original de Mayron i Hernández, música dels mestres Quislant i Badía.

EL MACHACANTE

La divertida revista en cinc quadros, en vers i prosa, de Lluis Linares Becerra i Xavier de Burgos, música dels mestres Quislant i Badía.

QUE TE CREES TU ESO!...

Demà, diumenge, tarda, **La romántica** i **Los perros de presa.** Nit, **Los perros de presa.**

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia del Teatre Infanta Isabel de Madrid
Direcció, Arturo Serrano

Avui, dissabte, tarda, matinée extraordinari: **Solico en el mundo** i **Currito el de las guitarras o el gordo de Navidad**

Diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, sessió especial: **El amor que pasa** i **Tortosa y Soler.** Nit, a les deu: **Solico en el mundo** i **Tortosa y Soler**

Gran Teatre Espanyol

Telefon 1242 A

Demà, diumenge, dia 8, a dos quarts de cinc de la tarda i a les deu de la nit, inauguració dels 8 únics dies que es projectarà les sensacionals pellicules exclusives d'aquesta Empresa:

EL MISTERI D'ORIENT
i
LANDRU
EL MODERN BARBA AZUL
(4.000 metres)

TOTS ELS dies, a dos quarts de cinc de la tarda i a les deu de la nit, es projectaran espectacials pellicules.

Aquest teatre es perfeccion dia mentes amb per ells darrers sistemes ... del carrer de Sant Pau, 74 bis, Sant Ramon, 9 i carrer Nou, 75.

Teatre Còmic

Gran companyia lírica de sarsuela, òpereta i revistes, dirigida pel primer actor **Enric Brut.**

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, reapari de la popular tiple cómica MARIA PEREZ i **Tocos de punta; II La generala,** per Maria Perez, Josep Sancho i progressió parte de la compañyia. Butaques de primera classe, 2 pts; de segona, 1'50. Tribunes les altres localitats.

Nit, a les deu, estrena i assumptes que la farsa, llarga vis tres actes del maestro Lucio.

¡AVE CESAR!

Dilluns dels quadros: I **Las Gemelas;** II **La Vía Pública;** III **El circo romano;** IV **La ciega.** Dissabte, tardana i nit: Sainete **Alfredo.** Diumenge de matinée i vetlla: **Amanecer de otros burgueses** completament. Dimarts de tronetes i tardana per Los sainetes lírics: **Emporádrome** cuatro de presentación: **El mal viet de Paralelo Alias,** revista de **Mi profesión Alias.**

Gran Teatre Espanyol

Avui, dissabte, dia 7, a un quart d'onze de la nit,
B O X A
Cinc grans combats, cinc
Benjamín contra Rey
Roca contra Pabregat
Aralucs contra Albert
Martínez contra Gachet
VIOLAS contra H. ALIS
Entrada general, tres pessetes

CIRC DEL BOSC

Parc d'Atracció (deliciosa temperatura). La millor companyia de Circ Equestre del món. Avui, dissabte, a les deu nit, **El bálid** (Cliff Acros), executará el seu formidable exercici llançant-se a l'espai des de 32 metres d'altura. **Els cine formidables debuts. 5.** Ultima setmana de **La foca,** que definitivament s'acomiadará dilluns.

-CINEMES-

Saló Catalunya

Avui, dissabte, el millor programa de Barcelona: **L'ombra del pare,** per Charles Ray; **L'amor no admet pares,** per Constance Talmadge; vint-i-cinc hores i mitja de permís, pel simpatic Douglas MacLean; i la darrera comèdia **Fatty en un dia de camp.** Demà, dia, estrenat del Programa Aurora: **L'aventura de Marianela,** per Dorothy Gish, dilluns, recitrenat: **L'amiable Crichton,** l'exit més gran de l'any.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dissabte, tarda i nit, grandiosos programes: CINC EXITS! La formosa comèdia **El campanar misogin;** les divertides pellicules **Melitona** i **Nicomedes turista;** darrera jornada de **L'home sense nom,** i primera jornada de l'interessant film **La filla dels drapaires.**

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
PROGRAMES SELECTES

Avui, dissabte, tarda i nit: QUATRE EXITS: La bonica comèdia **El campanar misogin;** les divertides pellicules **Melitona** i **Nicomedes turista;** l'extraordinaria comèdia de la famosa marca americana Universal: **Resistencia vencuda,** pel célebre actor LEONCH MANN, ESTRENA de la interessantíssima pellicula d'actualitat **Erupció del volcà Etna,** la más important a través dels segles.

Diana Argentina Excelsior

Avui, dissabte, 10 i últim, **L'home sense nom, La dansa de la mort, Militona, Nicomedes turista.**

Entre Trianon i Marina
I CINEMA NOU

Avui, dissabte, **La filla dels drapaires,** primera jornada; **Pare sense fills, A la porta de l'ocenari, La dansa de la mort, L'home sense nom,** 10, final.

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO
PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dissabte, grandiós esdeveniment. Exit de l'interessantíssim film

Expedició Shackleton al Pol Antàrtic

la pellicula científica más veridica de les editades fins a la data.

Cinema Princesa

Gran via Layetana
El local más fresc i còmode

Avui, dissabte, escollit i variat programa: **El cadáver vivent,** emocionant drama de gran exit; **Stanley a l'Africa inexplorada,** propietat-se la tercera jornada, titulant-se **Perduts en la selva,** per l'aplaudit George Walsh; **A caça de marits,** preciosa comèdia per la simpàtica Viola Dana; **L'home sense nom,** 10: últim llibre, titulat **La confessió,** pel gran artista Harry Liedke; **Sort negra.**—Demà, dia, estrena de la quarta jornada de **Stanley a l'Africa inexplorada,** escollit programa. Cinc grans estrenes.

Monumental-Pedró-Walkyria

Avui, *dissabte*, **Stanley a l'Africa inexplorada,** 3 jornada; **De mal aiguat, Un joc perillós, La filla dels drapaires,** primera jornada; **Telquitraqui víctima del matrimoni.** — Demà, diumenge, sessió matinal d'onze a una. Nit, **Stanley a l'Africa inexplorada,** quarta; **Genit i figura.**

-- ESPORTS --

Frontó Principal Palace

Avui, dissabte, tarda, a un quart de cinc. Dos escollits partits a cistella. Nit, a un quart d'onze. Dos grandiosos partits de pilota.

Camp d'Esports del C. D. Premianenc

Premiá de Mar
Gran partit de futbol
F. C. BARCELONA
C. E. SABADELL
Dia 8 de juliol de 1923
A les cinc tarda
Surten trens de l'estació de M. S. A. a la 1, 1,40, 3,10, 3,18 i 4 tarda.

TAPISSOS MOLLETA. La casa más important d'Espanya. Especialitat en tapisses tel·lemades. Exposició permanent de mostres a tots preus. Ofertes etc. Fabricació de marca i modelos. — No confonguin amb visitar aquesta casa. Montalegre Butera, 4 (final Portaferrissa).

Aigües de Sant Hilari

Gran Hotel d'Espanya
de Miquel Martí

Confort modern. Cambres de banys. Nombrosos i espaiosos habitacions. Servei guardadissim. Cuina de primer ordre.

Per encàrrecs i detalls al propietari del Hotel, a la "Splendide Pension", carrer de Pelayo, 9. Barcelona.

FONDA SIMON
MENJARS A LA CATALANA
ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12
Telefon 1378 A.

Restaurant LES COLUMNES
Corts, 570, xamfrà muntaner
Coberts a 3 i 4 pessetes
Especialitat de la casa a 2'50 pts.
ABONAMENTS ECONOMICS
Se serveix a la carta

PARADELL
INSECTICIDA
PARADELL
Al minuto. Caja 1 Pta
Asalto-28 Farmacia

Clínica Vies Urinàries
del Dr. Gimeno, Rambla Pel Roquería núm. 6, 1er (entre Hospital i Sant Pau). — Venéris, impotencia, afeccions especials tractaments per el Rucrimen rapid de les malaties secretes. Matins dell Dutete gratuita. Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8, econòmics per a empleats i obrers. Plaça del Sol, 6.

Força, Salut i Vigor
PER MITJA DE
LA ELECTRICITAT

L'Institut Electro-Tècnic de Barcelona acaba de publicar un tractat d'Electroterapia, per tramitre i de franc a tots els malalts que el demanin, aquesta gran obra mèdica, escrita en una forma clara i senzilla, explica la gran popularitat del tractament elèctric i de la higiene que la electricitat galvànica obra amb els malalts del sistema nervós i muscular, i torna la salut als debilitats, anèmics i delicats.

La causa dels símptomes de cada afecció, minuciosament descrita per tal d'ilustrar el malalt sobre la naturalesa i gravetat del seu estat, indica com la electricitat desarrotlla el corrent apropiat per a cada afecció. L'aplicació del corrent galvànic es fa, amb preferència durant les hores de complert repòs, i es malalt sent sentir el fluid regenerador com penetra lentament i plenament dins del sistema nervós, i fins els òrgans, excitant i acumulant l'energia nerviosa, aquesta força motriu de la maquina humana.

Aquesta familiar bateria de precisió adjunta obra per aconseguir-se de coses útils i les especialitats per a la salut, i il de tenir sempre a mà l'esplicació de la mediatra a ... que el remet cert i garantitzat, amb l'us del nostre científic CINTURÓ ELECTRIC GALVANI.

La bateria es fem de llunc. Malalts d'ambdos sexes: escriviu una senzilla targeta postal per tenir a correu seguit aquesta preciosa obra d'Electroterapia.

Dirigeu-la al Director de l'Institut Electro-Tècnic, A. PALAU, Remeis del Centre, 16, principal, BARCELONA.

Senyores
Abans de comprar, no deixeu de visitar la gran casa de confeccions de llotja mena
MONTMARTRE
(carrer del Comte de l'Asalto, 41), on trobaran un Plan assortit de vestits, capes i gruixos
DES DE CINCUANTA PESSETES

Foment Hipotecari
MARCOMUNITAT
DE PRESTECS DE CATALUNYA
HIPOTECARIS
PRESTECS PERSONALS
Aprovat per la majoria dels Ajuntaments i Rectors de Catalunya
Condicions más ràpides que les del Banc Hipotecari d'Espanya
Despatx de LADVOCAT ASESSOR: Carrer de la Canuda, 13, 2.
Hores d'oficina: de 9 a 1

Calçats i Espardenys
higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Boxcalf, tall anglès, doble plantilla de cuiro
14'50 i 15'50 Ptes. parell
Tipus de luxe a preus baratissims. Espardenyes de goma des de 2'50 pessetes parell.
VENDES AL DETALL
Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Rambles)
(Abans carrer Dormitori Sant Francesc).

DEPILATORI
PARADELL
EN PERFUMERIES

RAMON CADELLANS
S. en C.
Manufactura de Gèneres de Punt
Canet de Mar (Barcelona)

Plaques de 40 x 40 cm. Ptes. 5'05 m.
Planxa ondulada de 120 per 75 cm. Ptes. 7'50 m.
ROCALLA
PER A TEULADES
Materials armats ab amiant exclusivament
JOSEP ESTEVA I Cia.
Portal de l'Angel, 1 i 3 pral. :: Telèfon 3344-A
Fàbrica a Sarrià BARCELONA

Les malalties de l'estómac i vies digestives produïdes per la CALOR es curen amb el Gastrobiol Rossell
De venda a la FARMACIA INTERNACIONAL: Rbla. del Centre, 17.

Cinc minuts més tard l'auto sells emportava.

Cit moment de feblesa era cosa estranya en la vida d'aquella dona. Aquell delitinment l'entristia.

—A vint anys, no hauria tremolat — pensava, repapada sobre els coixins de vellut i vivent els llums del carrer destilar darrera els vidres amb una velocitat atordidora. Avui és una altra cosa. En cada vida sona una hora decisiva. Aquesta és la meva, ho sé!

Si ma dona s'havia trobat al seu costat en lloc de Belcher, probablement ella li hauria confiat el seu secret, obeint a una irresistible fretura d'esponjament. En la impossibilitat de confessar-se així, guardava silenci en una última crispació de la seva voluntat, mentre que els seus dits batiera nerviosament el vidre seguint un compàs monòton.

—Us sentiu millor? — demanà Belcher amb veu alterada.

—Obriu el vidre... un segon! — respongué ella.

Tot just havia obert, un corrent d'aire fret va colpir d'una manera desagradable el rostre d'ella.

—No, no, tornem a tancar! — va fer ella precipitadament.

El torná a obrir i, per distreure-la, digué:

—He rebut la vostra filatra, Rita, abans de partir, Mac Kenna...

El va l'intermitent.

—No, no, no es res! Deixeu-me tranquilla un moment... Deixeu-me que em refaci...

Tot d'un plegat, al capdavall d'un instant, va sentir de nou l'estranyament de l'aire.

—Obriu, obriu, de segueta!

La idea que cada tomb de la roda l'acostava al moment fatal li donà una impressió de vertigen. Els llavis entre-oberts, la respiració precipitada, semblava aspirar la frescor de la nit sense adonar-se de l'efecte que produia entre els transeunts l'aparició del seu rostre convuls dins el marc de la portella.

—Mes avui primera en un poblet que vegono a Roma.

Es va sorprendre repetint automàticament la frase, sense saber com havia pogut sortir en el seu esperit.

L'automòbil girava la cantonada de casa seva. Fidel a la seva promesa, Slade l'esperava, triomfant o vencut. D'aquí a pocs instants ho sabria! Tot havia acabat...! I tot d'una, des de les profoneses de la seva ànima, va pomar-se la pesar, a implorar alguna cosa omnipotent i immensa que ella no havia ma acabat de comprendre però que devia tenir en les seves mans el fil de tots els destins.

—Us troben millor? Què desitgeu? Cal que pugi amb vós? — demanava Belcher.

—No, no... Esperen — respongué ella mentre que el vehicle s'aturava.

Els poderosos no s'agrupen sinó en les hores de pànic per salvar el país, augmentant, de passada, llur pròpia fortuna.

Un cop arribat a l'hotel de Gunther Slade es dirigí per una entrada particular, cap els departaments privats del financier, situats en l'ala més baixa del monstruós edifici de granit, la forma del qual evocava una bastida en perill.

Sobre el llindar, un dels secretaris de servei, vigilava curosament l'arribada dels visitants.

Aquesta ala de la casa tenia la forma d'una cruz de Malta. El centre estava ocupat per un vestibul cairat, tapissat de foixugues estoies perses i mobilat amb profonds divans. Quatre portes d'estil florentí, d'una alçada igual, s'obrien sobre el vestibul.

Al mig del vestibul, assegut en una taula de joc, amb tres reglets de cartes esampades davant seu, Gunther semblava absort en la recerca d'una combinació difícil. Era un home de talla mitjana; tota la persona donava una impressió d'incommovible solidesa; el cap, en canvi, oferia un fi perfil d'intellectual amb ulls pregons, enfonsats sota unes celles embullades. Lent de moviment, lent de paraula, era igualment lent en les seves decisions.

La dona que va fer Slade en entrar no el fé bel·lugar gens. Va seguir ordenant el quart rengle de cartes. Simplement alçà el cap.

a París al mateix temps que vós i l'he sentit contar que hi va passar moltes aventures.

Mrs. Kildar desviá el cap amb indiferència, passejava els seus binocles una altra vegada encara cap a aquell costat i digué negligentment:

—Sí, sí... Expliquen històries molt interessants sobre la manera com hi va arribar.

—Es mostra molt sollicit amb Mr. Chevers, no us sembla — insistí Gunther.

—No me n'havia adonat.

Belcher no havia seguit aquest canvi de frases. Continuava preocupat per aquella situació del país que li recordava Josep Sanchez.

—Donaria alguna cosa important per saber en quin punt d'intimitat es troben Mapleson i Mr. Chevers! — li digué tot d'una el seu amic.

—Què vol dir amb això? — replicà bruscament Belcher.

—No seguiu la nostra conversa? Mapleson és el cap de la casa Sontag i Co. Sontag i Co han venut la baga a Slade. Si Mapleson i Mr. Chevers tenen una intimitat superior, hi ha forts motius per creure... creure que ella estava al corrent del cel. Comences a comprendre?

Belcher alçà les espatlles.

—Us dic la meva opinió molt assenyada.

—En tot cas, molt plausible. Dintre cinc minuts, estaré més ben informat.